

तथात्वमनुमानगम्यम् । एवंतर्हि भाविजन्मगतमप्यनुमानगम्यमिति चेन्न । तद्विशेषस्यानवगमात् । न खलु ज्योतिष्टोमादिरिष्टप्राप्तिहेतुः कलंजगक्षणवर्जनादिरनिष्टपरिहारहेतुरित्यमुमर्थं वेदव्यतिरेकेणानुमानसहस्रेणापि तार्किकशिरोमणिरप्यवगंतुं शक्नोति । तस्मादलौकिकोपायबोधको वेद इति लक्षणस्य नातिव्याप्तिः । अतएवोक्तं—‘प्रत्यक्षेणानुमित्या वा यस्तूपायो न बुध्यते । एनं वदन्ति वेदेन तस्माद्वेदस्य वेदता ॥’ इति । स एवोपायो वेदस्य विषयः तद्वोधार्थं चाधिकारी तेन सहोपाकार्योपकारकभावः संबंधः ।

अथ वेदानामपौरुषेयत्वेन स्यतः प्रामाण्यमनूयते—वेदांश्चैकसंनिकर्षपुरुराख्याः । नन्वस्तुपदानां पदपदार्थसंबंधस्य च नित्यत्वं, वाक्यार्थप्रमितेश्च वाक्यजन्यतया विधीनां प्रामाण्यं, तथाप्यानुपूर्वीरूपे वेदानां नित्यत्वासंभवात्काठकादिसमाख्यया तत्कर्तृकत्वनिश्चयाच्च पौरुषेयत्वं संभवति । पुरुरेच दोषसंबंधसंभावनयानप्रामाण्यं संभवति । तथाहि । वेदः प्रागभावप्रतियोगितावच्छेदकधर्मवान् वाक्यत्वात् भारतवदित्यनुमानेन पौरुषेयत्वम् । न च सामान्यधर्मस्य प्रागभावप्रतियोगितानवच्छेदकत्वेन वेदत्वस्यातथात्वादसिद्धिरिति वाच्यम् । वेदत्वस्यातादृशत्वेऽपि इदानीं तन्वेदत्वादीनां तदवच्छेदकतयानासिद्धिः । अन्यथा घटादीनामपौरुषेयत्वप्रसंगः । वस्तुतो वेदत्वं प्रागभावप्रतियोगितावच्छेदकं कार्यधर्मवृत्तित्वात् । अतो वेदानां पौरुषेयत्वम् । एवं च काठककालापकादिसमाख्या बर्बरः प्रावाहणिरकामयतेत्याद्यनित्यसंयोगोऽप्युपपद्यते । तदुक्तं संनिष्कृष्टकालावेदादानीं तना इति । तत्र चास्मादानीं कर्तृत्वासंभवाद्यासादिव दीश्वर एव कर्ता । एवं च ‘त्रयो वेदा अजायंते त्यमेकमेवेदो वायोर्यजुर्वेदः’ इत्यादि दर्शनमुपपद्यते । अतो न स्यतः प्रामाण्यमिति चेत् । न । उक्तानुमानस्य वेदत्वं प्रागभावप्रतियोगितावच्छेदकं सामान्यधर्मत्वादित्यनुमानेन सत्प्रतिपक्षितत्वात् । प्रति योगिताव-

विशिष्टार्थस्मरणं, नाम्नां कर्मभेदो गुणफलोपबंधः संकल्पलाघवंच, साम्नामक्षराभिव्यक्तिः, स्तोभानां सामकालपूर्तिः, उपनिषदां पार-
लौकिकफलकर्मप्रवृत्तिजनकशरीरव्यतिरिक्तजीवात्मज्ञानं, क्रमज्ञानादिच यथेष्टमूहनीयम् । एवमंगानामपिवेदोपकारकत्वं । तच्च
शिक्षायाः स्वरादिनिश्चयद्वारा, कल्पस्य शाखांतरसंदिग्धविध्युपसंहारद्वारा न्यायलब्धार्थतात्पर्यनिर्णयद्वाराच, व्याकरणस्य वैदिकोहवि-
ज्ञानद्वारा, निरुक्तनिघण्टुवैदिकशब्दज्ञानद्वारा, छंदसां वैदिकवाक्यपरिमाणद्वारा, ज्यौतिषस्य वैदिककर्मप्रयोगोपयोगितिथ्यक्षोदिज्ञा-
नद्वाराअधीतवेदजन्यार्थज्ञानोपयोगित्वात्सिद्धं सांगोवेदोऽध्येयोनुष्ठेयानितदुदितानिकर्माणीति । तथाच ऋग्वेदस्यैवाखिलवेदाद्यत्वेनाभ्य-
हितत्वात्तदंगतशाकलसंहितामधिकृत्याध्ययनाध्यापनस्वाहाकाराद्युपकर्त्रीयंभूयादिति नैकशोविद्वत्साहाय्येनप्रयतितंमयाअस्याःशोधनादि-
संस्करणाय । योजितानिचर्षिदैवतछंदांसिआमूलांततत्तत्सूक्तपत्राधःप्रदेशेषु()धनुश्चिहांतर्गततत्तच्छास्त्रार्थविलासभांजि । प्रत्यध्यायमं-
तेतत्तदंगतदेवतात्यागाःसूक्तभेदपक्षेणदर्शिताः । तथाऋग्वेदकल्पद्रुमादिग्रंथेभ्योविद्वद्भ्यश्च यथावगतंस्वाहाकारनिर्णयप्रयोगाद्यपि प्रस्ता-
वनाव्यवहितत्वेनग्रथितमत्र । अंतेशाकलसंहितावर्तिनामृचामकारादिवर्णक्रमकोशोऽप्यनल्पपरिश्रमेणप्रणीयसमयोजीतिपुस्तकंयावच्छेमु-
पिपरिष्कृत्य संशोधितंमया । स्वाहाशब्दयोगेऋगंगतस्वरस्योदात्तानुदात्तस्वरितत्वप्रतिपत्तिसौकर्यार्थमृगंते* एतादृशं
चस्वरितचिह्नं कल्पितंनतत्र । तेनैतादृशचिह्नद्वयहीनाःकेवल ॥ रेखाद्वययुजःशेषाऋचोऽनुदात्तान्ताभावन्तिः । अर्धर्चादावेकैवेरवेतिक-
ल्पितास्त्यत्रपरिपाटी । एवं विहितेपि श्रमपुरःसरंशोधने शरीरिमात्रसाधारणभ्रान्त्यादिसमुत्थदोषं सौजन्यधुरीणैः सारस्पृहयालुभिः

परिशीलितमरालनादुरीकैर्ध्रियश्चिद्वैरुपेक्ष्यमाणं द्रुतशोधनं चाशासानः सकलाद्येव व्यापकप्रयोजकादृशाः ॥ ७ ॥
 अमेतद्व्याप्तं भावयन् गुणिजन-
 वा. ल. पणशीकरः ।

अत्रपुस्तकदातुर्निर्देशः ।

अत्रपुस्तकदातुनिदेशः ।

१ वे ॥ या ॥ सं ॥ गणेशभट्टआठल्ये आलीवागइत्येतैर्दत्तमहत्तापारंक्रान्तिप्रणामः ।
२ वे ॥ या ॥ सं ॥ आत्मारामभट्टजी अळवणी सांवंतवाडीइत्येतैर्दत्तंवीयसंग्रहयंकाशीस्थजड्यप्रणामः ।
३ वे ॥ या ॥ सं ॥ रामचंद्र(वावा)पाध्ये गुर्जरमालावलीइत्येतः महामहोपाध्यायगोपालोपाध्यायप्रणीतसंपाद्यदत्तं ।
४ वे ॥ या ॥ सं ॥ वाढुरामचंद्रदीक्षितजेवनारसइत्येतैःऋग्वेदकल्पद्रुमाख्यमेकमस्मत्त्रिकटेप्रहितं पतान्कोशान्शौनकीयांश्चा-

ज्ञेयैः नन्दुतैः तिग्मं त्रयागं च

संहिताहोमेप्रमाणं ।

नमःश्रीवेदपुरुषाय ॥ तत्रादौसंहिताहोमेप्रमाणंफलंचप्रायश्चित्तप्रकरणेबृहदाश्वलायनस्मृतौ—श्रौताग्निरपिस्मार्तोभौप्रायश्चित्ताहुतीहु-
नेत् । संहितागणकृष्णामंडपावमान्यादिभिर्द्विजः ॥ स्मार्तोभावेतुष्ट्वाग्निं कुर्व्यादुत्तपनीयकमिति ॥ श्रौताग्निरपीत्यपिनास्मार्तोभिमानपिस्मा-
र्तोभौकुर्यादितिप्रतीयते । प्रायश्चित्ताहुतीरित्यनेनपापनिवृत्तिफलकत्वंबोध्यते । उत्तपनीयकं नाम आधानमुबोधिण्यां—दर्भेष्वग्निसमारो-
प्यगुनर्द्धेभ्यःसंयुतं । पुनस्तद्वत्तृतीयोभिःसएवोत्तपनीयकः ॥ इति । लौकिकमग्निसंस्कारविशिष्टं कृत्वा कुर्व्याद्धोममिति शेषः । श्रुतावपि—
यःसमिधायआहुतीयोवेदेनददशमर्तोऽअग्नये । इतिमंत्रेस्वातंत्र्येणसंहिताहोमःप्रतीयते । तथाचमंत्रार्थः—अग्नये
अग्न्यर्थं । यः मर्तः मनुष्यः । समिधा पालाश्यादिसमिदाधानेन । आहुती आहुत्या आज्यादिसाध्यया । यो वेदेन संहितया तदंतर्गत-
सर्वमंत्रकरणकहोमेनच । ददाश परिचरतीति ॥ यद्यपीयंश्रुतिर्वेदेनेत्यस्यब्रह्मयज्ञाध्ययनेनेत्यर्थकरणेनपाकयज्ञप्रशंसाकरणपरतयायोजि-
ता तथापिउक्तार्थपरतयापियोजयितुंशक्यते बाधकाभावात् । वेदेनअग्नयेददाशेतिसमभिव्याहृतपदस्वारस्याच्चश्रुतीनांविश्वतोमुखत्वात् ।
उक्तार्थतात्पर्यनिर्णायिकापूर्वोदाहृताश्वलायनस्मृतिरप्यनुगृहीताभवति । एतच्छ्रुतिविहितसमिदाधानाद्युक्तकर्मफलं तस्येदंवेतइत्यग्निम-
श्रुतौस्फुटं । तथाहि—तस्येदंवेतोऽरंह्यंतऽआशवलस्येषुमित्रतमंयशः । नतगंहोदेवकृतंकुतेश्चननमर्त्यंकुतंनशत् ॥ इति । मंत्रार्थः—
तस्यैव आशवः शीघ्रगंतरः । अर्वतःअश्वाः । रंह्यंते वेगंकुर्वीति । शत्रून्प्रसंहंतइत्यर्थः । तस्यैव शुभ्रितमं यशः दीप्तमाकीर्तिश्चभव-
ति । अपिच । तंदेवकृतं देवेषुविहिताकरणेनयच्छतं । अंहः पापं । कुतश्चन कस्मादपिहेतोः । ननशत् नव्यामोति । अशत् नशत्

इति तन्नाम । न च मर्त्यकृतं मनुष्ये पुद्गि साद्रितम् । इत्येवं पापक्षयकामेनामिदुःश्रपाकार्येत्युक्तं भवति । अतः पापक्षयकामेनापि संहिता हो भो विधेय इति यावत् । किंच उपाकर्मगत्येनापि सांख्येयानसूत्रे प्रत्युच्येदे न जुहुयादित्यादिना अनेके हो भविष्यो भिहिताः । तथा च सूत्रं—
अक्षतसक्तूनां धानानां दधिघृतमिश्राणां प्रत्युच्येदे न जुहुयादिति हे कआहुः सूक्तानुवाकाद्याभिरिति वाऽप्याप्येयाद्यादिभिरिति मां इकेयोऽयहं म्मा
ह कौपीतकिरमिगीळेपुरो हितमित्येकाकुपुंभकस्तदव्रीदावदंस्त्वं शकुने गृणानाजमदमिना धामं ते विश्रंगतानो यजं यजिया योनः स्त्रो अरणः प्रति-
चक्ष्व विचक्ष्वा मेयाहि मरुत्सखायत्तेराज न्यृतं ह विरिति ह्युचास्तच्छं योरावृणीमह इत्येकहुतशोपाद्विः प्राशंतीति ॥

एवंपराशरस्मृतौ प्रायश्चित्तप्रकरणे द्वितीयाध्याये पारायणां गत्वेन दशांशहोमोभिहितः । तथा हि—ब्रह्महानरकस्यातिपांडुकुक्षीप्रजा-
यते । प्रायश्चित्तं प्रकुर्वीत स यत्पातकशांतये ॥ चत्वारः कलशाः कार्यः पंचरत्नसमन्विताः । पंचपद्मसंयुक्ताः सितवस्त्रेण वेष्टिताः ॥ कपाय
पंचकोपेतानानाविधफलान्विताः । सर्वोपधिसमायुक्ताः स्थाप्याः प्रतिदिशं दिशं ॥ रूप्यमष्टदलं पञ्चमध्यकुंभोपरिन्यसेत् । तस्योपरिन्यसेद्दे-
वं ब्रह्माणं च चतुर्मुखं ॥ पलार्धप्रमाणेन सुवर्णेन विनिर्मितं । अर्चयेत् पुरुषसूक्तेन त्रिकालं प्रति वासरं ॥ यजमानः शुभैर्गन्धैः पुष्पैर्धूपैर्यथाविधि ।
पूर्वादिकुंभेषु ततो ब्राह्मणा ब्रह्मचारिणः ॥ पाठयेयुः सकान्वेदानुवेदप्रभृतीन्शनैः । दशांशेन ततो होमोग्रहशांतिपुरःसरः ॥ मन्त्र्येकुंडे विधात
व्योवृताक्तैर्निलव्रीहिभिः । द्वादशाहमिदं कर्म समाप्य द्विजपुंगवः ॥ भद्रे पीठे यजमानमभिषिञ्चेद्यथाविधि । ततो दद्याच्च आशक्तिगोभूहमति
लादिकं ॥ ब्राह्मणेभ्यस्ततो देयमाचार्ययथाविधि । आदित्यावसवोरुद्रा विश्वेदेवामरुद्गणाः ॥ प्रीताः सर्वे व्यपोहंतु ममायं मुद्रांशं ।
इत्युदीर्य मुहुर्भक्त्या तमाचार्यक्षमापयेत् ॥ एवं विधाने विहिते श्वेतकुण्डं विनश्यति ॥ इति ॥ यद्यपि रुद्रकल्पद्रुमे लिखितकालिकापुराणे—

जपाद्दशांशं ह मः । मातुतर्पणं । तर्पणस्य दशांशेन मार्जनं कथितं किल ॥ मार्जनस्य दशांशेन ब्राह्मणानपि भोजयेत् । जपोर्चापूर्वको होमस्तर्पणं चाभिषेचनं ॥ भूदेवपूजनं पंचप्रकारोक्तापुरस्क्रियेति ॥ होमाशक्तौ जपंकुर्याद्धोमसंख्याचतुर्गुणं । एवं कृते तु मंत्रस्य जायते सिद्धिरुत्तमा ॥ इति वचनैः पुरश्चरणांगजपसामान्यदशांशहोमः कर्तव्य इति प्रतीयते तथापि—पाठयेयुः स्वकान्वेदानुग्वेदप्रभृतीन्शनैः । दशांशेन ततो होमोऽत्र हशांतिपुरःसरः ॥ इति प्रकृतप्रायश्चित्तप्रकरणस्य स्मृतिवचनेन विशिष्य दशांशहोमस्य विहितत्वाद्दशांशहोमो विधेयः । तत्संभवश्च दशावृत्तिपारायणेऽप्येवैकावृत्तिरूपदशांशेनेति फलितं ॥ केचित्तु महार्णवादि ग्रंथेषु रूद्रजपशेषोऽदशांशमत्र विभागपक्षेषु आद्यमंत्रैराद्यंतमंत्रैर्वा दशांशसंख्यापूरणवत् एकसंख्याकादिपारायणपक्षेऽपि आद्यादिमंत्रैस्तद्दशांशसंख्यापूरणीया । एवं कल्पनायां तत्र त्रयन्मूलं तदेवात्रान्वेषणीयमिति वदन्ति । महार्णवे तु चतुर्पुत्राह्वणेऽप्युक्तं भूदेवप्रभृतिमंत्रब्राह्मणात्मकवेदचतुष्टयपारायणं कुर्वत्सु प्रतिदिनं पठितवेदभागदशांशसंख्याव्याहृतिभिर्होमः कार्य इत्युक्तं । कैश्चित्तु संहिताहोमांशे साधकतयोपन्यस्तानि ऋग्विधानस्थानि—एषा हि संहिता वेदैः सर्वत्र ब्रह्ममयी निच्युत् । उग्रेण तपसा दृष्टा विश्वामित्रेण धीमता ॥ होमांश्च जपयज्ञांश्चानित्यं कुर्वति वैतया ॥ इत्यादीनि वचनानि तान्युपक्रमोपसंहाराभ्यां गायत्रीमंत्रहोमपराण्येव न तु संहिताहोमपराणि । कृत्स्नसंहितायाः विश्वामित्रदृष्टत्वेन काप्यनुपलंभात् गायत्र्या स्तद्वृष्टत्वाच्च निच्युदिति विशेषणस्य कलसंहितायामसंभवात् न्यूनाक्षरत्वेन गायत्र्यंश एव तत्संभवाच्च वैदैश्चतुर्भिर्वेदैः संहितासम्यग्धृतेति स्मृत्यक्षरार्थः । एवं च संहितेति पदश्रवणमात्रेण कृत्स्नसंहिताहोमपरतया पूर्वोक्तवचनानियोजयतां प्रमाद एवेति सुधियो विभावयंतु ॥ इति ऋग्वेदकल्पद्रुमः ॥

ऋषिदैवतछंद ऊहविचारः ।

तत्रजगहोमादौप्रयुज्यमानेषुसूक्तधूर्तदैवतोहःकार्यउतछंदऊहइतिविमर्शेसर्वानुक्रमपरिभाषारंगव्य— ‘ऋषिदैवतछंदांस्यनुक्रमि
 व्यामः’ इत्यनुक्रमपरिग्रहाद्, चक्षुचगृह्यपरिशिष्टेपि— ‘अथास्यमंत्राणामृषिदैवतछंदांसि’ इतितथैवांगीकारात्, तथासांख्यायनसूत्रे—
 ‘ऋग्यैर्यस्ययोयोमंत्रोयदैवत्योयच्छंदस्ताथातथातंतमंत्रमनुव्यात्’ इतिक्रमनिर्देशात्, एवमाधुनिकयाज्ञिकाचाराद्य ‘यद्यपिग्राह्ययंत्राणांत्रैलो-
 क्यार्थकर्मक्षमः । तथापिलौकिकाचारमनसापिनलंघयेत् ॥’ इतिवचनायाज्ञिकाचारानुगृहीतदेवताप्राथम्यबोधकवचनानां कर्मकांडविप-
 येप्रावल्यादैवतायाः फलदातृत्वेनाभ्यर्हितत्वात्तत्प्राथम्यंयुक्तंमत्वा । तथाश्रौतस्मार्तकर्मकांडोदधिपारदृश्वभिर्मृदुनारायणकौस्तुभकारशान्तिरल-
 हेमाद्रिपूर्तकमलाकरादिगह्वानिवंधकारधुरीणैर्लोकोद्दिधीर्षयानैकशःप्रणीतप्रयोगग्रंथेष्वामृतसिद्धिमालयप्रथितेषु सूक्तमंत्रादिप्रयोगावसरेऋषि-
 दैवतछंदःक्रमेणैवसूक्तादीनांविनियोगादत्रसंहितायामस्माभिरपिसग्वक्रमआहृतः ॥ परंत्विमंपदंप्राचीनानसंहते—तेषामतेछंदःप्राथ-
 म्येवव्याख्यं । तथाचऋग्वेदकल्पद्रुमे—छंदःप्राथम्ये ‘आर्षयछंदोदैवतवित्’ इतिसर्वानुक्रमउदाहृतएव । अन्यान्युदाहरिष्यंते ।
 तथाहिनिरुक्तभाष्योदाहृतसामवेदब्राह्मणे— ‘योहवाअविदितार्षयछंदोदैवतब्राह्मणेनमंत्रेणयाजयतिवाच्यापयतिवाभ्याणुवच्छंतिमर्त-
 यापात्यतेप्रमीयतेवापीयान्मवति’ इति । अथर्ववेदे— ‘गणकऋषिः निचूदायत्रीछंदः गणपतिदैवता’ इत्यादि । पारिजाते— ‘आर्ष-
 छंदोदैवतंचविनियोगस्तथैवच । वेदितव्यंप्रयत्नेनब्राह्मणेनविपश्चिता’ इति । गोभिलोप्येवमाह— ‘आयात्वित्यनुवाकस्यवामदेवऋषिः स्मृतः ।
 आनुष्टुभवेच्छंदोवाग्देवीदेवतास्मृता’ इति । मदनरत्नेकाल्यायनः— ‘आर्षछंदश्चदैवत्यंविनियोगस्तथैवच । वेदितव्यंप्रयत्नेनब्राह्मणेनवि-

शेषतः' इति । सांख्यायनसूत्रे—'ऋषीञ्छंदांसिदेवताःश्रद्धामेधेचतर्पयित्वेति' सर्वत्रछंदएवपूर्वमभिहितमितिछंदःप्राथम्यमेव न्यायं । उदाहृतश्रुतिस्मृतिप्रामाण्यात्, तत्रश्रुतक्रमपरित्यागेवीजाभावात्तासांक्रमबोधनएवतात्पर्याच्च । तथाचृहदेवतायां—'नियमोयंज पेहमेनऋषिश्छंदोश्चदेवतं । अन्यथाचेत्प्रयुंजानस्तत्फलंचात्रहीयते ॥ अर्थेप्सवःखल्वृषयश्छंदोभिर्देवताःपुरा । अभ्यधावन्नितिछंदोमध्ये त्वाहुर्मनीषिणः ॥ ऋषितुप्रथमंब्रूयाच्छंदस्तुतदनंतरं । देवतामथमंत्राणांकर्मस्वेवमितिश्रुतिः' इति ॥ आचार्यखंडेगृह्याधानप्रस्तावे—'ऋषिंछंदोदैवतंचविनियोगमनुक्रमात् । अस्मृत्वार्षादिकंविप्रोजुहुयाद्वाजोपेदपि ॥ यजेद्वाध्यापयेद्वापिनलभेत्कर्मणांफलम्' इति । तथा रामबाजपेठ्यांगृह्यकारोपि—'ऋषिमादौप्रयुंजीतछंदोमध्येनियोजयेत् । देवतामवसानेचमंत्रशोभंनसिद्ध्य'इति । तथाश्रीवत्सगोत्रभास्करकृतमहारूपद्रपद्व्यांछंदोभाषायां—'वक्तव्यंछंदोदौदातुततश्चर्षिःप्रकीर्तितः । देवताविनियोगश्चतैत्तिरीयकपाठकैः ॥ आश्वलायनानांतु ऋषिच्छंदोदैवतपूर्वकोविनियोगः । तथाचपरिभाषायां—'आर्षेयच्छंदोदैवतविद्याजनाध्यापनाभ्यांश्रेयोधिगच्छती'ति ॥ तथावेदभाष्यकारैर्मध्वाचार्यैरपिऋग्भ्याप्योपोद्धातांतेऋषिच्छंदोदैवताविचारःकृतः मुरूपकुलुमितिसूक्तेतेएवऋषिच्छंदसी इंद्रंपृच्छेतिचतुर्थ्यामृचिलिंगदर्शनादिद्रोदैवतेतिछंदएवपूर्वमुदाहृतं । आत्वेतिसूक्तेऋषिच्छंदोदैवताविनियोगाःपूर्ववत् । इत्यादिपुबहुपुस्थलेपुछंदएवपूर्वधृतं । निरुक्तभाष्यकारोप्येवमेव ॥

अत्रेदंविचार्यते । किंश्रुतिस्मृत्यादीनांहैविध्यदर्शनाद्विकल्पः । सोपिशाखाभेदेनकांडभेदेनवाव्यवस्थितःउत्तसर्वत्र । नतावदाद्यः । शाखांतरेतैत्तिरीयशाखायांनारायणोपनिषत्सु—'गायत्र्यागायत्रीछंदोर्विधामित्रऋषिःसवितादेवता'इति । छंदोभाषायां—'वक्तव्यंछंद

आदौ नुततश्चः प्रकीर्तितः । देवताविनियोगश्चैतिरीयकपाठकैः ॥ इति विविधव्यक्रमबोधकश्रुतिस्मृत्यादिप्रमाणदर्शनेन संदेहस्यैवाभावा-
 त् । न द्वितीयः । गोह्वाअविदिताप्यच्छन्दोदेवतब्राह्मणेनमंत्रेण याजयति वाध्यापयति वेत्यादिना कर्मकाण्डगवर्ष्यादिज्ञाने फलस्य तदज्ञाने प्रत्य-
 वायस्य चाभिधानात्काण्डांतरस्यानुपस्थितेः । न तृतीयः । विरुद्धार्थकानां निरवकाशानां प्रमाणानां गोडशिग्रहणाग्रहणवैद्वेकलिपकत्वस्य च
 कुंशक्यत्वे विरुद्धार्थकपदरहितानां प्रकृतैतत्थावक्तुमशक्यत्वात् । अतः छन्दःप्राथम्यबोधकश्रुत्यादिना प्रमाणांतराणामपि संग्राहकत्वपरतया
 एकवाक्यत्वलाभाच्छन्दःप्राथम्यमेवोचितं । सर्वानुक्रमस्य अनुक्रमिष्यामद्वयं सूक्तप्रतीकादीनि प्रदर्शयिष्यामद्वित्याह्वयेयं । अतएव
 सर्वानुक्रमभाष्यकारेणापि एताननुक्रमिष्यामोव्याख्यास्यामद्वित्याख्यायनेकार्थत्वाद्वातूनामित्युक्तं । देवतास्मरणमन्तेवाकुर्याद्वितिव-
 द्बृचगुलपरिशिष्टवाक्यस्य केपुनित्पुस्तकेष्वदर्शनात् । केपुचिच्छन्देवतास्मरणमेव वाकुर्याद्विति पाठदर्शनेन तस्यापि देवताप्राथम्ये असायकत्वात् ।
 न चैवं विनिगमना विरहः देवताप्राथम्यावगत्य विशेषेणोपि छन्दोविषये हेतुनिर्देशपूर्वकप्रथमादिपदघटितस्मृत्यवधृततात्पर्यकमवबोधकोक्तश्रुतेरव-
 विनिगमकत्वात् । ‘श्रुतिस्मृतिविरोधेतुस्मृतेस्त्यागोविधीयते । तथैव लौकिकं वाक्यं स्मृतिवाधेपरित्यजेत्’ इति स्मृत्यपेक्षया श्रुतेर्वल्वत्त्वात्
 देवताप्राथम्यबोधकश्रुत्यनुपलब्धेश्च । देवताप्राथम्याभासकप्रमाणानां संग्रहपरतयोन्नीतत्वात् । द्विविधाचारदर्शनेनपि श्रुत्यविरुद्धाचारस्य प्रा-
 माणिकत्वेन अंधशेषांधलम्प्येति न्यायेन परंपरागताचारान्तरस्याश्रद्धयत्वात् । सर्वानुक्रमण्यां देवताप्राथम्यव्यवहारदर्शनेनपि ‘तुहि हवैतच्छब्द-
 विशिष्टान्गुपि देवतच्छब्दांसिद्धिश्चिच्छन्दःपंचपदसूक्तभाजियथासंख्यम्’ इति परिभाषानुसारेण क्वचित्पूर्वसूक्तसाहचर्यात्प्रथमं देवताउत्तरत्रय-
 णिः । क्वचित्पूर्वत्रयच्छन्दःउत्तरत्रयदेवताइति च । तदुदाहरणानितु- ‘प्राग्भयेपंचाग्नेयोवत्सआग्नेयंतु प्रनूतं चमाग्नेयः श्येनः’ ‘अग्निर्होता मायव

‘कृप्यादिसर्धविज्ञायतंत्रविन्मंत्रसूक्तयोः । यज्ञोपवीतमंत्रेणकुर्व्याद्यज्ञोपवीतनं ॥ त्रामास्याद्यज्ञसूत्रस्यमुनिर्गोयत्रमीरितं । छंदःप्रजापतिर्द्व-
मोकारमथवात्रिवृत्’ इति । एतेनसर्वानुक्रमण्यांभूयसाव्यपदेशेनअव्यभिचारेणचदेवताप्राथम्योक्त्याछंदोपेक्षयादेवतायाःप्राथम्यमितिवदं-
तोन्निरुक्ताः । सत्येकस्मिन्वाधकेसाधकसहस्रस्याप्यकिंचित्कत्वमितिन्यायेनभूयसाव्यपदेशस्यासाधकत्वात् । श्रुतिरूपसाधकस्यप्रमाणांतरा-
नपेक्षस्यप्रामागेवाभिहितत्वादित्यलंविस्तरेण ॥ श्रुतिस्मृतिप्रमाणानामेकवाक्यत्वकल्पनात् । सर्वेषांचाधिरोधेनछंदःप्राथम्यमीरितं ॥ ३ ॥
इति ऋ. क. छंदोदेवतोहूकमनिर्णयः ॥

रोदःशब्दविचारः ।

अथरोदःशब्दरोदसीशब्दयोर्नपुंसकस्त्रीलिङ्गयोर्विचारःक्रियते ॥ रुदधातुप्रकृतिकअमुप्रत्ययांतःसांतोनपुंसकगुणः । तत्प्रकृतिकगौरा-
दिङीपतस्त्वपरःस्त्रीलिङ्गः । वेदेकोशेचोभयोरपितथादर्शनात् । तथाहि । नहित्वारोदसीउभे । वित्तंमेअस्यरोदसी । नरोदसीअपनुदंतवो
राः । इत्यादिगंत्रेपुधावापृथिवीवाचकःसांतोनपुंसकः । अतएवपदकालेद्विवचनांतत्वेनप्रगृह्यत्वादितिशब्दप्रयोगःसंगच्छते । तस्यचधा-
वापृथिवीदेवतावाचकस्यदेवतोच्चारणकालेप्रथमांतस्यरोदसीइतिस्वरूपं । अन्वाधानकालेद्वितीयांतस्यरोदसीइति । हौम्यादिद्रव्यत्यागकाले
चतुर्थीतस्यरोदोभ्यामिति । अतएवचपतेपृष्ठानीतिमंत्रेरोदसोरितिसप्तमीद्विवचनांतमुपपद्यते । ङीपतेतत्रतत्रांतोदातस्वरव्यत्ययकल्पना
छांदसत्वेनपूर्वसवर्णादिकंरोदसोरित्यत्रईकारलोपकल्पनंचस्यादितिमहदेवगौरवं । सांताश्रयणेतुनकिंचित्कल्पनीयमितिमहदेवलाघवम् ।
अमरकोशेऽपितृतीयकण्डिनानार्थवंगणकोनत्रिशदधिकद्विशतश्लोके प्रसूरथापिभूद्यावौरोदस्यौरोदसीचतेइति । रामाश्रमकृततटीकायामपि ।

पंचाशदधिकचतुर्विंशतिशतानि । ३४१ उष्णिहगुक्तत्वारिंशदधिकंशतत्रयं । ८५५ अनुष्टुभःपंचपंचाशदधिकान्यष्टौशतानि । १८१
 वृहत्पद्माशीत्यधिकंशतं । ३१२ पंक्तयोद्गादशधिकंशतत्रयं । ४२५३ त्रिष्टुभस्त्रिपंचाशदधिकद्विचत्वारिंशच्छतानि । १३४८ जगत्सो
 ऽष्टानत्वारिंशदुत्तरत्रिंशताधिकंसहस्रं । १७ अतिजगत्सःसप्तदश । १९ शक्यगुक्तोर्विंशतिः । ९ अतिशक्योर्नव । ६ अष्टचःपट् ।
 ८४ अत्यष्टचश्चतुरशीतिः । २ धृतीद्वि । १ एकाऽतिधृतिः । ६ गृकपदाःषट् । ८७ द्विपदाःसप्ताशीतिः । '१०० बाहृताःप्रगाथाः
 शतं । ९४ विपरीतोत्तराश्चतुरधिकानवतिः । ५५ ककुभाःपंचपंचाशत् । १ महाबाहृतगृकः' । गवंसर्वमिलित्वा २५० सार्धशतद्वयं ।
 गेन्द्रेन्द्राद्वाहृतिरुत्वात्तग्वद्विगुणाऽऽनः ५०० पंचशतानि ॥ गवंसकलाःशाकलसंहितायांखिलरहितायामुचो १०४७२ द्युत्तरसप्तत्य
 धिकचतुःशनाधिकदशसहस्राणि संख्येति ॥ यत्तु 'ऋचांशदशसहस्राणिऋचांपंचशतानिच ॥ ऋचामशीतिःपादश्चेत्तत्पारायणमुच्यते ॥
 द्वाधिकस्यचिद्वचनं तद्वाल्खिल्याध्यायादिखिलसहितशाकलसंहिताविषयमितिध्येयं ॥ खिलरहितायामुपूर्वोक्तायाग्वंसंख्यायाःप्रतीतिः ॥
 ग्वमगत्रप्रथमाष्टकेऽनः १३७० द्वितीये ११५७ तृतीये १२०९ चतुर्थे १२६९ पंचमे १२६३ षष्ठे १२६५० सप्तमे १२६३
 अष्टमे १२०३१ एतत्संकलनंपूर्वोक्तमेव । सूक्तसंख्यात्वानुक्रमणामेव 'तदेतत्सूक्तसहस्रं' इत्यादिनापठिता सापिबालखिल्याध्यायान्विताया
 ग्वययते । अन्यथातुषडधिकंसहस्रं । तदित्यं । प्रथमाष्टके सूक्तानि १२१ द्वितीये ११९ तृतीये १२२ चतुर्थे १३० पंचमे १२९
 षष्ठे १२४ सप्तमे ११६ अष्टमे १४५ एतत्संकलनंप्रागुक्तमेव ।

स्वाहावत्युचः ।

मंत्रप्रतीकं.	अष्टकाध्यायवर्गः	मंत्रप्रतीकं.	अष्टकाध्यायवर्गः	मंत्रप्रतीकं.	अष्टकाध्यायवर्गः
स्वाहागुरुं कुणोजन	१ १ २५	आपूर्णेऽअस्यकुलशः*	३ २ ११	आयाह्विर्यऽआपरि०	६ ३ १२
तुतं नु अपस्तदुतायते	१ ७ ३०	तिष्ठाहरीरथआ	३ २ १७	स्वाहाकृतस्यतृपतं०	६ ३ १७
पुष्पपतेर्नुरुत्पते०	२ २ ११	इंद्रः स्वाहापिवतु०	३ ३ १४	आदनुतेऽअनु०	६ ४ ४२
स्वाहाकृतान्भाग०	२ २ ११	स्वाहामयेवरुणा०*	३ ८ २१	विश्वेदेवाः स्वाहाकृ०	६ ७ २५
पुरोगाऽअग्निदे०	२ ५ ९	आयाह्वमेस०	५ २ २	वोर्षहोत्रमुतपोत्रं०	७ ५ ३०
मृतं निनिक्षिबुतनस्य	२ ५ २३	यथावः स्वाहा०*	५ २ ४	मातलीकव्यैर्यमो०	७ ६ १४
सुभ्यं हिन्यानोव०	२ ७ २५	आचनोवर्हिः०	५ ४ २९	अग्निवहवरुण०	८ २ २२
आनाऽअमेसनि०	२ ८ २३	आनोयातमुप०	५ ८ २५	सद्योजातोव्यमिमीत०	८ ६ ९

तिदिष्टेषु स्वाहावन्नं त्रैष्वपि प्रदानाप्रदानार्थकस्वाहाकारभेदेन द्विविधं परिकल्प्य प्रदानार्थकस्वाहाकारवत्स्वेवाते पुनः स्वाहाकारो मास्त्यन्यत्राभिशित एवेति निर्णयं शुद्धतिकेचन शिष्टास्तन्मतेन प्रदानार्थकस्वाहाकारघटितमंत्रप्रतीकमूर्ध्नि * ईदृक्पुष्पचिन्यासः कृतः । कैश्चित्सुस्वाहाग्रवेवरुणाच ३।८।२१ आयाह्विर्यऽआपरि ६।३।१२ वेपिहोत्रमुतपोत्रं ७।५।३० इति मंत्रत्रयमेव प्रदानार्थकं निर्णेतं तत्राप्याद्यो वैकल्पिक इति । तत्र सदस्तस्त्रिरुद्धनीयम् ।

स्वाहाकारवन्मंत्रविचारः ।

श्रीचन्द्रगुणायनमः ॥ अथ नमः स्वाहाकारवन्मंत्रविचारः—किमेतेषां होमे विनियोगः प्रदानार्थकस्वाहाकारांतर
युतानामुक्तकेवलानामिति । किं तावत्प्राप्तं । न केवलानां होमे विनियोगः संभवति । होमस्य त्यागात्मकतया मंत्रमध्यपठितस्य च स्वाहाकारस्य
मंत्रावयवतया प्रदानार्थत्वाभावादन्ते पुनः प्रदानार्थकस्वाहाकारः प्रयोक्तव्य इति । अतएव भगवान्जैमिनिः संकर्षकांडे ‘स्वाहाकृत्य’ (अ. १४
पा. ४ सू. १८) ‘वपद्’ (१४।४।१०) इति सूत्राभ्यां क्रमेण ‘स्वाहाकृत्यब्रह्मणा ते जुहोमि’ ‘स्वाहाकृतमिन्द्रायेत जुहोमि’ इत्यादिबुधसर्जनत्वेना
न्युतानां स्वाहाकाराणां मुख्यविशेषो व्यत्याभावात् द्रव्यस्तुतिद्वारेणैव वाक्यार्थसमन्वयाद् प्रदानार्थत्वं । ‘वपद्’ इति विशेषाद् प्रदानार्थत्वं निर्णीयं तत्र तत्र
स्वाहाकृत्यशब्दवत्समाभावेन स्वतंत्रतया प्रदानार्थत्वे प्राप्ते ‘आहुणोमि’ इत्यत्र तदन्वयेनास्वातंत्र्याविशेषाद् प्रदानार्थत्वं निर्णीयं ।
प्रदानार्थकस्वाहाकारांतरप्रयोगं व्रूते । इति प्राप्ते व्रूमः—न नमः स्वाहाकारवत्सु मंत्रेषु होमकाले पुनरन्यः स्वाहाकारः प्रयोक्तव्य इति ।
कुतः । पठति हि मगधानाथलायनः श्रौतसूत्रप्रथमाध्यायस्यैकादश्यां कंडिकायां—‘स्वाहाकारं तैर्मन्त्रैर्न चेन्मन्त्रे पठितः’ इति । व्याचक्ष्यौ
‘न ह्युचितं चत्वारण्यः—‘यत्र कापि पठितश्चेत्स गवप्रदानार्थको भवति’ इति । यत्र कापि पठितश्चेत्स गवप्रदानार्थको भवति’ इति ।
कारिकाकार—मंचनाचार्यप्रभृतिप्राचीनप्रयोगकाराश्चैव मेव प्रतिपादयन्ति । शौनकोपि—‘यस्मिन्मन्त्रेन पठितः स्वाहाकारो भवेद्यदि ।
स्वाहांतश्च प्रयोक्तव्यो होमे भुप्रणवादिना’ इति । अत्र वचनद्वयेऽपि यद्यप्येव विधिं रंगीक्रियते तदापर्युदासन्यायेन स्वाहाकारघटितान्यहोमसाधनी
गूढमंत्रत्वावच्छेदेन अस्ते स्वाहाकारविधिरिति वक्तव्यम् । अथ होमसाधनीभूतमंत्रेषु अंत्येऽस्ते स्वाहाकारो वचनांतरेण प्राप्त इत्युच्यते तदनेन वचनेन

स्वाहाकारपुनरेषु सपतिषिध्यत इत्याप्रतति । अन्यथावचनवैयर्थ्यापत्तिर्दुर्वारा । नन्वेवं 'स्वाहाकृत्य' 'वपद्' इतिसंकर्षकांडस्थाधि
 परत्वं विरोधः । तजदीतरनिशेषणतयान्वितार्थकत्वाहापदस्य प्रदानार्थत्वं निरस्यते पुनः स्वाहापदप्रयोगव्यवस्थापनात् । न । तस्याश्चलायनो
 लक्षणं तिरिक्कर्मनिपयत्वात् । आचलायनप्रोक्तकर्मभूक्तनूत्रेण तद्वायात् । अतएव अग्निष्टोमस्य सौत्येहनिर्होत्रकांडपठितप्रवृत्ताहुतिहोमे
 'स्वाहावाच्ये' इत्येते मंत्रः । 'स्वाहावाचस्पतये' इति द्वितीयः । एवमन्येपिवहवो मंत्राः सन्ति तत्रापि मंत्रपठितत्वाहाकारएव प्रदानार्थ इति
 संज्ञातेषु नगर्भकल्पसाधारणं प्रयुजंति । एवमयाश्चेति मंत्रेऽपि । अथ्ययुकांडपठितप्रवृत्ताहुतिहोमे तु 'जुष्टोवाचोभूयासं' इति मंत्रे
 स्वाहाकारसत्त्वेषु तत्तिन्माधाः स्वाहाकारसत्त्वस्याहुतिमंत्राते पुनः स्वाहाकारयोजनादरीदृश्यते केशवादिप्राचीनप्रयोगेषु । एवं गलामुल्यादितां
 भिक्तनूत्रेषु च । मंत्रमध्ये स्वाहाकारसत्त्वेषु मंत्राते पुनः स्वाहाकारः प्रयोज्य इति तत्र विद्विरुक्तत्वात् । न चानंत्यस्वाहाकारस्य स्वस्थानच्युतनख
 कुंडलीनां कंडूप्रनलं करणादिकार्याक्षमत्वमिव न प्रदानार्थत्वम् । अतएव यज्ञाथश्रीये सामनि इरापदस्य गिरापदस्थानएव निवेश आवृत्तिश्च क
 ल्मत्तरेति संक्षेपम् । यत्र कपि स्थितस्य दीपस्यैव पदस्याप्यर्थप्रकाशकत्वानपायात् । देहिब्राह्मणाय ब्राह्मणार्थदेहीत्यादिवाक्याभ्यामविशेषेण बो
 धः सुभवाच्च । अतएव 'पुरस्तात्स्वाहाकारावा अन्ये देवा उपरिष्ठात्स्वाहाकारावा अन्ये' इति श्रुत्या उभयोरपि प्रदानार्थत्वमनूयते । एतेन मं
 त्रपदकारिणश्च पठितत्वाहाकाराते हुत्वाशेषमत्रो निगदेनोच्चारणीय इति केषांचित्प्रलापो निरस्ताः । न च सकृच्छ्रुतस्येतरविशेषणतयोपस्थितार्थ
 कल्पसाधारणशब्दस्य कथं प्रधानतया प्रदानार्थविवोधकत्वमिति वाच्यम् । न च मंत्रे पठित इति सूत्रबलादेव तादृशस्वाहाकारघटितमत्रेऽपु स्वाहापद

[illegible]

1. 1990-1991

नादिकं ॥ १४ ॥ आयुष्याण्येव कर्मणि मन्त्रयुक्तः समारभेत् ॥ सवासाः सशिरस्कोऽनुस्वात् ॥ शुद्ध्यजयेद्विजः ॥ १५ ॥ शुद्ध-
वत्यस्तथांश्च त्वः पावमान्यो घर्मर्पणं ॥ एवं त्रिराहुत्य शुचिः प्राणायामान्समाचरेत् ॥ १६ ॥ अंश्च त्वथापो हिष्ट्यादयः ॥ त्रीनप-
ल्लोद्वाशवापोऽश्लोकाः ॥ १७ ॥ प्राणायामे दग्धदोषः शुक्लांवरधरः शुचिः ॥
नादिकं ॥ १४ ॥ आयुष्याण्येव कर्मणि मन्त्रयुक्तः समारभेत् ॥ सवासाः सशिरस्कोऽनुस्वात् ॥ शुद्ध्यजयेद्विजः ॥ १५ ॥ शुद्ध-
वत्यस्तथांश्च त्वः पावमान्यो घर्मर्पणं ॥ एवं त्रिराहुत्य शुचिः प्राणायामान्समाचरेत् ॥ १६ ॥ अंश्च त्वथापो हिष्ट्यादयः ॥ त्रीनप-
ल्लोद्वाशवापोऽश्लोकाः ॥ १७ ॥ प्राणायामे दग्धदोषः शुक्लांवरधरः शुचिः ॥
नादिकं ॥ १४ ॥ आयुष्याण्येव कर्मणि मन्त्रयुक्तः समारभेत् ॥ सवासाः सशिरस्कोऽनुस्वात् ॥ शुद्ध्यजयेद्विजः ॥ १५ ॥ शुद्ध-
वत्यस्तथांश्च त्वः पावमान्यो घर्मर्पणं ॥ एवं त्रिराहुत्य शुचिः प्राणायामान्समाचरेत् ॥ १६ ॥ अंश्च त्वथापो हिष्ट्यादयः ॥ त्रीनप-
ल्लोद्वाशवापोऽश्लोकाः ॥ १७ ॥ प्राणायामे दग्धदोषः शुक्लांवरधरः शुचिः ॥

स्वाहाकारप्रयोगः ।

॥ अथैतत्प्राचीनप्रयोगान्साधारणीं परिभाषां चानुसृत्य प्रयोगोलिख्यते ॥ तत्र वेदतत्त्ववित्तपोनिष्ठः संहिताहोमचिकीर्षु-
 ब्राह्मणो होमदिनात्पूर्वचतुर्थे दिने नित्यकर्माणि निर्वर्त्य च म्यप्राणानाम्यदेशकालौ संकीर्त्य करिष्यमाणऋग्वेदांतर्गतशाकलसं-
 हिताहोमेशरीरशुद्धिद्वाराधिकारसिद्धये ग्राजापत्यकृच्छ्रं तत्प्राप्त्या गोनिक्रयी भूतामुकपरिमाणद्रव्यदानेनाहमाचरिष्ये इति
 संकल्पयेत् ॥ ग्राजापत्यस्य गोभिन्नग्रत्याम्नायचिकीर्षया तं वा ऊहयेत् ॥ ततो यानिकानीति मंत्रेण केशश्मश्रुलोमनखानि वापयि-
 त्वा विधिना स्नायात् ॥ ततो ब्रह्मर्क्षविधिना पंचगव्यं पिबेदिति केचिदाहुः ॥ ततस्तद्दिनं वा गयतः शुचिस्तिष्ठन्नीत्वा तथा विध-
 आसीनो रात्रिं नयेत् ॥ ततः श्वोभूते स्नानादिकृतं नित्यक्रियः प्रणवव्याहृतिपूर्विकांसावित्रीजम्बावक्ष्यमाणान्मंत्रान्जपेत् ॥ ते च
 आपो हिष्टेति सूक्तं शुचीवो हव्या अग्निः शुचित्रततमः उदग्ने शुचय इत्येवं तिस्रः एतो न्विद्रमिति तिस्रश्च ऋतंचेति सूक्तं शंन इंद्रा-
 ग्रीति सूक्तं स्वस्ति नो मिमीतेति सूक्तशेषं स्वादिष्टयेत्यारभ्य क्षीरं सर्पिर्मधूदकमित्यंताः पावमान्योदशोत्तरपद्मशतान्युचयति एते
 मंत्राः शक्तेन सह स्रावृत्या जप्याः तावदशक्तेन तु शतावृत्या तत्राप्यशक्तेन पुनर्दशावृत्येति ॥ एवमशक्तौ प्रणवव्याहृतिपूर्विकां
 गायत्रीमयुतसंख्यया जपेत् ॥ केचिन्मंत्रजपगायत्रीजपयोः समुच्चयमाहुः ॥ तत्र ॥ वाक्यमूलेऽथ वेति पेदनगायत्रीजपस्य पा-
 क्षिकत्वद्योतनात् ॥ ततः आचार्योऽस्तर्पयामि ऋषींस्तर्पयामि देवतास्तर्पयामि छंदांसितर्पयामीति जलेन तर्पयित्वा रुद्रशरणा-

गतो गीतिमावयन् गृह्णन् द्रवत्यमंत्रगणं जपेत् ॥ तेन मंत्राः कटुद्रायेति नवचर्ममूक्तं इमारुद्रायेत्येकादशचर्ममूक्तं आतेपितरिति पंचद-
 शचर्ममूक्तं इमारुद्राय स्थिरधन्यनक्षत्रितुलकमूक्तं आयोराजानं तमुद्रहिंशुवनस्य पितरं व्यंचकमित्येताश्चतस्रश्चक्षुष्येतान् मंत्रान् ज-
 पित्वा ज्ञाप्य श्रुद्रगह्वितरजस्वलास्त्रीपतितां त्यजदेव ब्राह्मणक्षेत्रे शुर्वोचार्यो निर्दकमातापितृक्षेत्रे दृष्टिः सद्गुरुं भाषणादिव त्रयेतु न च कम-
 ल्यवमन्येत ॥ अत्र त्रिरात्रं शक्तस्योपवासाः श्रक्तस्य नक्तानि ॥ एतावान्विधिर्विदपारायणहोमयोः समानः इतः ऊर्ध्वं पारायण-
 विधौ विद्ये पोविधिर्मूलत एवोच्यः होमविधानस्यैवात्र प्रतिज्ञानत्वात् न ललित्वितवं तो वयं ॥ एवं त्रिरात्राचीर्णव्रतश्रद्धतारा-
 नुश्रुत्यादिनिर्णानि पुण्ये दिने संभृत संभारः कर्तव्या सने शुचौ देशे चोपविद्या च मनः प्राणायामान् कृत्वा देशकालां संकीर्त्या उमुक्तो-
 वस्यामुक्तमर्माणो मम पूर्वजन्मो हजन्म संचितसकलपापनिवर्हणद्वारा मीष्टकामसिद्ध्यर्थं श्रीवेदपुरुषां न गतसावित्री प्रजापति ग्रीत्य-
 र्थं च मन्त्रवेदां तर्गतशाकलसंहितायाः प्रत्यृचं तिलाज्यद्रव्यहोमं करिष्ये हतिसंकल्प्य तदंगता विहितं निर्दिशन्ता सिद्ध्यर्थं महागणप-
 ति पूजनपूर्वकं स्वस्तिपुण्याहवाचनं मातृकापूजनं नां दीश्राद्रमाचार्यो दिवरणं च करिष्ये हतिसंकल्पयेत् ॥ ग्वयं होमचिकीर्षायां ब्र-
 ह्मादीनैव वृणुयात् न त्वाचार्यं ॥ किंच ॥ श्रीकामः शांतिकामो वाग्रहयज्ञं समाचरेत् ॥ तथा नैतद्वेति सिद्ध्यंतिकर्मणि नि-
 मित्तान्यपीति वचनान् ग्रहयज्ञसमुत्पयेच्छायां प्रजापति ग्रीत्यर्थं मित्यंते ग्रहयज्ञपुरःसरमिति संकल्पवाक्ये ऊहयेत् ॥ ततो गणेशपूजना-
 दिनां दीश्राद्रांतं कृत्वा आचार्यो दीन्युत्वा स्वयं होमपक्षेत्रात्वादीनि ववाचुत्वा मधुपर्को दिना पूजयेत् ॥ तत आचार्यः पवनपावनभूशु-
 द्धादि विधिन आत्मानं पावयित्वा मंगलतुर्यादि वीणेण होममंडपं प्रविश्य सर्पपवि किरणपंचगव्यमोक्षणादि देवयजनं रक्षयेत्यंते हेमा-

आशुक्तीत्यामंडपपूजां कुर्यात् ॥ यथ ऽ डपाभावपक्षेमंडपपूजापिनविधेया ॥ ततोद्विहस्तपरिमितनिर्मितकुंडात्स्थंडिला-
द्वाग्राच्यानिर्मितचतुरस्रवेद्यांसर्वतोभद्रमंडलंविरच्यतस्त्रिज्वालामंडलदेवताआवाह्यतदुपरिमहीद्यौरित्यादि विधिनाकलशौ
संस्थाप्यप्रथमकलशोपर्यापलान्मापावधिहेमनिर्मितायांसावित्रीप्रतिमायामभ्युचारणविधिसंस्कृतायांसावित्रीमावाहयेदन्वं ॥
तत्सवितुर्विधमित्रः सवितागायत्री सावित्र्यावाहने विनियोगः ॐ तत्सवितुर्ब्रह्म वरेण्यं भर्गो देवस्य धियो रणे ॥
सायुधांस शक्तिकामस्या सुवर्ण प्रतिमाया मावाहयामीत्यावाह्य तदस्त्वित्यादिना प्रतिष्ठापयेत् ॥ ततो द्वितीयकलशे पंचाशब्दिः-
कुरु सर्वसज्जननुसद्धेश्वरं दंकृत्वा तं निधाय तदुपरि प्रागुक्त परिमाणं सौवर्णं ब्रह्म प्रतिमा मवस्थाप्य तत्र ब्रह्माणमावाहयेदनेन मंत्रेण ॥
ब्रह्म जज्ञान गत मो वाम देवो ब्रह्मा त्रिष्टुप् ब्रह्मा वाहने विनियोगः ॐ ब्रह्मा जज्ञानं प्रथमं ० विवः भूर्भुवः स्वः ब्रह्माणं सांगं स परिवार मि-
त्याद्यावाह्यध्यायेत् ॥ यथा ॥ एहो हि सर्वाधिपते सुरेंद्रलोके न सार्धं पितृदेवताभिः ॥ सर्वस्य धाता स्यमितग्रभावो विशाञ्चरनः सततं
हिताय ॥ १ ॥ हंसारुढं चतुर्वक्त्रं मथुलं रक्तवर्णकं ॥ लंबोदरं च जटिलं चतुर्बाहुं प्रजापतिं ॥ २ ॥ अक्षमालांदर्भमुष्टिभूर्ध्वाधो दक्षिणे
करे ॥ सुवंकमंडलुं वाम करे सावित्रिसंयुतं ॥ ३ ॥ पद्मयोनिं चतुर्भुजं त्रिवेदावासं पितामहं ॥ यज्ञाध्यक्षं चतुर्वक्त्रं तस्मै तुभ्यं नमो नमः
॥ ४ ॥ इत्थंध्यात्वा सावित्रीं ब्रह्माणं च कांडानुसमयेन पदार्थानुसमयेन वापोडशोपचारैः पूजयेत् ॥ एतावत्कर्माचार्यसद्भावेपि
यजमानएव कुर्यादिति के पांचिदाशयः ॥ अथाचार्यः कुंडस्थंडिले वा तच्चतुक्त संस्कारकरणपूर्वकमग्निस्थापनाग्निसंस्काराग्निध्या-
नान्युक्तमार्गेण कृत्वा ग्रहयज्ञपक्षे कुंडादीशान्या मुक्तलक्षणार्थाग्रहे वेदां सूयादिग्रहान्ततदधिदेवतास्तत्प्रत्यधिदेवताः क्रतुसाद्गुण्य-

नौ ३ इंद्रं ३ विश्वान्देवान् ३ सरस्वतीं ३ इंद्रं २३ मरुतः १ इंद्रमरुतः १ मरुतः १ इंद्रमरुतः १ मरुतः २ इंद्रं ५१
अग्निं ५ निर्मथ्याहवनीयावग्नी १ अग्निं ६ इध्मं १ तन्नूपातं १ नराशंसं १ इळं १ वहिषं १ देवीद्वारः १ उपासानक्ते १
दैव्यौहोतारौप्रचेतसौ १ सरस्वतीकाभारतीः १ त्वष्टारं १ वनस्पतिं १ स्वाहाकृतीः १ विश्वान्देवान् १२ इंद्रमृतुं १ मरु-
तकृतून् १ त्वष्टारमृतुं १ अग्निमृतुं १ इंद्रमृतुं १ मित्रावरुणावृत्तू १ द्रविणोदसमग्निमृतुं १ अश्विनावृत्तू १ अग्निमृतुं १
इंद्रं ९ इंद्रावरुणौ ९ ब्रह्मणस्पतिं ३ इंद्रसोमब्रह्मणस्पतीन् १ दक्षिणैद्रब्रह्मणस्पतीन् १ सदसैस्सति ३ नराशंसं १ अग्ना-
मरुतः ९ [१] ऋभून् ८ इंद्राग्नी ६ अश्विनौ ४ सवितारं ४ अग्निं २ देवीः १ इंद्राणीवरुणान्यग्नायीः १ द्यावापृथि-
व्यौ १ पृथिवीं १ विष्णुं ६ वायुं १ इंद्रवायू २ मित्रावरुणौ ३ मरुतः ३ विश्वान्देवान् ३ पूषणं ३ अपः ७ अश्वपः १
अग्निं १ कम् १ अग्निं १ सवितारं ३ वरुणं ३१ अग्निं २२ देवान् १ इंद्रं ४ उत्खलं २ उत्खलमुसले २ प्रजापतिह-
रिश्चंद्रं १ इंद्रं २३ अश्विनौ ३ उपसं ३ अग्निं १८ इंद्रं ३० [१५१२] अश्विनौ १२ अग्निमित्रवरुणरात्रिसवितृन् १ स-
वितारं १ अग्निं १२ यूपं २ अग्निं ६ मरुतः ४० ब्रह्मणस्पतिं ८ वरुणमित्रार्यम्णः ३ आदित्यान् ३ वरुणमित्रार्यम्णः ३
पूषणं १० रुद्रं २ रुद्रमित्रवरुणान् १ रुद्रं ३ सोमं ३ अश्वश्वपसः २ अग्निं २१ अग्निदेवान् १ अश्विनौ २५ [१५१३]

उपसं २० मूर्ध्नि १३ इंद्रं ७२ अग्निं ९ वैश्वानरमग्निं ७ अग्निं ५ इंद्रं ३८ [३३।४] मरुतः १५ अग्निं १३२
 इंद्रं ५७ [३३।५] मरुतः ३४ विश्वान्देवान् १९ सोमं २३ उपसं १५ अश्विनौ ३ अग्नीषोमी १२ अग्निं ७ देवा-
 ग्नीन् १ अग्निं ७ अग्निमित्रवरुणादितिसिंधुश्रुथिवीद्याः १ [६] उपसमग्निं ११ द्रविणोदसमग्निं ९ शुचिमग्निं ८ वैश्वा-
 नरमग्निं ३ जातवेदसमग्निं १ इंद्रं ५८ विश्वान्देवान् २९ इंद्राग्नी २१ ऋभून् १४ द्यावापृथिव्यभ्यश्विनः १ [७] अ-
 श्विनौ २४ उपोरात्री १ उपसं १९ रुद्रं ११ मूर्ध्नि ६ अश्विनौ ८३ इंद्रं १५ [८] विश्वान्देवान् १५ उपसं २६ स्वनयं
 ७ भावयव्यं ५ रोमयां १ भावयव्यं १ अग्निं १९ इंद्रं ५ इंदुं १ इंद्रं २७ इंद्रापर्वेत्तद्रान् १ इंद्रं ७ चायुं ९ इंद्रवायू ५
 चायुं १ मित्रावरुणौ ५ रोदसीमित्रवरुणेंद्राश्वर्यमभगसोमान् १ देवमरुदग्निमित्रवरुणमवचतः १ [९] मित्रावरुणौ ३
 पूषणं ४ विश्वान्देवान् १ मित्रावरुणौ १ अश्विनौ ३ इंद्रं १ अग्निं १ मरुतः १ इंद्राग्नी १ बृहस्पतिं १ विश्वान्देवान् १
 अग्निं २६ इध्मं १ तनूनपातं १ नराशंसं १ इळं १ वर्हिषं १ देवीर्धरः १ देव्यौहोतारौप्रचेतसौ १ सर-

१-भे. प. विश्वान्देवान् ४ इंद्राग्रणी १ विश्वान्देवान् ४ अश्विं १ विश्वान्देवान् ९ (पृष्ठं १९) । २-यदैवत्यंवायुस्तमितिपक्षेधियरेयदेवता । ३-अग्निः। ४-
 त्वाभ्यगातवेदसद्व्यंतंशुद्धोमिर्विकल्पेन । ४-भे. प. विश्वान्देवान् १ रोदसी १ विश्वान्देवान् १ अश्विनोदसीः १ विश्वान्देवान् ३ इंद्रोदसीः १ सूर्यरश्मिरो-
 दसीः १ विश्वान्देवान् १ सूर्यरश्मिरोदसीः १ विश्वान्देवान् १ रोदसी २ वरुणरोदसीः १ विश्वान्देवान् १ रोदसी १ विश्वान्देवान् ११ (पृष्ठं २९) । ५-भे. प.
 मरुतः १ उपसासनके १ विश्वान्देवान् १ अश्विनौ १ मित्रावरुणसिंधून् १ विश्वान्देवान् १ मित्रावरुणौ २ विश्वान्देवान् ५ (पृष्ठं १५) ।

[२६] विश्वान्देवान् २५ इंद्रवायू ? वायुं ? इंद्रवायू २ विश्वान्देवान् ८ मरुतः १०२ तस्मात्तथायसायसा ० सु-
 १ तरेतं ? मरुतः ६ रथवीतिं ? मित्रावरुणौ ५९ [१. १२७] अश्विनौ ४८ उपसं १६ सवितारं १४ पर्जन्यं १०
 पृथिवीं ३ वरुणं ८ इंद्राग्नी ६ मरुतः ९ अग्निं ५४ [१. १२८] वैश्वानरमग्निं २१ अग्निं ९८ [२९] इंद्रं ६४ विश्वा-
 न्देवान् ? इंद्रं ? विश्वान्देवान् ? इंद्रं ५६ चायमानं ? गां ८ [३०] इंद्रं १२८ वृजुंतक्षाणं ३ इंद्रं १४ सोमं ५ इंद्रं
 १४ देवभूर्मीद्रान् ? इंद्रं ? प्रस्तोकं ४ रथं ३ दुंदुभिं २ दुंदुभीद्रौ ? [३१] अग्निं १० मरुतः ५ पूषणं ४ मरुतः ३
 विश्वान्देवान् ६२ पूषणं ३२ इंद्राग्नी २५ सरस्वतीं १४ [३२] अश्विनौ २२ उपसं १२ मरुतः ? ? मित्रावरुणौ ? ?

अग्निं १ विश्वान्देवान् २ मरुतः १ विश्वान्देवान् १ भूमिं १ विश्वान्देवान् ३ भूमिं १ विश्वान्देवान् १ (एवं २०) । विश्वान्देवान् २ सवितारं १ इंद्रं १
 विश्वान्देवान् १ इंद्रं १ वृद्धरपतिं ३ मरुतः १ इदं १ विश्वान्देवान् १ पर्जन्यं २ मरुतः १ विश्वान्देवान् २ अश्विनौ १ (एवं १८) । नदी १ आनाप्रुथिवी १
 नायुं १ सोमं १ इंद्रं १ अग्निं १ पर्जन्यं १ विश्वान्देवान् २ सरस्वतीं १ वृद्धरपतिं १ अग्निं ३ विश्वान्देवान् १ अश्विनौ १ (एवं १०) । इंद्रं २
 अग्निं १ मूर्ध्नी १ अग्निं १ विश्वान्देवान् १ सूर्यं १ अग्निं १ मूर्ध्नी २ विश्वान्देवान् २ सुतंभरं १ अग्निं २ (एवं १५) । इंद्रसूर्यौ १ विश्वान्देवान् २ इंद्राग्नी
 १ विश्वान्देवान् ६ अपः १ (एवं ११) । विश्वान्देवान् ६ देवगतीः २ (एवं ८) । १-भे. प. उपसं १ सूर्यरस्मीन् १ सूर्यं ३ विश्वान्देवान् १ मित्राव-
 रुणाग्नीन् १ (एवं ७) । नकुनयमिं १ उपमं १ इंद्रसूर्यौ १ अग्निं २ (एवं ५) । विश्वान्देवान् १ सूर्यं १ विश्वान्देवान् ३ (एवं ५) । सवितारं २ विश्वान्देवान् १
 १ सवितारं २ (एवं ५) । अग्निं २ विश्वान्देवान् १ इंद्रवायू १ वायुं १ इंद्रवायू २ अग्निं ३ विश्वान्देवान् ५ (एवं १५) । २-भे. प. विश्वान्देवान् १
 ... १ अश्विनौ १ तावत् १ अश्विनौ १ विश्वान्देवान् १ सरस्वतीं १ पूषणं १ अग्निं १ अग्निं १ इदं १ मरुतः २ विष्णुं १ विश्वान्देवान् २ (एवं १५)

तारं ४ रुद्रं ४ अपः ४ ऋभूर ४ अपः ४ मित्रावरुणौ १ अग्नि १ विश्वान्देवान् १ नदीः १ आदित्यान् ६ आवाप्त-
 शिष्यो ३ वास्तोष्पति ४ प्रत्यापिनी ७ मरुतः ४९ रुद्रं १ [३६] सूर्य १ मित्रावरुणौ १८ सूर्य ३ मित्रावरुणौ ३
 सूर्य ४ सूर्यमित्रावरुणान् १ मित्रावरुणौ १४ आदित्यान् १० सूर्य ३ मित्रावरुणौ ३ अश्विनौ ५६ उपसं ४० [३४ । ३७]
 इंद्रावरुणौ ३० वरुणं २७ वायुं ४ इंद्रवायू ३ वायुं १ इंद्रवायू ४ वायुं १ इंद्रवायू १ वायुं १ इंद्रवायू १
 वायुं १ इंद्राग्नी २० सरस्वतीं २ सरस्वतीं १ सरस्वतीं ६ सरस्वतीं ३ इंद्रं १ बृहस्पति १ इंद्रावत्सणस्पती १ बृहस्पति ५
 इंद्रावत्सणस्पती १ इंद्राबृहस्पती १ इंद्रं ६ इंद्राबृहस्पती १ विष्णुं ३ इंद्राविष्णु ३ विष्णुं ८ [३८] पर्जन्यं ९ मंद्-
 कान् १० इंद्रासोमौ ७ इंद्रं १ सोमं १ अग्नि १ विश्वान्देवान् १ सोमं २ अग्नि १ इंद्रासोमौ १ इंद्रं १ आवाणं १ मरुतः
 १ इंद्रं ४ वसिष्ठाग्नीः पृथिव्यंतरिक्षाणि १ इंद्रासोमौ २ इंद्रं २९ आसंगं ५ इंद्रं ४० विभिंदुं २ इंद्रं २० पाकश्यामानं ४
 इंद्रं १८ कुमंगं ३ [३९] अश्विनौ ३६ अश्विक्कशूर १ कशुं २ इंद्रं ४५ तिरिंदिरं ३ मरुतः ३६ अश्विनौ ५० अग्नि
 १० [४०] इंद्रं १२१ आदित्यान् ३ अदितिं १ आदित्यान् १ अदितिं २ अश्विनौ १ अग्निमूर्ध्यानिलान् १ आदि-
 त्यान् १३ अग्नि ३३ आदित्यान् २ वसदस्युं २ मरुतः २६ [४१] इंद्रं १६ चित्रं २ अश्विनौ १८ अग्नि ३० इंद्रं

१-श्रीनक्षत्रियमनेन इंद्रं ११९ नाम्नोष्पतीश्रो १ इंद्रं १ इतिविशेषः । २-अत्र २७ विश्वोत्तरं वन्युः सूर्यो मे. प. सोमं १ अग्नि १ त्वष्टारं १ इंद्रं १ रुद्रं १
 मूरुणं १ विष्णुं १ अश्विनौ १ मित्रावरुणौ १ अश्विनौ १ (एवं १०) ।

अपः ९ यमं ? यमीं ? यमं ? यमीं ? यमं ? यमीं ? यमं ? यमीं ? अग्निं ? अग्निं ? हविर्वानं ५ यमं ५ अग्निरः-
पित्रथर्धृमुसोमान् ? यमं ? यम्यानी ३ यमं ४ पितरं १४ अग्निं १४ सरण्युं २ पूषणं ४ सरस्वतीं ३ अपः ५ मृत्युं ४ घातारं
१ त्वष्टारं ? पित्रमेवं ८ [५४] अवधीपोमान् ? अपः ७ अग्निं १८ इंद्रं २५ अश्विनौ ३ सोमं ११ पूषणं ९ इंद्रं
२५ वसुकं १ इंद्रं ३ वसुकं १ इंद्रं ? वसुकं १ इंद्रं ८ अपः १५ विश्वान्देवान्
११ इंद्रं ९ [५५] विश्वान्देवान् ? इंद्रं २ कुरुश्रवणं २ उपमश्रवसं ४ अक्षान् ? अक्षनिदां ५ अक्षान् ३३
अक्षनिदां ? अक्षान् ? अक्षनिदां २ अक्षान् ? कृपिं ? अक्षनिदां ? विश्वान्देवान् २८ सूर्यं १२ इंद्रं ५ अश्विनौ ३३
इंद्रं ३३ अग्निं २२ [५६] वैकुण्ठमिंद्रं ३७ अग्निं ? देवान् ? अग्निं ? देवान् ? अग्निं ? देवान् ? अग्निं ?
देवान् ६ अग्निं ३ देवान् २ अग्निं ६ इंद्रं १४ विश्वान्देवान् १३ मनआवर्तनं १२ निरक्तिं ३ निरक्तिसोमौ ? असुनीतिं २
पृथिवीधावंतरिक्षसोमपूपास्तयः ? द्यावापृथिव्यौ ३ असमातिं ४ इंद्रं ? असमातिं ? जीवं ५ हस्तं ? विश्वान्देवान्

१-भे. प. विश्वान्देवान् ९ अथत्यगर्भाशमी १ उपोमी १ (एवं ११) । २-भे. प. विश्वान्देवान् ३ उपासमग्निं ३ विश्वान्देवान् ९ (एवं १४) ।
विश्वान्देवान् १३ सप्रितारं १ (एवं १४) । ३-अत्र ७ विश्वोत्तरं भे. प. इदं १ अग्निंतुं १ विश्वान्देवान् ३ सोमं १ (एवं ६) । ४-इदं २ अश्विनौ
२ गदं २ विश्वान्देवान् १ वालोप्यतिघ्नं १ वालोप्यतिघ्नं १ अंगिरसः १ इदं ३ अग्निं १ नासत्यं देवान् १ सोमं १ अग्निं १ आदिह्यनामानेदिष्टा १ नामा-
नेदिष्टेष्वेव १ अग्निं १ इंद्रामी १ इदं १ मित्रावरुणनामानेदिष्टान् १ वरुणं १ मित्रावरुणौ १ वरुणं १ देवान् १ (एवं २७) ॥

इन्द्रं सुष्मकथं । घोषां । मुहुरत्यं ॥ ८ ॥ (सप्तमाष्टकः) ॥ सप्तयुं । वैकुण्ठगिद्धं । देवान् । अग्निमसौचीकं । बृहदुत्थं । अगस्त्य-
 मयसां । नागानेदिष्टं ॥ १ ॥ गयं । वमुकर्णं । मुभिन्नं ॥ २ ॥ बृहस्पतिं । अदितिं । सिधुदक्षं । जरत्कर्णसर्पं । स्पृमरुडिमं ।
 अग्निवैश्वानरं । सप्तिं । विध्वकर्माणं । सूर्यासावित्रीं ॥ ३ ॥ इन्द्राणीं । नृपाकर्णं । मूर्धन्यंतं । नारायणं । अरुणं । आर्योतं । तान्वं ।
 अर्जुदंसर्पं ॥ ४ ॥ पुरुरवसं । उर्वशीं । वरं । सर्वहरिं । गिपजं । देवाणि । वयं । दुवस्युं । बुधं । सुदलं । अप्रतिरथं । अपृकं ।
 दुर्मित्रं मुभिन्नगुणं । मुभिन्नं दुर्मित्रगुणं ॥ ५ ॥ भूतांशं । दिव्यं । दक्षिणां । पणीन् । सरमादेवशुनीं । जुह्वन्नापनायां । ऊर्ध्वनामानं ।
 परशुरामं । अप्रादंष्ट्रं । नभप्रभेदनं । शतप्रभेदनं । सधिं । धर्मं । उपस्तुतं । अमियुतं । अमियूपं । गिद्धं । उरुक्षयं । इन्द्रं लवं ॥ ६ ॥
 बृहद्विन् । हिरण्यगर्भं । चित्रमहसं । अमिचरुणसोमान् । वाचं । कुलमलवर्हिपं । अंहोमुचं । सात्रिं । विहव्यं । प्रजापतिपरमेष्ठिनं । यज्ञं ।
 मुक्तीर्ते । शकपूतं । मुद्रासं । मांघातारं । गोधां । जूतिं । वातजूतिं । विप्रजूतिं । नृपाणकं । करिकतं । अमियुतं । पतशां । कृष्यशृगं । अंगं ।
 विश्वानमुदेवगंधर्वं । अमितापसं । जरितारं । द्रोणं । सारिस्वंकं । संवमित्रं ॥ ७ ॥ सुपर्णी । ऊर्ध्वकृयनं । देवगुनिं । मुवेदसं । पृथुं ।
 अर्चतं । श्रद्धां । शासं । इन्द्रमातरं । शिरिचिठं । केतुं । सुवनं । साधनं । शर्नीं । पूरणं । यक्षमनाशनं । रक्षोहणं । विवृहणं । प्रचेतसं ।
 कपोतं । अनिलं । शवरं । विभ्राजं । इटतं । संवर्तं । भुवं । अभीवर्तं । ऊर्ध्वप्रावाणं । स्रुनुं । पतंगं । अरिष्टनेमिं । शिधिं । का-
 शिराजं । प्रतर्दनं । वमुमनसं । जयं । प्रथं । सप्रथं । तपुर्मूर्धोनं । प्रजावंतं । त्वष्टारं । विष्णुं । सत्यश्रुतिं । उलं । इयेनं । सर्परा-
 ज्ञीं । अधमर्षणं । संवननं ॥ ८ ॥ (अष्टमाष्टकः) ॥ इत्युपितर्पणं ॥

अत्रं । वृणं ॥ ५ ॥ ६ ॥ राकां । सिनीवालीं । गुग्वाद्द्वयताः । अपोनपातं ॥ ७ ॥ हाव्याग । शकुतं ॥ ८ ॥ ३ ॥
 ॥ यूपात् । व्रश्चनं । अमीन्पुरीष्यान् । उपाध्यायं । ऋत्विजः ॥ १ ॥ नदीः । विश्रामित्रं ॥ २ ॥ सप्तर्षिवाचं । रथांगानि ॥ ३ ॥
 मंत्रसरं । अग्निर्क्षोदणं ॥ ४ ॥ ५ ॥ आशिपः । वामदेवं । ऋतं । इंद्रमिवात्मानं वामदेवं । मुपर्णात्मानं वामदेवं ॥ ६ ॥ दधिक्रां ।
 व्रमद्भ्युं ॥ ७ ॥ क्षेत्रपतिं । शुनं । शुनासीरो । सीतां । गां । नृतं ॥ ८ ॥ तृतीयाष्टकः ॥ ९ ॥ उशनसं । ऋणंचयं । कुत्सं ॥ १० ॥
 अग्निं । यमिं । मुतंभरं । देवपत्नीः ॥ २ ॥ अग्निं वधुतं । शशीयसीं । पुरुमीळं । तरंतं । रथवीतिं ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ चायमानम-
 त्रि । यमिं । मुतंभरं । प्रमोक्तं । रथं । दुंदुभि ॥ ७ ॥ धेन्विषू । पृश्नि । अहोरात्री ॥ ८ ॥ चतुर्थाष्टकः ॥ ९ ॥
 व्यावर्त्तिनं । गाः ॥ ६ ॥ वृत्तंक्षणां । रथमोपात् । ब्राह्मणपितृन् । प्रतोदं । हस्तं । युद्धभूमिकवचानि ॥ १ ॥
 चर्म । धनुः । ज्यां । आर्क्षीं । इयुधिं । सारथिं । रथमोपात् । ब्राह्मणपितृन् । प्रतोदं । हस्तं । युद्धभूमिकवचानि ॥ १ ॥
 मुत्तासं ॥ २ ॥ वसिष्ठपुत्रपौत्रान् । वसिष्ठं ॥ ३ ॥ वाजिनः । वास्तोष्पतिं । प्रस्वापिनीं ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ मंङ्कान् । वसिष्ठाशिपः ।
 अंतर्निक्षं । इंद्रासोमौर्क्षोदणौ । ब्रावाणं । अनिलं । आसंगं । विभिदुं । पाकस्थामानं । कुरुंगं ॥ ७ ॥ अश्विकशून् । तिरिंदिरं ।
 वरुं ॥ ८ ॥ पंचमाष्टकः ॥ १ ॥ यजमानं । दंपती ॥ २ ॥ ३ ॥ पृथुश्रवसं ॥ ४ ॥ ऋक्षाश्चमेधौ । हविषं । श्रुतवेणं ।
 ॥ ५ ॥ ६ ॥ मुपर्णं । मूर्यप्रभां । पवमानं । पवमानसोमं ॥ ७ ॥ ८ ॥ पष्ठाष्टकः ॥ १ ॥ पवमानमग्निं । पावमान्यध्येतारं ।
 ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ यमं । यमिं । अंगिरःपित्रथर्वभृगून् । श्वनौ । सरण्यूं । मृत्युं । धातारं । पितृमेधं ॥ ६ ॥ वसुक्रं ।
 ॥ ७ ॥ ८ ॥ सप्तमाष्टकः ॥ १ ॥

[illegible]

[illegible]

नौ १ ब्रह्मात्मज्ञानज्ञानप्र १ गां १ वाचंमाध्यमिकां १ वागपाः १ शक्रधूमासोमौ १ अमित्रयवाधून् १ वाचं ?
 सूर्यं २ कालचक्रं सवत्सरसंस्थं १ सरस्वतीं १ साध्यान् १ पर्जन्यामीन् १ सरस्वंतं १ इंद्रं मरुत्वंतं १ ५ ॥ १ १ ॥ मरुतः १ ५ इंद्रं ?
 मरुतः २० इंद्रं १ ३ मरुतः २ इंद्रं मरुत्वंतं ४ मरुतः ३ इंद्रं ४ ५ रतिं ६ अधिनौ ३ ९ ॥ १ २ ॥ यावापृथिव्या १ १ अग्नि-
 विष्टदेवान् १ मित्रार्यमवरुणदेवान् १ देवाग्निवरुणान् १ देव्योपासानक्ताः १ अहिर्बुध्न्यसिध्वपांनपातः १ त्वष्ट्रौ १ इंद्रं ? मरुद्वा-
 वापृथिवीः १ मरुत्सेनाः १ अश्विपूयविष्णुवाञ्छिद्रान् १ देवदीधितिं १ अन्नं १ १ अग्निसमिद्धं १ अग्निननूपातं १ अग्निमिच्छं ?
 अग्निवाहिपं १ अग्निमूर्तीर्देवीद्वारः १ अग्निमूर्तीउपासानक्ते १ अग्नौ देव्यो होतारौ प्रचेतसौ १ अग्निमूर्तः मरुत्वंतीष्ठाना-
 तीः १ अग्नित्वष्टारं १ अग्निवनस्पतिं १ स्वाहाकृतीः १ अग्निं ८ बृहस्पतिं ८ अमृणसूर्यान् १ ६ अग्निं २ ९ अग्निममिद्धं १ अग्निनगदंशं ?
 अग्निमिच्छं १ अग्निर्वाहिपं १ अग्निमूर्तीर्देवीद्वारः १ अग्निमूर्तीउपासानक्ते १ अग्निमूर्तौ मरुत्वंतीष्ठाना-
 तीः १ अग्नित्वष्टारं १ अग्निवनस्पतिं १ स्वाहाकृतीः १ अग्निं ४ ९ ॥ १ ३ ॥ इंद्रं १ २ ६ ब्रह्मणस्पतिं १ बृहस्पतिं ३ ब्रह्मणस्पतिं १
 बृहस्पतिं ३ ब्रह्मणस्पतिं १ बृहस्पतिं १ ब्रह्मणस्पतिं १ बृहस्पतिं ५ ब्रह्मणस्पतिं १ बृहस्पतिं १ ॥ १ ४ ॥ बृहस्पतिं १
 ब्रह्मणस्पतिं ८ बृहस्पतिं १ ब्रह्मणस्पतिं १ इंद्राब्रह्मणस्पती १ ब्रह्मणस्पतिं १ ३ आदित्यान् १ ७ वरुणं १ १ आदित्यमित्रावरुणान् १ देवान् ?
 देववयुमित्रवरुणादिति तीद्रमरुतः १ देवान् ३ वरुणं १ इंद्रं ५ इंद्रासोमौ १ इंद्रं १ सरस्वतीद्वौ १ बृहस्पतिं १ मरुतः १ मित्रावरुणौ १
 देवान् १ इंद्रं १ त्वष्ट्रिष्ठाभापग्रेवः पपाग्निः १ उपासान् ब्रह्मावापृथिवीः १ देवा अहिर्बुध्न्यौ ब्रह्मपाथिव्यान् १ विश्वाने स्यात् १ यावापृथिवी १

हृदं २ राक्षां २ सिनीवालीं २ गुंगुलिनीचालीराकासरसस्तींद्राणीवरुणानीः १ रुद्रं १५ मरुतः १५ अपानंपातं १५ हृद्रामधू १ मरुन्माध-
 नान् १ त्वष्टृशूकौ १ अग्निशुची १ हृद्रानभसौ १ मित्रवरुणनभस्यान् १ ॥ १५ ॥ अग्निद्रविणोदसमिपंच १ अग्निद्रविणोदसमूर्ज-
 न १ अग्निद्रविणोदसंहृदं १ अग्निद्रविणोदसंहृदं १ अग्निद्रविणोदसंहृदं १ अग्निद्रविणोदसंहृदं १ अग्निद्रविणोदसंहृदं १ अग्निद्रविणोदसंहृदं १
 सोमपूपादितीः १ वायुं २ हृद्रवायू १ मित्रावरुणौ ३ अश्विनौ ३ हृद्रं ३ विश्वान्देवान् ३ सरस्वतीं ३ आवापृथिव्यौ ३ शकुंतं ३
 अग्निं २३ अग्निवैश्वानरं २६ अग्निसमिद्धं १ अग्निमिच्छं १ अग्निवर्हिषं १ अग्निमूर्तीर्द्विवीद्वारः १ अग्निमूर्तीर्द्विपासा-
 नेच्छे १ अग्निर्देव्योहोतारोप्रेतसौ १ अग्निमूर्तीःसरस्वतीळाभारतीः १ अग्निवत्पारं १ अग्निवनस्पतिं १ स्वाहाकृतीः १ अग्निं ३३
 ॥ १६ ॥ ग्रूं १५ ग्रूपान् २ विश्वान्देवान् १ ग्रूपान् २ स्वाणुल्लिखयूपमूलं १ अग्निं २७ हृद्रामी ९ अग्निं ४२ अम्युपोश्चिदधिकाः १ अग्निं ३
 दधिकाद्युपोवृद्धस्पतिसवित्रश्चित्रवरुणभगवमुद्रादित्यान् १ अग्निं ८ अग्नीनुरीष्यान् १ अग्निं १४ अग्नीद्वौ १ अग्निं १ अग्निवैश्वानरं ३
 मग्नः ३ परब्रह्म २ उपाध्यायैवैश्वामित्रं १ अग्निं २५ ऋत्विजः १ अग्निं ११ ॥ १७ ॥ हृद्रं २२७ ॥ १८ ॥ हृद्रापर्यंतौ १ हृद्रं १३
 वाचंसमर्षी २ रथांगानि ४ हृद्रं ४ अग्निं १ आवापृथिव्यौ ३ दिवं १ आवापृथिव्यौ १ सवितारं १
 त्वष्टृभून् १ मरुत्सरस्वतीः १ विष्णुं १ हृद्रं १ आश्विनौ १ देवेंद्रर्षन् १ अर्यमादितिदेववरुणान् १ अग्निपृथिवीद्वप्यूर्यातरिक्षाणि १
 पूर्वनादिनिगमन्तः १ अग्निदेवान् १ अग्निं १ उपासाहनी १ अग्निं ९ अहोरात्रे १ आवापृथिव्यौ ४ दिशः १ हृद्रं १ ॥ १९ ॥
 देवान् १ भगवत्परं २ संवत्सरादित्यान् १ शिशुसंवत्सरेळासरस्वतीभारतीः १ सवितृधिपणे १ सवितृमित्रवरुणाचरोदांसि १ अग्निवायुसूर्यान्

वायव्यमिषूपभगान् ? मरुतः ? वायुदेवपत्नीः ? उपासानक्ते ? वासोष्पतित्वपृथाक्चनस्पत्यापथीः ? मथाद्रत्यान् ? अग्निवैद्युतं ?
 मरुद्गणभगोपधीश्रुवनगिरीन् ? वायव्यापाः ? मरुतः ? मरुद्गणं ? अग्निं ? मरुदहिर्बुध्न्यान् ? देवनिर्ऋतीन् ? देवेषं ? मृत्युवैद्यौ ?
 देवसंघं ? वरुणमित्रमगादितिवायून् ? अदितिमित्रवरुणान् ? सवितारं ? इंद्रं ? भगसवित्रिद्रान् ? इंद्रमरुत्वंतं ? बृहस्पतिं ?
 मरुतः ? रुद्रं ? ऋग्भिद्रपत्नीनदीसरस्वतीराकाः ? पर्जन्यं ? मरुतः ? पृथिव्यंतरिक्षवनस्पत्योपधीः ? देवान् ? अश्विनौ ? नदीः ?
 आवापृथिव्यौ ? वायुं ? सोमं ? इंद्रं ? मां (अग्निवा) ? धर्मं ? अश्विनौ ? पूषवायू ? अग्निजातवेदंसंमरुतश्च ? सरस्वतीं ?
 बृहस्पतिं (अग्निवा) ? अग्निं ? देवान् ? अश्विनौ ? इंद्रं ? अग्निं ? अग्निं (सूर्यवा) ? सूर्यं ?
 मद् ? देवसंघं ? मुतंभरं ? अग्निं ? इंद्रोपआदित्यान् ? सूर्योपोनदीधाः ? मेवर्ध्वंगिरसः ? इंद्राग्नी ? अंगिरसः ? अंगिरः-
 सरसाः ? सूर्यं ? देवान् ? अंतर्योमिणं ? अर्माद्रवरुणमित्रेदेवमारुतवलविष्णवधिरुद्रदेवपत्नीपूषभगसरस्वतीः ? इंद्राग्निमित्रवरु-
 णादित्यादित्यपृथिवीश्रुमरुत्पर्वताव्बिष्णुपूषप्रणानस्पतिभगसवितृन् ? विष्णुवायुसोमर्ध्वश्रित्वष्टून् ? मरुतवल्बृहस्पतिपूषवरुणमित्रार्य-
 म्णः ? पर्वतनदीभगादितिः ? देवपत्नीः २ ॥ २६ ॥ उपसं ? सूर्यं ? सूर्योपःसूर्यरश्मीन् ? मित्रवरुणाग्नीन् ?
 अग्निवैद्युतं ? उपसः ? इंद्रेद्रात्मसूर्यो ? अग्निं ? अमासवितारौ ? सवितृभगाश्विनः ? सवितृभगो ? पूषभगादित्यग्नेद्रविष्णुवरुण-
 मित्राग्नीन् ? सवितृनदीः ? देवमित्रवरुणान् ? सूर्यं ? अमासवितारौ ? सवितारं ? अग्निदेवान् ? इंद्रवायू ? वायुं
 ? इंद्रवायू ? देवाश्रुयोमीन् ? मित्रवरुणसोमविष्णवमीन् ? आदित्यवसिंद्रवायव्यमीन् ? अश्विमगादितिपूषवावापृथिवीः ? वायु-

[illegible]

? अक्षनिदां ? अक्षान् २ कितवनिदां २ अक्षान् ? कृप १ अक्षनिदां ? अग्निमुपशिवीदेवानान् १ सुद्रायासपुपयसपुपयान्
 गोमान् ? सुपुथिव्युपोमीन् ? उपासामी ? उपासामीन् ? उपोम्यश्विनः ? सविपुथिपणामीन् ? देवस्तोत्रसूर्यामीन् ? आदित्या-
 मीन् ? इंद्रमित्रवरुणभगामिदेवान् ? आदित्यवृहस्पतिपूषाश्रिमगामीन् ? आदित्यामीन् ? मरुद्वद्रामिदेवान् ? देवान् ? उपो-
 न-
 चाद्युपुथिवीवरुणमित्राथ्येगेंद्रमरुवरुणवृताचादित्यांतरिक्षवर्गान् ? सुपुथिवीनिर्ऋतीः ? अदितिदेवानानि ? ग्रावदेवानानि ? इंद्रकावृ-
 दस्पती ? अश्विनौ ? मरुद्वर्णं ? सोमं ? देवान् ३ अग्निमित्रवरुणसवितृन् ? देवान् ? सवितारं ? सूर्यं ? २ इंद्रं ५ अश्विनौ ३ ?
 इंद्रं ३३ अग्निं २२ ॥ ५६ ॥ इंद्रं वैकुण्ठं ३७ अग्निंसौचीकं ? देवान् ? अग्निंसौचीकं ? देवान् ? अग्निंसौचीकं ? देवान् ? अग्निंसौ-
 चीकं ? देवान् ? अग्निंसौचीकं ? देवान् ६ अग्निंसौचीकं ३ देवान् २ अग्निंसौचीकं ६ इंद्रं ? ४ अग्निवायुसूर्यान् ? पृथिवीदेवसूर्यान् ?
 मोमाविमानिदेवद्युभ्यगेंद्रादित्यान् ? अंगिरसः ३ वृहदुक्थं ? इंद्रं ? तंतुमम्याग्न्यं ? मनआवर्तनं ३ सोमं ? मनआवर्तनं ? २ निर्ऋति
 ३ निर्ऋतिगोमौ ? देवीममुनीतिं २ पृथिवीचंतरिक्षसोमपूषस्तीः ? आवापुथिव्यौ २ इंद्रावापुथिवीः ? असमातिं ४ इंद्रं ?
 अमर्गानि ? अर्थमुच्योर्जीविताज्ञानरूपं ५ मुच्योः स्पर्शनेहेतुभूतादेवतां ? रुद्रं २ अश्विनौ २ वास्तोष्पतिरुद्रसृष्टिं ३ रुद्रं वास्तोष्पतिं
 ? नामोप्यत्यमी ? अंगिरसः ? इंद्रं ३ अग्निं ? नासत्येद्रान् ? सोमं ? अग्निं ? आदित्याः ? नामानेदिष्ठधेनू ? अग्निं ?
 इंद्रामी ? इंद्रं ? मित्रवरुणनागानेदिष्टान् ? वरुणं ? मित्रावरुणौ ? वरुणं ? देवान् ? ॥ ५७ ॥ अंगिरसः ६ विश्वान्देवान् ?
 दानं गायत्रीयं ४ देवान् ८ इंद्रामिमित्रवरुणभगद्युथिवीमरुतः ? आं ? देवान् ४ पथ्यास्वस्ति २ विश्वदेवादितीः ? देवान् २

अमरुदिद्वान् ? मरुद्वरुणमित्रायमद्रान् ? इन्द्रायूर्ध्व ? इन्द्र ? रुद्र ? वृहस्पतिसोमजाम्यथर्वदेवभृगून् ? शुष्ठाथवीनराशंसयमादि-
 नित्यपृष्ठविणोदचतुर्दशीमरुद्विष्णून् ? अहिबुधसूर्यचन्द्रमोक्षुपुथिवी ? पूपापांनपाद्वाय्वश्विनः ? अग्निदेवपत्न्यदित्तिचन्द्रसूर्येद्वान् ?
 अंगिरोप्राचैदवसदिनीः ? आवापुथिव्यौ ? देवान् ? अर्यममित्रवरुणदेवजनरुद्रमरुद्वान् ? सूर्यचन्द्रमोहिबुध्याश्विनः ? मित्रवरुणाश्विनः
 ? अश्विपूषगम्वादिब्रह्मादीन् ? इन्द्र ? सवित्रिन्द्रमरुतः ? आवापुथिव्यौ ? इन्द्र ? देवस्तोत्रं ? गोयान्त्रां ? ग्रावणः ? १४ ॥ ६० ॥
 उर्वशी ? पुरुरवसं ? उर्वशी ? पुरुरवसं ? उर्वशी ? उर्वशी ? उर्वशी ? उर्वशी ? उर्वशी ? उर्वशी ? उर्वशी ? उर्वशी ?
 पुरुरवसं ? उर्वशी ? पुरुरवसं ? उर्वशी ? इन्द्राश्वौ ? २३ ओषधीः ? २३ वृहस्पतिमित्रवरुणपूपादित्यवसिद्वान् ?
 वृहस्पतिं ? देवान् ? वृहस्पतिं ? अग्निं ५ इन्द्र ? इन्द्रदेवसवित्रदितीः ? गवादितीः ? इन्द्रादिती २ ऋत्विजः ? २२ द्रवणं ? २
 इन्द्रं ? वृहस्पतिं ? इन्द्रं ? देवीमप्यां ? मरुतः ? इन्द्रं ? २२ ॥ ६१ ॥ अश्विनौ ? ११ दक्षिणां ? ११ सरमां ? पणीनसुरान् ?
 सरमां ? पणीनसुरान् ? सरमां ? पणीनसुरान् ? सरमां ? पणीनसुरान् ? आदित्यवरुणवाय्वश्विसोमा-
 पाः ? भोगवरुणमित्राग्निवृहस्पतिब्रह्मजायदानानि ? देववृहस्पतिब्रह्मजायाः ? देवसप्तर्षिवृहस्पतिब्रह्मजायाः ? देवजुह्वहस्पतीन् ?
 देवगन्धुग्राजवृहस्पतिब्रह्मजायदानानि ? देववृहस्पतिब्रह्मजायात्रार्हस्पत्ययज्ञान् ? अग्निसमिद्धं ? अग्नितनूनपातं ? अग्निमिळं ?
 अग्निवर्धिपं ? अग्निमूर्तीदंवीद्वारः ? अग्निमूर्तीउपासानक्ते ? अग्नीदैव्योहोतारोप्रेतसौ ? अग्निमूर्तीः सरस्वतीळाभारतीः ? अग्नि-
 त्वष्टारं ? अग्निवनस्पतिं ? स्वादाकृतीः ? इन्द्रं ३० अम्यादित्यवायुसूर्यरश्मिन् ? अग्निवायुसूर्यान् ? वेदिजायापतिद्वान् ? देव-

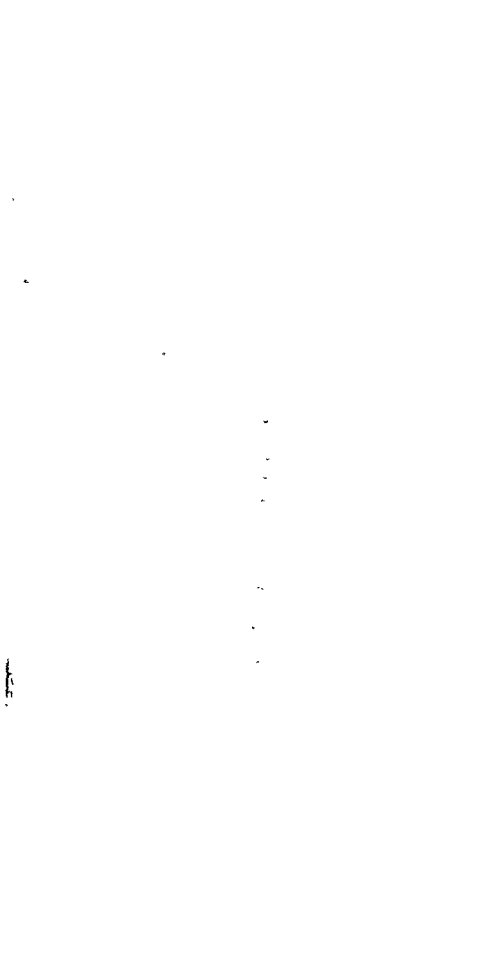
धिष्णुत्वमृप्रजापतिधातृन् १ सिनीवालीसरस्वत्यश्विनः १ अश्विनौ १ अदिति ३ वायुं ३ अग्निं ३ अग्निजातवेदसं ३ सूर्यं ३ माव-
युति ३ अग्निं १ संज्ञानं ३ ॥ ६४ ॥ इति याकलसंहितामंत्रदेवतान्वाधानं ॥

अनुवाकाद्युदेवतान्वाधानं ।

श्रीः ॥ अग्निं १ इंद्रं द्विः ३ अग्निं ४ व्रजणस्पतिं ५ कं ६ अग्निं द्विः ८ अग्न्यश्व्युपसः ९ इंद्रं १० अग्निं त्रिः १३ मरुतः १४
अग्निं १५ इंद्रं १६ अश्विनौ १७ इंद्रं १८ अग्निं १९ वायुं २० अग्निं २१ अश्विनौ २२ इंद्रं मरुतं २३ अश्विनौ २४ अग्निं
२५ इंद्रं २६ व्रजणस्पतिं २७ रुद्रं २८ अग्निं द्विः ३० इंद्रं द्विः ३२ अग्निं त्रिः ३५ इंद्रं ३६ ऋभून् ३७ वायुं ३८ अग्निं द्विः
४० इंद्रं ४१ इंद्रसूर्यौ ४२ मरुतः ४३ अश्विनौ ४४ अग्निं द्विः ४६ इंद्रं द्विः ४८ विश्वान्देवान् ४९ अश्विनौ ५० अग्निं ५१
इंद्रं ५२ देवान् ५३ मरुतः ५४ अश्विनौ ५५ इंद्रं वायू ५६ इंद्रं चतुः ६० यज्ञयजमानौ ६१ अग्निं द्विः ६३ इंद्रं द्विः ६५ मरुतः
६६ सोमं यजमानं सप्त ७३ अग्निं ७४ सरणूः ७५ अपोपोनपातं वा ७६ इंद्रं ७७ रुद्रं ७८ अग्निं ७९ सोमं ८० अग्निं ८१ वि-
श्वान्देवान् ८२ इंद्रं ८३ मावयुतिं ८४ इंद्रं ८५ ॥ इत्यनुवाकादेवतान्वाधानं पंचाशीतिः ॥

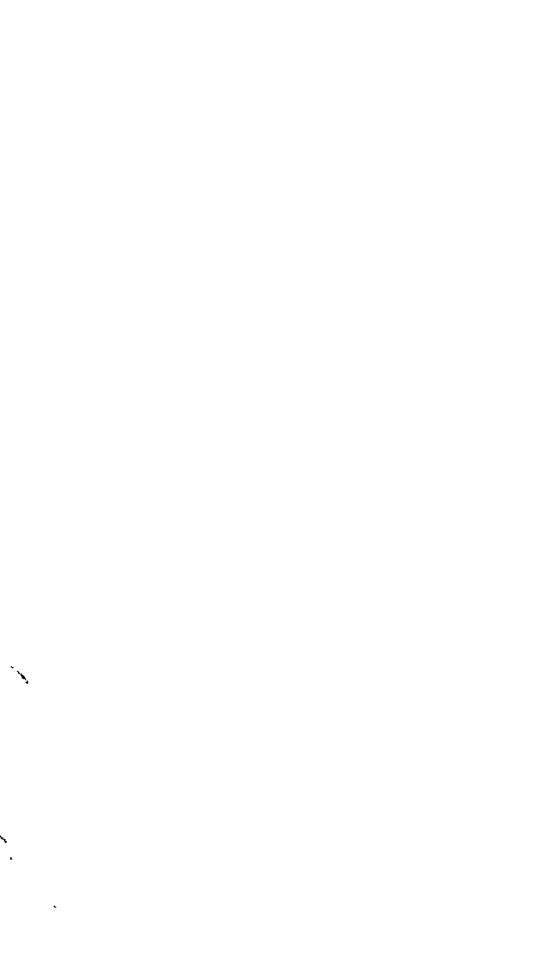
अनुवाकाद्युचामृज्यादयः ।

श्रीः ॥ अग्निमीळइत्यस्यैवैश्वामित्रोमधुच्छंदाअग्निर्गायत्री १ मुरूपकृत्तुमित्यस्यैवैश्वामित्रोमधुच्छंदाइंद्रो गायत्री २ गृध्रसानसिमित्यस्य
वैश्वामित्रोमधुच्छंदाइंद्रो गायत्री ३ अग्निं दूतमित्यस्य काण्वोमेधातिथिरग्निर्गायत्री ४ सोमानमित्यस्य काण्वोमेधातिथिरन्नमृगणस्पतिर्गायत्री ५

अक्षरमुच्यते ॥ ७५ ॥ पण्यप्रतिलोमयमाभ्या ॥ अक्षरप्रतिलोमयमाभ्या ॥ ७६ ॥ अक्षरप्रतिलोमयमाभ्या
 न्युमेनर्गमिणि ॥ तदगोधिजानीयादेतद्वैवर्ण्योचलं ॥ ७७ ॥ व्याघातकेऽसमिधोपक्षरप्रतिलोमया ॥ जुहुयात्सार्पितैलैर्वैभीतक-
 कूनमुचः ॥ ७८ ॥ यद्वच्छेदपीडनं शत्रोरपि चोचानं पुनः ॥ पच्छः संपीडयेच्छत्रून्वर्णशश्चममापयेत् ॥ ७९ ॥ इति परिभाषा ॥
 अक्षरप्रतिलोमयमाभ्या ॥ ८० ॥ शिरसाधारयेदग्निनियतः परिवत्सरं ॥ चतु-
 श्रप्रमाणकांथीयोद्धुनशिष्टमददह्विः ॥ ८१ ॥ जुह्विरुपतिष्ठश्चसत्यवादीदिनेदिने ॥ व्रतकाले तु संप्राप्त आग्नेयं निवेपेच्चक्रं ॥ ८२ ॥ अन-
 मोऽन्यानमात्रोऽग्निव्रतांतेऽस्योपतिष्ठति ॥ दहेयमितियंचेच्छेत्तदह्वयेव पावकः ॥ ८३ ॥ अप्सव्यमिज्ज्वल्येव तद्रतस्य महात्मनः ॥ समर्थय-
 नितंचैष्टः क्रामर्थे द्विः प्रयत्नतः ॥ ८४ ॥ अतः परंतुचाः सप्तवाय्याद्याये प्रकीर्तिताः ॥ तान्जपन्मयतो नित्यमिष्टान्कामान्समश्नुते ॥ ८५ ॥
 मेधातिथान्त्रुपापुनः सदमस्पतिमित्युचं ॥ मेधाकामोजोपेन्नित्यं जुहुयाच्चाज्यमेतया ॥ ८६ ॥ स्योनेति प्रथिवीं नित्यं सत्त्वाविप्रः शुचिर्जपेत् ॥
 विंदते महतीं भूमिमसपत्न्यामकंटकां ॥ ८७ ॥ इदं विष्णुरितीमाभिः पंचभिः श्राद्धकर्मणि ॥ अंगुष्ठमक्षेड्य गाले ते न रक्षां सिवायते ॥ ८८ ॥
 अंगुष्ठमात्रो भगवान्विष्णुः पर्यटते महीं ॥ गक्षसानां वधार्यायतच्छ्रद्धेः प्रहरिष्यति ॥ ८९ ॥ अक्षय्यं च भवेदं श्रद्धाभक्तिसमन्वितं ॥ तस्मा-
 च्छ्रद्धां पुनश्चैव्यं गुणग्रहणं स्मृतं ॥ ९० ॥ सप्तजन्मकृतं पापं कृत्वा चाभयभक्षणं ॥ तद्विष्णो रित्यपांमज्ये सकृज्जस्त्वा विशुध्यति ॥ ९१ ॥
 अंधयो यंति याः प्रोक्तानवर्चस्त्वाभिपेक्षनीः ॥ आयुष्यस्ताः परिप्रोक्ता भैषज्यः पापमोक्षनीः ॥ ९२ ॥ शुनः शोपमृर्षिवद्धः संनिरुद्धोऽथ वाजपेत् ॥
 मुच्यते सर्वपापं भ्योगादी चाप्यगदो भवेत् ॥ ९३ ॥ यद्वच्छेच्छाश्चतान्कामानि द्राष्ट्याप्ये पुरंदरात् ॥ सप्तोडशभिरेवर्गमिदं द्रुस्तूयादिनेदिने

पुण्ड्रप्रंश्रुयोर्नाशनमात्मनः ॥ १५ ॥ उद्यंतमुपतिष्ठेत्तूष्णं चैतत्समाहितः ॥ वासांस्तपिसाधितं चंद्रयैतिसलोकतां ॥ १५ ॥ धनकागो
 ज्ञेयैश्चित्तयेगेनादतिनृत्यजः ॥ ग्यात्वाशुचिस्तुनियतद्वृधं धनमवाप्नुयात् ॥ १६ ॥ आयुरीप्सत्रिसाभितिकौत्ससूक्तसदाभ्यसेत् ॥ आज्या-
 हुतीश्च जुहुयात्प्रत्युन्नं वाग्यतः शुचिः ॥ १७ ॥ जपेदाप्नुत्यनियतः ससाक्षादापदंतरेत् ॥ अपनः शोशुचद्वितिसात्वामध्यं दिने रवौ ॥ १८ ॥
 शुचिस्नागो विनाहारः प्रत्युन्नं जुहुयाद्भूतं ॥ समिधोऽन्वहमिष्टौ वासूक्तमेतदघाहं ॥ १९ ॥ यथा मुंजादिपेपीकां तथा पापात्ममुच्यते ॥ जात-
 नेदमद्व्यादिमदास्वस्त्ययने जपेत् ॥ २० ॥ दुर्गे पथि प्रयातस्य नास्या रभ्यो भयं भवेत् ॥ राजकार्ये श्रयश्चेवा अभिशस्तोऽप्यनेकधा ॥ २१ ॥
 व्रजकोऽप्रतिभाकार्ये भये प्राणाति कथेयवा ॥ जातवेदस इत्येतां पंक्तेभ्यः प्रमुच्यते ॥ २२ ॥ सिपाययि पुरथ तु प्रस्थितो मनसा जपेत् ॥
 गिद्वार्थः स्वभिमाने निप्रगीयेत न चाव्यनि ॥ २३ ॥ कृतार्थः स्वगृहान्गच्छेत्तेतामेव सदाभ्यसेत् ॥ उदिते सवितर्येतां जपेदग्नं गते तथा
 ॥ २४ ॥ अहः स्वस्त्ययनं प्रातारत्रिस्वस्त्ययनं निशि ॥ व्युष्टायां च जपेदित्यमेतांदुःखमनाशिनीं ॥ २५ ॥ प्रमंदिने प्रसूयं त्याजयेद्
 भंपमोचनीं ॥ द्वंद्वं च मनमाध्यायेत्तारीर्गभं प्रमुंचति ॥ २६ ॥ आपत्सु सर्वकामो वा त्रितं नित्यं जपेद्वर्षि ॥ जपद्विद्रमिति स्नातो वै श्वेदेवं तु स संकं
 ॥ २७ ॥ मुच्यते जुहुयादाज्यं विश्वमादेव सोऽहसः ॥ शंतातीयं परं सूक्तं च विंशकमुत्तमं ॥ २८ ॥ नासत्यौ तु नमस्कृत्य पराष्टुद्धि मवाप्नु-
 यान् ॥ धर्मसंमनचंगं सूक्तं सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ २९ ॥ इमावृत्ति जपेच्छ्वेदोद्रसूक्तं द्विजः शुचिः ॥ आयुर्विधां धनं पुत्रान् गृहं आभोत्यना
 मयान् ॥ १३० ॥ वीतेष्वपत्यगोष्ठिपुदुःस्वमेति त्र(?) मात्मनः ॥ मानो महंतमित्याभ्यां त्रिरात्रोपोपितः शुचिः ॥ ३१ ॥ औदुंबरीश्च जुहुयाद्
 धिमाध्याज्यं रं रं क्रुताः ॥ मूर्त्तेन जुहुयादाज्यमादावंते च कर्मणां ॥ ३२ ॥ ऊर्ध्वबाहुस्तु सूक्तेन तुष्टावशतशोभवं ॥ छित्त्वासर्वान् मृ

जपं प्रयतो नित्यमुपतिष्ठत चानलं ॥ आत्वा जपद्वनवाणं नमस्कृत्य बृहस्पत ॥ ५३ ॥ धारान्धनं न प्रामातयुः शान्त्या क्कामतमृच्छत ॥
 कं क्रतो नेतियत्सूक्तं विपार्तः प्रयतो जपेत् ॥ ५४ ॥ विपं न क्रमते चात्यसर्पदृष्टि विपादपि ॥ यत्कीटं ज्ञानमु विपंदं दृष्टु श्रिकं न यन् ॥ ५५ ॥
 मौलं न कृत्रिमं नैव जपन्सर्वव्यपो हति ॥ धर्मबुद्धिधनं पुत्रान्सौभाग्यं धनवर्धनं ॥ ५६ ॥ आरोग्यं पुष्टिमायुष्यं पशुन्विद्यां महद्यशः ॥ त्रिरात्रोपो-
 पितः आतः प्रयतश्चरितव्रतः ॥ ५७ ॥ प्राणायामशतं कृत्योपतिष्ठे तशतक्रतुं ॥ एकहंकरसंयुक्तः पादौ संधाय चाग्यतः ॥ ५८ ॥ योजानद-
 तिसूक्तेन व्रद्वर्णिगृत्समदं सरन् ॥ शतकृत्वोजोपेद्विद्रुमिद्रश्रेष्ठानि चांततः ॥ ५९ ॥ एकहस्तं भते वितं व्यहस्ति द्विगमनुत्तमां ॥ अहोभि-
 त्त्रिभिरारोग्यं चतुर्गिरशं न बहु ॥ १६० ॥ पंचभिर्वैष्णवर्चस्य पद्मि रायुः सुखावहं ॥ सप्तभिस्तनयान् पुष्टि मष्टभिः प्रामृयात्सदा ॥ ६१ ॥
 प्रियो भवति चंद्रस्य प्रियं धाम स गच्छति ॥ रिपुर्ध्वं दस्युश्च मनस्य सपोपकरं परं ॥ ६२ ॥ गणानां भित्तियत्सूक्तं तज्ज्ञापेत्सुदानर्धनं ॥ संध्ययोः
 प्रयतस्त्वेतज्जोपेन्नित्यं बृहस्पतिं ॥ ६३ ॥ उपतिष्ठे तसूक्तेन सर्वकामसमृद्धये ॥ यो भिराजति तीमां बृदुः क्षमशमनी मुनं ॥ ६४ ॥ जप्त्वा ना-
 शयति क्षिप्रं दुःखं मंत्राणां शुचिः ॥ अहो रात्रमुपोष्यैकं नित्यतो ब्रह्मवित्तमः ॥ ६५ ॥ प्रजार्थं जुहुयादाज्यं च कंचापयसि शृतं ॥ रात्रा महभि-
 तीमाभिः पठ्या शुक्रस्य पंचभिः ॥ ६६ ॥ हविः शोषं स्वयं प्रादश्रयं विंदते महतीं प्रजां ॥ अधिना योऽभिभूतः स्याद्धरेण प्रमाणद्वारिणा ॥ ६७ ॥
 चतुर्दशीमुपोष्यैकां कृष्णस्य जुहुयाच्च हं ॥ आते सूक्तेन रोद्रेण प्रत्युचं वाग्यतः शुचिः ॥ ६८ ॥ पूर्वमाज्याहुतीं हुत्वा अथोपस्याय शंकरं ॥
 हविः शोषेण वर्तेत पृकांतरमतं द्रितः ॥ ६९ ॥ पूर्वमासि जयेन्मृत्युरोगेभ्यश्च प्रमुच्यते ॥ अभिशस्येत यो मोहात्सुयोद्गार्गमर्हितं ॥ ७० ॥
 आत्वा मुंजन्जोपेदप्सु अंधीत्युचमतं द्रितः ॥ अथ निप्रस्थितो यस्तु पश्येच्छकुनिमुत्थितं ॥ ७१ ॥ अत्र शनं प्रशस्तं चास्थित्वैश्यप्रयतो गेत् ॥

यं द्विष्य चास्य कृत्वा तु शान्त्या केनाकृतिं निश्चि ॥ ९१ ॥ अधिष्ठाय च तां कुर्याद्द्विभिश्च तत्तमृभिर्द्विजः ॥ उद्दिश्य नाम होमोऽयं सराश्रनं जीवति ॥ ९२ ॥
 यमिष्टानां ततो हं तिष्ठन्न तत्सु शिरो दितं ॥ नास्य कश्चिद्द्वयोऽस्ति जपतो जुह्वतोऽपि वा ॥ ९३ ॥ द्वाविंशकं जपेत्सूक्तमाध्यात्मिकमनुचमं ॥
 पर्वमुग्रयतो नित्यमिष्टान्कामान्समश्नुते ॥ ९४ ॥ बृहस्पतिमज्ञाश्रयं वितारं वधुमेव च ॥ ऋतावृतादिनेत्युचैः पंचभिरन्वहं ॥ ९५ ॥
 बृहस्पत इति पंचाहं प्रत्यूचं जुहुयाद्धृतं ॥ हुत्वा मिमर्चयित्वा गुग्गुमाल्यैः सुधूपकैः ॥ ९६ ॥ एतावदेव ताः पंच कार्भैरर्चन्ति पंचभिः ॥ रत्नैरपत्यैः
 पशुभिर्मर्गैर्दधिं गचायुषा ॥ ९७ ॥ अथ वेदादिगीतायाः प्रसारजननं विधिं ॥ गायत्र्याः संप्रवक्ष्यामि धर्मकामार्थमोक्षदं ॥ ९८ ॥ नित्येनै-
 मित्तिके काम्ये च त्रितये तु परायणं ॥ गायत्र्याश्च परं नग्निद्वहलैके परत्र च ॥ ९९ ॥ मेध्याद्यमितमुज्जौनी नित्रिः श्वानार्चनतत्परः ॥ जपेद्ब्रह्म-
 यंधीमाननन्यमानसक्रियः ॥ २०० ॥ कर्मभिर्योजयेत्पश्चात्क्रमशः श्लेच्छया पिवा ॥ यावत्कार्यं न कुर्वति न लोपेत्तावत्तद्व्रतं ॥ १ ॥ आद्रित्य-
 स्योन्मये स्नात्वा सहस्रं प्रत्यहं जपेत् ॥ आयुरारोग्यमैश्वर्यं धनं चलभते ध्रुवं ॥ २ ॥ त्रिरात्रोपोषितः सम्यग्वृतं हुत्वा सहस्रशः ॥ सहस्रं व्याममाप्नो-
 तिराहुर्दूर्यसमागमे ॥ ३ ॥ पालाशसमिधांचैव वृताक्तानां हुताशने ॥ सहस्रं व्याममाप्नोति राहुर्दूर्यसमागमे ॥ ४ ॥ हुत्वा तु स्वादि रं वज्रौ स-
 नृतं रक्तचंदनं ॥ सहस्रं हेमचा मोतिराहुचंद्रसमागमे ॥ ५ ॥ रक्तचंदनमिश्रं तु सवृतं हव्यवाहने ॥ हुत्वा गोमयमामोतिसहस्रं गोधनं द्विजः
 ॥ ६ ॥ यस्यास्तु गोर्गोमये न गुटिका न सहस्रशः ॥ हुत्वा तां गामवामोति वृताक्तानां हुताशने ॥ ७ ॥ यवैश्चां ग्निलैर्गजान्महिषीयां वकैर्ग-
 था ॥ शालितं दुल्हो मेन कन्यालाभमवाप्नुयात् ॥ ८ ॥ जातींचं पकरत्तर्ककुसुमानां सहस्रशः ॥ हुत्वा वज्राण्यवामोति वृताक्तानां हुताशने
 ॥ ९ ॥ सूर्यं विधेजलमध्येतोयं हुत्वा सहस्रशः ॥ सहस्रं प्राप्नुयाद्धैमरौप्यमिदुमये हुते ॥ २१० ॥ अलक्ष्मीयापसंयुक्तो मलव्याधि विनाशकैः ॥

व्यते ॥ २५० ॥ द्राक्षितिसूक्तेनयःसदाजुहुयाद्धृतं ॥ पूर्वोक्तेनैवकल्पेनसंयतात्माजितेंद्रियः ॥ ५१ ॥ विज्योतिपतिज्वलयेद्यत्रो-
च्छेज्जातवेदसि ॥ तमग्निःसर्वतःपातिभद्रेणद्रविणेनच ॥ ५२ ॥ विधाग्निनइतिद्वाभ्यामृग्भ्यांयोवह्निमर्चति ॥ सतरत्यापदःसर्वायशः
प्राप्नोतिचाक्षयं ॥ ५३ ॥ हुत्वावह्निमुपस्थाप्यप्राणार्थहव्यवाहनं ॥ अग्नेत्वमितिसूक्तेनधनमायुश्चवांछता ॥ ५४ ॥ यइच्छेद्विविधंचित्तम-
त्वंचानुपममहत् ॥ उरोष्टइतिसूक्तेनक्षुपतिष्ठेच्छतक्रतुं ॥ ५५ ॥ प्रजाकामोयजेन्नित्यंचरुणादेवपत्नयः ॥ उपहृत्योपहारंनशेगंभुंजीतवा-
ग्यतः ॥ ५६ ॥ उच्छिष्टंचप्रदातव्यंभार्यायैपुत्रमिच्छता ॥ धेन्वाःसरूपवत्सायाःपयसासाधयेच्चरुं ॥ ५७ ॥ अनुकृपांजामस्यांलभतेना-
त्रसंशयः ॥ स्वस्त्यात्रेयंजपेन्नित्यंप्रातःप्रातःशुचिर्द्विजः ॥ ५८ ॥ एतस्वस्त्ययनंपुण्यंसर्वकल्मषनाशनं ॥ सुहृदंज्ञातिञ्चैवगच्छंतमनुमं-
त्रयेत् ॥ ५९ ॥ सतिपंथामितिप्रोच्यस्वस्तिमान्त्रजतेऽध्वनि ॥ विजिहीष्ववनस्पतेतदिदं च्यावनंस्मृतं ॥ ६० ॥ यस्यावयितुं कामः स्याद्यावये-
त्तदिदंजपन् ॥ द्विपंतंवापदाक्रम्यभूमौपांसुमयीकृति ॥ ६१ ॥ निष्पिपन्निवसंग्रामाश्चयवतेनात्रसंशयः ॥ स्त्रियंगर्भप्रमूढांवापाययेदनुमंजितं
॥ ६२ ॥ उदकं च्यावयेन्नैवगर्भोऽधश्चयवतेसुखं ॥ अच्छावदेतिसूक्तंतुष्टिकामःप्रयोजयेत् ॥ ६३ ॥ निराहारःक्लिन्नवासास्त्रनिरेणप्रवर्षति ॥
हुत्वायुतंवैतसीनांक्षीराक्तानांहुताशने ॥ ६४ ॥ महद्दर्पमवामोतिसूक्तेनाच्छावदेनहि ॥ यइच्छेद्वरदादेर्वीश्रियंनित्यंकुलेस्थितां ॥ ६५ ॥
सशुचिःप्रयतोर्गूत्वाजुहुयादाज्यमन्वहं ॥ श्रियःपंचदशर्चनश्रीकामःसातंतंजपेत् ॥ ६६ ॥ आवाहयेच्चिद्रूपंजपेपंचभिःकृ(न)न्यकेपिवा (?) ॥
उपहारानुपहरेच्छुक्रान्गन्ध्यान्पयोदभि ॥ ६७ ॥ स्नात्वाचक्षालीनांपयसासंगमकल्मषेत् ॥ चांद्रायणकृतात्माहुप्रगणेत्ययतःश्रियं ॥ ६८ ॥
गर्भोपपीभिःसांताभिःस्नान्वाह्निःपाचयेत् ॥ उरेगुणदेयसत्सहृदिवाशोऽग्निविष्कन्ति ॥ ६९ ॥ भन्तगःपतमग्नित्वेयसपशुष्कगानिषेचन्ति ॥ ७० ॥

निपः स्यात्सप्तः ॥ ७० ॥ अश्वपूर्वो गितिसायाद्वाज्यकामः शुचिघ्नः ॥ लोहितेनर्मणिस्वायाद्वागणस्तुयथाविधि ॥ ७१ ॥
 मन्त्रकर्मणिषांशत्रियस्त्वथगोरेषे ॥ वमनर्मणिषेदयस्तुहोमः कार्यस्त्वनंतरं ॥ ७२ ॥ चंद्रागितितुगमानि जुहुयात्सर्गिपाद्विघ्नः ॥ आदि-
 म्यवर्णद्वयनया निव्वहोमं विधीयेत ॥ ७३ ॥ धिल्वेऽमणववाभिः स्यात्सालीश्वरजुहुयाद्विघ्नः ॥ दशसाहस्रिकोहोमः श्रीकामः प्रथमो विधिः
 ॥ ७४ ॥ हृत्पानुमयुनंसम्यगनंतां विदते श्रियं ॥ अयुतं शतकृत्वस्तुहुत्वा शुक्रानि सर्गिपा ॥ ७५ ॥ अनंतामव्यवच्छिन्नां शाश्वतीं विदते
 श्रियं ॥ अथचौत्रपण्योक्तो दशसाहस्रिकावरः ॥ ७६ ॥ जह्वातुमयुतंसम्यगनंतां विदते श्रियं ॥ अयुतं शतकृत्वस्तुजह्वा श्रियमुपाश्रुते
 ॥ ७७ ॥ अथयजुहुयादित्यं पञ्चान्ययुतशो निशि ॥ दद्यात्श्रियंतूपरमेत्किंलासत्त्वाद्विभेत्तैवे ॥ ७८ ॥ धिल्वालीधिल्वनिलयो जुह्वन्विल्वानिम-
 र्गिपा ॥ पृक्तं विघ्नानि गन्धपण्यं सिद्धिं दानियच्छति ॥ ७९ ॥ येन येन च कामेन जुहोति प्रयतः श्रिये ॥ पद्मान्यथापि विद्वानिससकामः समृद्धति
 ॥ ८० ॥ न ज्ञानुकृपणोऽर्थाय श्रियमावाहयेत्कचिन् ॥ नयत्किंचन कामेन होमः कार्यः कथंचन ॥ ८१ ॥ महद्वाप्राश्रयमानेन राज्याकामेन वा
 पुनः ॥ वाचः परंप्राथमिना यवायुक्तः श्रियं यजेत् ॥ ८२ ॥ अमेत्यष्ट्यर्चसूक्तेन जुहुयादाज्यमन्वहं ॥ ओजस्विनीमवामोतिप्रजां धर्मवर्तिशुभां
 ॥ ८३ ॥ अच्छानद्व्यूचादीममुषतिष्ठेद्विभावयुं ॥ प्रजाप्यजयेच्छत्रूंस्तरेदुरितानि च ॥ ८४ ॥ आगावहति सूक्तेन गोत्रगालोकमातरः ॥
 उपनिष्ठेदंतीश्वरदृच्छेत्तामनाश्रयाः ॥ ८५ ॥ त्वामिद्धीति प्रगाथेन धुपतिष्ठेच्छतक्रतुं ॥ मध्याह्ने संध्ययोश्चैव जपन्थनमवाप्नुयात् ॥ ८६ ॥
 त्रेपनिगिगुमीगोदुंदुभीन्मंगपुशेद्रणे ॥ ओजोवलमवामोतिशत्रूंश्चैव नियच्छति ॥ ८७ ॥ पाणिना तुणमादाय यज्ञाय ज्ञेतियोऽभ्यसेत् ॥
 गोऽभीनग्यायमृक्तम्यफलं प्रामोतिना तुणः ॥ ८८ ॥ सूक्तं ते च तुणं त्वस्मा विरिणे चोदके पिवा ॥ निक्षिपेत्तत्प्रयत्नेन त्यक्तेऽन्यत्र मया बहं ॥ ८९ ॥

२९ ॥ यस्यलुप्येद्व्रतमोहाद्ब्राल्यैर्वासंस्पृशेद्विजः ॥ उपोष्याज्यंचजुहुयात्त्वमेवव्रतपाइति ॥ ३३० ॥ प्रसम्राजमितित्वे-
 तज्जपन्नीक्षेद्विवाकरं ॥ उद्यंतमुपतिष्ठेतस्नात्वास्नात्वादिनेदिने ॥ ३१ ॥ अभियुक्तोभवेद्यस्तुविदेद्वापिकेनचित् ॥ निर्जित्यसगणान्शत्रू-
 न्निक्षप्रवादंपराजयेत् ॥ ३२ ॥ शमग्निरग्निभिश्चेतिप्रपद्येद्वायुभास्करो ॥ अग्निप्रथमतःस्तुत्वामहाकृच्छ्रात्प्रमुच्यते ॥ ३३ ॥ नहीतियश्च-
 तुष्केणस्नात्वावैप्रातरुत्थितः ॥ द्वौभूमालुपतिष्ठेतसत्रायतिभयात्सयं ॥ ३४ ॥ तृचंजस्वायदित्येतत्स्नात्वाभ्यर्च्येपुरंदरं ॥ प्राप्नुयान्मानसान्का-
 मान्संपूज्यवसुरोचिपः ॥ ३५ ॥ आद्यानित्रीणिसूक्तानिपंचचाग्नेवृहन्निति ॥ पट्रतथान्यानि सूक्तानि अग्निं नर इतीति च ॥ ३६ ॥ प्रकृता-
 नीतिचाध्यायंभोजनात्प्राक्पठेदिदं ॥ सर्वान्कामानवामोतिमुच्यतेसर्वकिल्बिषैः ॥ ३७ ॥ प्राग्भोजनमिदं ब्रह्मन्मानवास्तुमहर्षिणां ॥ पूर्वो-
 ह्येजपतोनित्यमर्थसिद्धिःसदाभवेत् ॥ ३८ ॥ अग्निनेत्याश्विनंसूक्तंचतुर्विंशकमुत्तमं ॥ जपेत्प्रातःशुचिर्भूत्वानासत्यावर्च्यसुव्रतः ॥ ३९ ॥
 सप्राप्नुयात्परामृद्धिद्रविणंचोर्जेभेवच ॥ समिधेतिजुहोत्यमौसूक्तेनप्रत्यृचंघृतं ॥ १४० ॥ समृद्धिमतुलंप्राप्यसमानांजीवतेशतं ॥ द्विच-
 त्वारिशकेनेदंशुकेनाद्येतिवज्रिणं ॥ ४१ ॥ सख्यंलब्ध्वामर्हेद्रेणसपत्नांस्तृणुतेवह्नन् ॥ प्राश्नीयाज्जपतोत्रास्तिप्रशंकृत्वाविधानतः ॥ ४२ ॥
 तस्मात्पूर्वाह्निकोऽध्यायःस्मृतोयंरिप्रनाशनः ॥ वाशंमहीतिजस्वाचप्राप्तोत्यारोग्यमेवच ॥ ४३ ॥ दुःखामघीःपराजस्वाप्रातःपौषैःप्रमुच्यते ॥
 शंनोभवेतिद्वाभ्यांस्तुमुक्त्वान्नंप्रयतःशुचिः ॥ ४४ ॥ हृदयेपाणिनास्पृष्टाज्योर्गीवेदग्दःसुहृी ॥ यतोर्गयंविजानीयात्तस्यांदिशियतव्रतः
 ॥ ४५ ॥ शुचौदेशेग्निमाभायजुहुयादिद्रमर्च्यच ॥ यतइत्याज्यशुस्तृप्तं पद्भिरग्निं धान्निवेद्य च ॥ ४६ ॥ पायसंदधिगंधंवायूपान्वाभ्युपहार-
 येत् ॥ चक्षोर्वाप्ययस्त्रयोधाबाग्यतःप्रयतोर्जपेत् ॥

॥ ४८ ॥ त्याचि न्यादिन्यदेवत्यं गयो गुच्यं न च धनान् ॥ यद्वा नान्यत्र उपेक्षितं प्रगाथं निमतः शुचिः ॥ ४९ ॥ सक्तीर्ति न तुलां प्राप्य सवान्का ॥
 ॥ ५० ॥ पालितो निश्चतो दीप्तात्प्राप्तुयाद्भित्तोरधि ॥ आनुगृहेन सततं धनं याचि-
 न्यमभुन ॥ ५१ ॥ कन्याचारि तिसूक्तं सततं नियतो जपेत् ॥ ५२ ॥ स्वर्गोपिर्णित आलोक्षीं क्षिप्रं त-
 न्मुदं ॥ ५३ ॥ पद्मगिरिपाणे येतमेधनं यच्छति च ददा ॥ कन्याचारि तिसूक्तं सततं नियतो जपेत् ॥ ५४ ॥ यद्वा गिति द्व्येनैत्यगोरी योऽर्चति मुव्र-
 मादमोचयेत् ॥ यद्वा कंचन्युदिने रवौ स्तुत्वा पुनरुदं ॥ ५५ ॥ ब्रुवन्नप्यनुतां वाणीं नलिपेद्वृत्ते-
 नः ॥ ५६ ॥ तत्पद्मनामं कृत्वा वाणी सुत्वा दुर्गायै ते कश्चित् ॥ वणमहा गिति द्व्यर्कमुपतिष्ठेद्वचं पठन् ॥ ५७ ॥ प्रजाहेति जपन्वा त्वानयो निर्गति-
 नमः ॥ पूर्णचंद्रमसि उद्योत्सामि येंयत्यनु मेयं यत् ॥ ५८ ॥ चंद्रदृष्टिस्त्वनिमिपोवर्चस्वीदृष्टिमान् भवेत् ॥ पावमानं परं ज्येष्ठं तत्र वमं डलं
 चयेत् ॥ ५९ ॥ मां ने निगा सुपद्मदय जपन्वा स्तुममश्नुते ॥ वचो विदमिति त्वेतां जपन्वा चं समश्नुते ॥ ६० ॥ स्वादिष्टयेति गायत्रीः पावमानी-
 पठेत् ॥ स्यान्वाशु विः शुचो वंदे मप विचः सकांचनः ॥ ६१ ॥ इत्यृचि वाने द्वितीयोऽव्यायः ॥ २ ॥ एतासां कीर्तनं पुण्यं सारं धार-
 णिद्विजः ॥ पवित्राणां पवित्रं नृपावमानीं वंदे चो जपेत् ॥ ६२ ॥ प्रयतोऽप्यनु निगज्याशु सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ कीर्तनाचु भवेत्पूतः सरणात्सर-
 णं नथा ॥ ६३ ॥ याथा नय्येन च ज्ञात्वा त्रयलोकां समश्नुते ॥ एते पांतु यथोक्तानां गुणवश्यादुत्तरं ॥ ६४ ॥ श्रावयेद्देवता कृत्ये ब्राह्मणान्मुंजतोऽग्रतः
 नेयम् ॥ धारणाद्व्याणो गे निपूनात्मा विजितं द्वियः ॥ ६५ ॥ याथातथ्येन च ज्ञात्वा त्रयलोकां विंदते पदं ॥ श्रावयेद्देवता कृत्ये ब्राह्मणान्मुंजतोऽग्रतः
 ॥ ६६ ॥ श्रीगानिदेवनां श्रममर्धय निकर्मवा ॥ विज्ये पि नृन्धी गयंति श्राविताः प्रयतात्मना ॥ ६७ ॥ कृत्वा दोषान्मुमह तोप्यपेयादीन् प्रपी-
 यन् ॥ ज्ञानान्तरमसं दीयं प्रविश्याप कृत्याच्छुचिः ॥ ६८ ॥ अक्षय्यं च भवेदयं पितृभ्यः परमं भद्र ॥ यः पावमानी रज्येति पूतात्मा विजितं द्वियः

क्षिप्रं सज्जनयेत्पुत्रमृष्यशृंगो यथा ब्रवीत् ॥

अप्यमौहदये सूर्यस्यं डिले प्रतिमा मुच

प्रतिमा द्बल्यवुद्धीनां योगिनां हृदये हृद् ॥

नंसंप्रवक्ष्यामि विष्णोरमिततेजसः ॥ यत्कृत्वा मुनयः सर्वे ब्राम्हनिर्वाण्यमाप्नुयुः ॥ ८ ॥
बृहरेः सम्यगर्चनं मुनिभिः स्मृतं ॥ ९ ॥ अमौ क्रियावतां देवो दिवि देवो मनीषिणां ॥

॥ १० ॥ आपो णायतनं तस्य तस्मात्ताप्युसदा हरिः ॥ तस्य सर्वगतत्वाच्च स्यं डिले भावितात्मनां ॥ ११ ॥
अर्चितं स्याज्जगदिदं तेन सर्वचराचरं ॥ १२ ॥ आनुष्टुभस्य सूक्तस्य त्रिष्टुभं तस्य देवता ॥ पुरुषोऽयं जग-
द्बीजमृगिर्नारायणः स्मृतः ॥ १३ ॥ नारायणमहाबाहोऽष्टगुणैकं महाप्रभो ॥ वक्ष्ये पुरुषसूक्तस्य विधानं त्वर्चनं प्रति ॥ १४ ॥ अग्निर्कार्यज-
पविधिस्तोत्रं चैव तदात्मकं ॥ स्नात्वा यथोक्तविधिना प्राञ्जसः शुद्धमानसः ॥ १५ ॥ प्रथमां विन्यसेद्वाने द्वितीयां दक्षिणे करे ॥ तृतीयां वाम-
पादे तु चतुर्थीं दक्षिणेन्यसेत् ॥ १६ ॥ पंचमीं वामजानुनि पृष्ठीं विदक्षिणेन्यसेत् ॥ १७ ॥ नवमीं-
नाभिदेशे तु दशमीं हृदयेन्यसेत् ॥ एकदशीं कंठदेशे द्वादशीं वामबाहुके ॥ १८ ॥ त्रयोदशीं दक्षिणे च आस्ये चैव चतुर्दशीं ॥ अश्विनोः पंचन्दशीं
चैव पौडशीं मूर्ध्नि विन्यसेत् ॥ १९ ॥ एवं न्यासविधिं कृत्वा पश्चात् पूजां समारभेत् ॥ यथा देहे तथा देवेन्यामं कृत्वा विधानतः ॥ २० ॥ आ-
श्रयावाहये देवमृचा तु पुरुषोत्तमं ॥ द्वितीययासनं द्वात्पादं चैव तृतीयया ॥ २१ ॥ अर्घ्यं च तुर्ग्यां दातव्यं पंचम्या च मनीयकं ॥ षष्ठ्या नानं
प्रकुर्वत्तिसप्तम्या वज्रमेव तु ॥ २२ ॥ यज्ञोपवीतमष्टम्या नवम्या चानुलेपनं ॥ पुष्पंदशम्या द्वादतव्यमेकादश्या तु धूपकं ॥ २३ ॥ द्वादश्या
दीपकं द्वादश्या त्रयोदश्या निवेदनं ॥ चतुर्दश्या नमस्कारं पंचदश्या प्रदक्षिणां ॥ २४ ॥ दक्षिणा तु यथाशक्ति योऽदश्या च प्रदापयेत् ॥ स्नाने वनेन-
नेवे देवदद्याद्वा च मनीयकं ॥ २५ ॥ ततः प्रदक्षिणां कृत्वा जपं कुर्यात्समाहितः ॥ यथाशक्ति जपित्वा तु सूक्तं तस्यै निवेदयेत् ॥ २६ ॥ देवस्य द-

त् ॥ दूरात्प अंशुमीश्वजुहुयात्तेनरक्षांसिवाधते ॥ ८७ ॥ एतद्रक्षोहणंशान्तिः परमैपाप्रकीर्तिता ॥ हविष्पंतीयमेतत्सूक्तमत्रप्रयोजयेत् ॥ ८८ ॥
 वैभीतक्रान् इगचहविष्पंतीयमभ्यसेत् ॥ पवित्रंपरमं ह्येतज्ज्यातव्यंचाप्यभीक्ष्णशः ॥ ८९ ॥ आदित्येदृष्टिमास्थायपण्मासान्नियतोभवेत् ॥
 पामेत्यन्तंपथानंपश्यत्यादित्यमंडले ॥ ९० ॥ विद्यावैश्वानरीचास्यस्वकायस्याप्रकाशते ॥ हविष्पंतीयमभ्यस्यसर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ९१ ॥
 द्रस्तवेतिसूक्तंजुजपेच्छनुनिवर्हणं ॥ पवित्राणांपवित्रंचगुणंपावनमद्भुतं ॥ ९२ ॥ शुक्लपक्षेऽशुभेवारमुनक्षत्रेऽमुगोचरे ॥ द्वादश्यांपुनक्रा-
 मायचरंक्रुर्वतिवैष्णवं ॥ ९३ ॥ दंपत्योरुपवासः स्यादेकादश्यांसुरालये ॥ ऋग्भिः षोडशभिः सम्यगर्चयित्वाजनार्दनं ॥ ९४ ॥ चरं पुरुषसूक्तेन
 श्रपयेत्पुन्रक्राम्यया ॥ प्राप्नुयाद्वैष्णवंपुन्रमचिरात्संततिक्षमं ॥ ९५ ॥ द्वादशद्वादशीः सम्यक्पयसानिर्वपेच्चरं ॥ यः करोति ह्यस्यस्याद्यातिविष्णोः
 परंपदं ॥ ९६ ॥ हुत्वाग्निविधिवत्सम्यगृग्भिः षोडशभिर्बुधः ॥ कृतांजलिपुटोभूत्वास्तवंताग्निः प्रयोजयेत् ॥ ९७ ॥ केशवं मार्गशीर्षे तु पौ-
 पेनारायणं तथा ॥ माधवं माघमासे तु गोविंदं फाल्गुने पुनः ॥ ९८ ॥ चैत्रे चैव तथा चिष्ण्वैशाखे मधुसूदनं ॥ ज्येष्ठे निविक्रमं विद्यादापाढे चाम-
 नं विदुः ॥ ९९ ॥ श्रावणे श्रीधरं विद्यादृषीकेशं ततः परे ॥ आश्विने पद्मानांभुदामोदरं च कार्तिके ॥ १०० ॥ द्वादशैतानि नामानि ऋष्यशृ-
 गोऽन्नवीन्मुनिः ॥ पूजयेन्मासनामभिः सर्वान्कामान्समश्नुते ॥ १ ॥ आयुष्मंतं सुतं सूते परागे धारागन्धितं ॥ धनवंतं प्रजावंतं धार्मिकं सात्विकं
 तथा ॥ २ ॥ समिधोश्च त्वष्टस्य हुत्वाग्निं जुहुयात्पुनः ॥ उपस्थानं हुताशस्य ध्यात्वा चर्यमधुसूदनं ॥ ३ ॥ हविर्होमं ततः कुर्यात्प्रत्यृचं चाग्न-
 तः शुचिः ॥ सूक्तेन जुहुयादाज्यमादावंते च पूर्ववत् ॥ ४ ॥ हविः शेषं नमस्कृत्या नारीनारायणं पति ॥ भक्षयित्वा हविः शेषं लब्ध्वा शीः संवि-
 शेत्क्षणं ॥ ५ ॥ ततस्तु कृत्वेदं कर्म कर्तव्यं द्विजतर्पणं ॥ द्वितीयं स्त्रीनिर्वर्तयेत्तया वद्गर्भं च विदति ॥ ६ ॥ अपुत्रा मृतपुत्रा वा याचकन्याः प्रसूयते ॥

क्षिप्रं साजनयेत्पुत्रमुप्यश्रुयोग्यथाब्रवीत् ॥ ७ ॥ अर्चनं संभवश्चामि विष्णोर्भितते जसः ॥ यत्कृत्वा मुनयः सर्वे ब्रह्मनिर्वाणमामुयुः ॥ ८ ॥
 अयमग्नौ हृदये गुर्यं श्रुं डिले प्रतिमामुच ॥ पद्वेते गुरेः सम्यगर्चनं मुनिभिः स्मृतं ॥ ९ ॥ अग्नौ क्रियावता देवो दिवि देवो मनीषिणां ॥
 प्रतिमास्तत्पवुद्धीनां योगिनां हृदये हरिः ॥ १० ॥ आपोणा यतनं तस्य तस्मात्तामुसदा हरिः ॥ तस्य सर्वगतत्वा न्यथं डिले मायितात्मनां ॥ ११ ॥
 दद्यात्पुरुषमृते नयः पुष्पाण्यपपववा ॥ अर्चितं साजागमिदं तेन सर्वचरचरं ॥ १२ ॥ आनुष्टुभस्य सूक्तस्य त्रिषु वं तस्य देवता ॥ पुरुषोऽथ जग-
 द्भीजसृगिर्नारायणः स्मृतः ॥ १३ ॥ नारायणमहाबाहो शृणु नैकं महाममो ॥ वक्ष्ये पुरुषसूक्तस्य विधानं लवर्चनं प्रति ॥ १४ ॥ अग्नि कार्यज-
 पविधिर्नोऽत्रैव तदात्मकं ॥ ग्राह्यायथोक्तविभिना प्राशुतः शुद्धमानसः ॥ १५ ॥ प्रथमां विन्यसेद्ब्रह्मे द्वितीयां दक्षिणे करे ॥ तृतीयां वाग-
 मादेतु च नुर्थं द्विषिणे न्यसेत् ॥ १६ ॥ पंचमं विनामजानुनिपथं विदक्षिणे न्यसेत् ॥ सप्तमं विनामकुक्षौ तु अष्टमं दिक्षिणे न्यसेत् ॥ १७ ॥ नवमं-
 नाभिदेहेतु दशमं हृदये न्यसेत् ॥ एकादशं किंठदेसे द्वादशं विनामबाहुके ॥ १८ ॥ त्रयोदशं दिक्षिणे च आस्ये चैव चतुर्दशीं ॥ अश्विणोः पंचदशीं
 चैव पौडशीं गृध्रिदिन्यसेत् ॥ १९ ॥ एवं न्यासविधिं कृत्वा पश्चात्पूजां समारभेत् ॥ यथा देहेतथा देवे न्यासं कृत्वा विधानतः ॥ २० ॥ आ-
 भ्यावाहये चैव मृचातु पुरुषोत्तमं ॥ द्वितीययासनं दद्यात्मात्रं चैव तृतीयया ॥ २१ ॥ अर्घ्यं च तु श्रुत्यां दातव्यं पंचम्या च मनीष्यकं ॥ षष्ठ्या स्थानं
 प्रकुर्वीत सप्तम्या वस्त्रमेव तु ॥ २२ ॥ यज्ञोपवीतमष्टम्या नवम्या चानुलेपनं ॥ पुष्पं दशम्या दातव्यमेकादश्या तु धूपकं ॥ २३ ॥ द्वादश्या
 तीपकं दद्यात्प्रयोदश्या निवेदनं ॥ चतुर्दश्या नमस्कारं पंचदश्या प्रदक्षिणां ॥ २४ ॥ दक्षिणा तु यथाशक्ति पौडश्या च प्रदापयेत् ॥ स्थाने वस्त्रे च-
 ने चैव दद्याद्वा नमनीष्यकं ॥ २५ ॥ ततः प्रदक्षिणां कृत्वा जपं कुर्यात्समाहितः ॥ यथाशक्ति जपित्वा तु सूक्तं तस्मै निवेदयेत् ॥ २६ ॥ देवस्य द-

[illegible]

लभ्यपरं ब्रह्मगतिं ज्ञात्वा भवेच्छुचिः ॥ सर्वपापावबद्धश्चेद्धृतप्रयतो जपेत् ॥ ६७ ॥ अपि जिज्ञासो दवागच्छेत्तत्परमां गतिं ॥ धारणात्तुष्ट-
 थक्षुर्याद्धर्मेणानेन नित्यशः ॥ ६८ ॥ आदित्यग्नौ चंद्रमसि वृक्षाग्रे पुच धारयेत् ॥ पर्वताग्रे समुद्रे वा यत्र वापि मनोरमेत् ॥ ६९ ॥ न त्वेव विप-
 या न प्राप्य धारयतीतकथंचन ॥ बह्वत्र दुःखं जानीयात्प्रध्वसे न्मरणे सति ॥ ५७० ॥ धार्मिकाणां कुलेशु द्वे योगाग्रे भिजायते ॥ मूर्ध्नि ब्रह्मसर्वि-
 दे तस एव ऋषिस्तमः ॥ ७१ ॥ तदामूर्धः परं ज्योतिर्निर्क्षत्रपथमुच्येत् ॥ योगीयोगेश्वरं प्राप्य निर्द्वंद्वः परमात्मवित् ॥ ७२ ॥ सर्वत्रैवात्मना-
 त्मानं पश्येद्विपरायणः ॥ जपेच्चैव सदा स्नातः पवित्रमिदमुत्तमं ॥ ७३ ॥ अपि पातकसंयुक्तः कालेन सुकृती भवेत् ॥ येन येन च कामेन जपेदि-
 ममृषिं सदा ॥ ७४ ॥ स सकामः समृद्धः स्याच्छ्रद्धा न स्य कुर्यतः ॥ होमं वाप्यथ वा जाप्यमुपहारमथोचं ॥ ७५ ॥ कुर्वती येन कामेन तत्सि-
 द्धिमवाधारेत् ॥ ज्ञातिश्रेष्ठ्यं महद्विचक्षणं शोलेके परांगतिं ॥ ७६ ॥ पापेन विप्रगोक्षस्तु तत्सिद्धिमवाधारेत् ॥ ज्ञानगम्यं परं सूक्ष्मं व्याप्य सर्व-
 व्यवस्थितं ॥ ७७ ॥ ब्राह्मणं त्यंतं येन ब्रह्माभ्येतिसनातनं ॥ सहस्रशीर्षेति सूक्तं सर्वकामफलप्रदं ॥ ७८ ॥ वेदगर्भशरीरेण सवै नारायणः
 स्मृतः ॥ ब्रह्मद्रुद्रपुर्जन्या अत्र सूक्ते व्यवस्थिताः ॥ ७९ ॥ अत्र स्थमेतद्द्रष्टव्यं जगत्स्थावरजंगमं ॥ अतः संपठमानोऽपि भक्तिन परिहारयेत्
 ॥ ५८० ॥ भक्तानुंकपी भगवान् श्रूयते पुरुषोत्तमः ॥ पूजार्थं तस्य देवस्य वनात्स्य मुपाहृतात् ॥ ८१ ॥ आरण्यकविधानेन निर्वपेत्प्रत्यहं चरुं ॥
 नारायणाय स्वाहेति मंत्रांते जुहुयाद्ध्रुविः ॥ ८२ ॥ आसहस्रात्ततश्च क्षुर्दिव्यं होतुं दर्शनात्तिसः ॥ अपि वा चरुसाहस्रं तत्रैकेन निर्वपेत् ॥ ८३ ॥
 यावंतो वापि शक्यं ते अह्ना सर्वान्समापयेत् ॥ सहस्रस्येप्सितानां च कामानां लभते फलं ॥ ८४ ॥ पुरुषायुः समायुक्तः सिद्धो वापि चरेन्मार्ही ॥ ध्येयः-
 सदा सवितुं मंडलमध्यवर्ती नारायणः सरसि सासनं निविष्टः ॥ केयूरवान्मकरकुंडलवान्किरीटीहारी हिरण्यवपुर्धृतशंखचक्रः ॥ ८५ ॥

पञ्चनयः पट्टनिर्द्धेयमेव गूर्तनारायणस्य चरणान् भिष्यन्वथौ ॥ पाठेन तेन परमेण सनातनस्य स्यान्नजरामरणवर्जितमेति विष्णोः ॥ ८६ ॥
 द्विमागौ जले प्रुप्येभ्यो नैनद्वये हरि ॥ यजंति यूर्यो नित्यं जगेतरविगंडले ॥ ८७ ॥ विलयपञ्चशमीपत्रं प्रभृत्पारकृत्य च ॥ मालतीकुशपत्रं
 च गन्धनृष्टिकुम्भैः ॥ ८८ ॥ यत्रैतत्पट्टतो किंचित्छाये न्मनसैव तु ॥ संपाद्य तत्ससादा गदेव देवस्य च क्रिणः ॥ ८९ ॥ पत्रैश्च पुनैश्च फलेश्च
 नोपैस्तीक्ष्णतटैश्च यदैव गन्तु ॥ भक्त्यैकल्यैः पुरुरूपे पुराणे मुक्त्यै किमर्थं क्रियते तु यत्नः ॥ ९० ॥ इत्येवमुक्तः पुरुषस्य विष्णोर्चा विधिर्विष्णु-
 कृत्पारमात्मा ॥ मुक्तये कर्मार्गं प्रनिवोय नाय दृष्ट्वा विधानं त्विह नारदोक्तं ॥ ९१ ॥ या ओषधीः स्वस्त्ययनं जपेति नित्यतत्रतः ॥ ओषधीश्च यजेद्वि-
 र्भयमागमनेन नित्यजः ॥ ९२ ॥ इत्युग्विधानेन तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ ॥ इन्द्राशरदिबैरुद्रमोषधीश्च यजेत्तथा ॥ तस्याभयानमयं तित-
 था र्थिणां प्रिक्रानि च ॥ ९३ ॥ क्रियां नुसमरात्रेण सप्तकृत्वः समाहितः ॥ प्रपद्येतोषधीर्धिप्रः सूक्तमेतज्जापन्सदा ॥ ९४ ॥ द्विपक्षेत्रादिहाल-
 त्च विमिनि विज्ञापयेत्तत्र ॥ म्यक्षेत्रे च रूणैवेद्वान्निदते द्विपक्षोपधीः ॥ ९५ ॥ दृष्टिक्रामो जिताहारः प्रपद्येत बृहस्पतिं ॥ पायसेनोपहारेण ह्येमेन च
 यमन्विषः ॥ ९६ ॥ बृहस्पतं प्रतीत्येन द्रष्टृक्रामः प्रयोजयेत् ॥ पर्जन्यं ननमस्कृत्वा दृष्टिर्विन्दति शोभनां ॥ ९७ ॥ सर्वत्र तु पराशांतिर्ज्यो-
 पनिग्रथान्त्रपि ॥ ययेवेदं गच्छेन्न ग्रन्थं वाप्यनुमंत्रितः ॥ ९८ ॥ नाजित्वाधिनिवर्तेत परं हि त्रिमाणो वलं ॥ सर्वकर्मैर्जपेदतत्सर्वकामसमृद्धये
 ॥ ९९ ॥ यं ग्राममभ्युद्यान्नोचाराजा चैतन्प्रयोजयेत् ॥ सर्वांस्त्रिजयते शत्रुद्वपराजीयते परैः ॥ १०० ॥ पथिस्त्रस्त्ययनं चैतत्तत्स्करेभ्यश्चर-
 न्यथि ॥ गनोरगपि शानेभ्यः सर्वेभ्यः परिरक्षति ॥ १ ॥ भूतांशस्य च ह्येः सूक्तं प्रजाकामः शुचिर्जपन् ॥ अनुरूपां प्रजामाशुलभते नात्र संशयः
 ॥ २ ॥ आग्नीमांसेन नामत्यावश्चिनी नु यजेद्विजः ॥ अनेनैव तुरारूतेन हुत्वा श्वानुमंत्रयेत् ॥ ३ ॥ पायसं कृत्सरं मांसमोदं गन्धधिसंयुक्तान् ॥

ानिविधानिच ॥ ४ ॥ चित्रमाल्यशुभान्नाधानन्नपानानियानिच ॥ भक्ष्यंभोज्यंचपेयंचसमाहृत्योदितेरवौ ॥
 थक्षुय ऋमयसेत्तावद्यावदस्तमितोरविः ॥ ५ ॥ अर्धरात्रेत्वत्क्रांतेततोऽश्विभ्यांनिवेदयेत् ॥ दीर्घायुपंसुरूपंचलभेतुत्रंसुवर्चसं ॥ ६ ॥
 यान्प्राप्यभवेन्नित्यंभूतांशोऽभ्यसेत्सदा ॥ सार्वकामिकमप्येनमृषिंविद्याद्विचक्षणः ॥ ७ ॥ नवाउदेवाइत्येतज्जापेतनियतव्रतः ॥ अन्नंवि-
 देतसर्धन्नयत्रयत्रोपतिष्ठति ॥ ८ ॥ पाप्मोपहतमात्मानंयोन्येतविचक्षणः ॥ सजपेन्नियतोभूत्वालघुमन्येतपाप्मना ॥ ९ ॥ वाचंप्रप-
 त्मानंपत्नोहुनेदाशुजपन्निमाः ॥ अहंरुद्रेभिरित्येतद्वाग्मीभवतिपूजितः ॥ ६१० ॥ नतमित्यष्टकंसूक्तंवैश्वदेवंजपन्मुनिः ॥ कृत्स्नंतुकल्मषं
 हत्वाविश्वैर्देवैःसहासते ॥ ११ ॥ रात्रींप्रपद्येन्मनसाशुचिःपर्णव्रतोनिशि ॥ यःकामयेतनपुनर्जायेयमितियोनिषु ॥ १२ ॥ सहस्रकृत्वोम-
 नसाजपेद्रात्रीतिरात्रिषु ॥ स्थालीपाकेनरात्रिचयजेताहरहर्निशि ॥ तन्मनानिशिचासीनस्तिष्ठेदहनिधाभिः ॥ १३ ॥ ऊर्ध्वसंवत्सराच्चै-
 वचरुपयसिसंस्कृतं ॥ सहस्रकृत्वस्त्वेतन्दिवाहोमोविधीयते ॥ १४ ॥ जुहुयान्निशिपूर्वस्मिन्भागैरात्रौसमाहितः ॥ दिवाचाविश्वपतिं(?)कार्यं
 छायायामंशुतेजसा ॥ १५ ॥ प्रतिप्रयतआत्मवान्सूक्तंतुमनसाजपेत् ॥ संवत्सरेतृतीयेतुसर्पिपासाधयेच्चरुं ॥ १६ ॥ अथास्यवरदादेवी
 रात्रिर्भवतिशर्वरी ॥ विज्ञापयीततोर्दिवीवरदांस्यमगतां ॥ १७ ॥ संवत्सरेऋतौमासिदिवसेस्मिन्क्षणेपिवा ॥ प्रयाणकालोभवितातववत्सेति
 वत्सला ॥ १८ ॥ रात्रिसूक्तंजपन्नेवतंकालंप्रतिपद्यते ॥ नयोर्निपुनरायातिसर्वपापैःप्रमुच्यते ॥ १९ ॥ ममाग्नेवर्चइत्येतत्सर्वकामैर्जपेद्वि-
 जः ॥ जुहुन्नाज्यमनैनैवसर्वान्कामानवामुयात् ॥ ६२० ॥ यांकल्पयंतीतिसदाजपेतनियतव्रतः ॥ नैनंकृत्यानिहिंसंतिक्नुद्वाभिचरितानि
 च ॥ २१ ॥ यमांगिरसकल्पैस्तुतद्विदोभिचरेतसः ॥ प्रत्यंगिरसकल्पेनसर्वास्तान्प्रतिवाधते ॥ २२ ॥ प्रत्यंगिरसचिद्धांस्तुनरिव्येतकदा-

चन ॥ नैनंकृत्यानिहिंसंतिज्ञाज्ञातानिवाक्कचित् ॥ २३ ॥ अजानताजानतावाक्कुद्धेनाघर्षितेनवा ॥ आकुष्टंवादुरुक्तंवा नैनोविदितद्वि-
 दं ॥ २४ ॥ एवमेवजपेन्नित्यमृपिंस्वस्त्यनायवै ॥ सर्वप्रायश्चित्तमेतदभापतऋपिःस्वयं ॥ २५ ॥ स्वावराणांनिवेशेषुनगराणांतथैवच ॥
 ग्रामाणांचिगृहाणांचजपेततमृपिमदा ॥ २६ ॥ जातरूपमयंविद्वान्कारयेन्निवृत्तमणिं ॥ सहस्रसंपातहतुमृपिणातेनंततः ॥ २७ ॥ प्रति-
 मुच्येतशिरसिप्रीवायामथवोरसि ॥ नैनंकृत्यानिहिंसंतिज्ञाज्ञातानियानिच ॥ २८ ॥ अनैनैवतुसूक्तेनराज्ञांतुसमलोहितं ॥ कारयेत्
 मणिंविद्वांस्तावदेवानुमंत्रणं ॥ २९ ॥ संग्रामेषुध्वजाग्राणिवादित्राप्यनुमंत्रयेत् ॥ आसनानिचशय्याश्चयानानिविविधानिच ॥ ३० ॥
 तस्याभिचरतेसाक्षादंगिरिंरपिस्वयं ॥ प्रत्यंगिरसकल्पेनसर्वतत्प्रतिवाधते ॥ ३१ ॥ अमानुपीरभिचरेत्कृत्याःसूक्तंजपन्निदं ॥ मुच्यतेस-
 र्वतोनिघ्रात्किंपुनर्मोनुपाद्वयं ॥ ३२ ॥ तपस्वीनियतोदांतःप्रयोक्ताचेद्भवेद्वपिः ॥ सर्वतरतिशांतात्मातपोहिमुमहद्वलं ॥ ३३ ॥ आयुष्य-
 मायुर्वर्चस्यंसूक्तंदाक्षायणंमहत् ॥ अलंकारंहिरण्यंवाप्राप्यदाक्षायणंजपेत् ॥ ३४ ॥ नासदासीदि-
 त्तिजपेज्जुहुयाद्योगतस्परः ॥ प्रजापतेस्तुसायुज्यंद्वादशाब्देःसमश्नुते ॥ ३५ ॥ उत्तदेवाइतिजपेदामयावीयतत्रतः ॥ दृत्कुंभंनिधायथजुहु-
 याजातवेदसि ॥ ३६ ॥ कुंभसंघातमन्यस्मिन्कांस्यपात्रेनिधापयेत् ॥ योऽन्नाथ्यलंनचान्नस्यात्सदृसंप्रकाशयेत् ॥ ३७ ॥ तेनाज्येनांगम-
 न्यज्यशनकैरन्नभाभवेत् ॥ रोगार्तस्याप्यनैनैवगात्रमंवत्वाजपेदिदं ॥ अजीर्णान्नोत्थंजयीतमुखीभवतिचिज्वरः ॥ ३८ ॥ अग्नेअच्छावदे-
 तेतद्धनकामःप्रयोजयेत् ॥ नियतःसर्पिणाहुत्वाजपेदयुतशःपुनः ॥ ३९ ॥ खाद्रिराणांहिसमिधांजुहुयादशतीर्दश ॥ दशकृत्वःसदारेण
 रायस्पोयेणपुप्यति ॥ ४० ॥ विल्वोदुंबरपालशैलथारौहितिकैश्चयः ॥ जुहुयाद्धनकामस्तुरास्यस्पोयेणपुप्यति ॥ ४१ ॥ वैभीतकैश्चै-

धैल्वैश्चजुहुयादर्थमासकं ॥ द्विपद्वेपणतस्यातिसूक्तमेतत्प्रयोजयेत् ॥ ४२ ॥ द्विपतंधनिनंहत्वा द्विपतो विदते धनं ॥ अथवाजप्यमेवस्याद्राय-
 स्पोपयनार्थिना ॥ ४३ ॥ अयमग्नेजरितेति जपेदग्निभये सति ॥ विधिना तर्पयित्वाग्निपयोदधिघृतादिभिः ॥ ४४ ॥ स्वयंपातुं यावदिच्छेत्ता-
 वदुत्वा चतुर्दिशं ॥ अपामिदं परिणयेत्संततोदकधारया ॥ ४५ ॥ उत हृदइव भूत्वाप्यग्नेर्भेषजमंतिकात् ॥ अरण्यमेत्यापाठांतु क्रीणीयाद्यवमुष्टि-
 ना ॥ ४६ ॥ यदिसौम्यसिसोमायत्वांपरिक्रीणाम्योपधि ॥ यदिवारुण्यसिवरुणायत्वांपरिक्रीणान्यहंततः ॥ ४७ ॥ वसुभ्यश्चाथरुद्रेभ्य
 आदित्येभ्योथवापुनः ॥ वैश्वदेव्यसिविश्वेभ्यः परिक्रीणाम्यहंततः ॥ ४८ ॥ क्षिप्वासुमनसः पूर्वमोपध्यासहवीरुधैः ॥ तस्यावीर्यसमादत्ते
 कर्मयत्र करिष्यति ॥ ४९ ॥ तांतुमध्ये संदधीतौ पधीनांच विहायसि ॥ ग्रहेत्वौ पधीनांच सर्वत्रैव विधिर्भवेत् ॥ ५० ॥ उत्त्वापयीताथपा-
 ठां त्विमामिति जपन्निह ॥ प्रातश्चपेपयेदेनांसंसदिब्रह्मचारिणां ॥ ५१ ॥ तदलाभे ब्रतवता कन्यया ब्राह्मणेन वा ॥ प्रातः शुचिस्तां घृतेन त्रिः पि-
 वेदनुमंत्रितां ॥ ५२ ॥ इमामिति सुसूक्तेन शतकृत्वोदशावरं ॥ सपत्नीं वाधते तेन पतिश्चातीव मन्यते ॥ ५३ ॥ पतिस्तु परिजप्यैनां पाठामे-
 तेनैव पिबेत् ॥ पयसा सप्तरात्रेण सपत्नान्प्रतिवाधते ॥ ५४ ॥ मूलमंत्रजपैरन्यैर्ग्रपतिर्जेतुमिच्छति ॥ अलोकाय मलोकस्यामज्जते न रेकहिंसा
 ॥ ५५ ॥ अन्यथा चोपनीतानि चूर्णमूलौषधान्यपि ॥ विनाशयेयुः पुरुषं तस्मान्नान्यत्समाचरेत् ॥ ५६ ॥ प्रियंवदाभर्तोरियाभर्तयस्याः परा-
 यणं ॥ वाक्चैव मधुरायस्याः पत्युः संवननं महत् ॥ प्रियं भर्तारमासाद्य पिबेद्वौ पधीमिमां ॥ ५७ ॥ प्रियंवदां सुशीलांच धर्मपत्नीमनिदितां ॥
 अवगम्येतयोर्भोहात्तमाहुः पुरुषा धमं ॥ ५८ ॥ अरण्यानीत्यरण्ये पुजेत्सूक्तमनेकशः ॥ आरण्यानीं नमस्कृत्या आरण्यान्प्रतिवाधते ॥ ५९ ॥
 श्रद्धासूक्तं जपेन्नित्यं श्रद्धाकामः समाहितः ॥ सर्वत्र लभते श्रद्धां मेधासूक्तं तथैव च ॥ ६० ॥ ब्राह्मीमासाद्य सूक्ते जपेत्तनियतव्रतः ॥ तां पि-

नेनयथाशक्त्याहसिद्धिर्नियच्छति ॥ ६१ ॥ शंसुपुष्पतीपयसात्राग्नीपुष्पाणिसर्पिषा ॥ शतावरीचपयसावचामद्विद्वतेनवा ॥ ६२ ॥
 मूत्राभ्यामनुमंत्राभ्यामेकैकांतुत्र्यहंपिबेत् ॥ श्रद्धामेधांस्मृतिपुष्टिबलंलक्ष्मींचिद्विदति ॥ ६३ ॥ सिद्धिप्राप्तोतिपरमांदीर्घमायुःसमश्नुते ॥
 अथवागमनसाध्यायेत्सूक्तंसिद्धिर्नियच्छति ॥ ६४ ॥ आसह्वासापनघ्नंसंग्रामेविजिगीपतः ॥ प्रयोक्तव्यंतुशुचिनाजुहुयात्तत्रसिद्धयः ॥ ६५ ॥
 अथवाजाप्यमेवस्यात्संग्राममभिगच्छतः ॥ आसह्वाश्रित्योहंतुंशत्रूंतांस्तुविवाधते ॥ ६६ ॥ अलक्ष्मीनाशनार्थतुजपेचित्वांशिरिचिठं ॥
 अयामार्गमर्याशाखांसदूर्भासहवीरुधैः ॥ ६७ ॥ गृहीत्वात्मानंपावयेद्दधश्चोर्ध्वंचनित्यशः ॥ आज्यंवानेनजुहुयात्सहस्रंदशतीर्दश ॥ ज्यहेणनु-
 दत्तेदेहादलक्ष्मींशतवार्पिकी ॥ ६८ ॥ चांद्रायणंचरत्तेतत्सूक्तंसिद्धिर्करंजपेत् ॥ अलक्ष्मीर्नुदत्तेदेहादपिवर्षमहस्रिकी ॥ ६९ ॥ गृहीतंय-
 क्ष्मणादूर्मान्गृहीत्वासंस्पृशन्जपेत् ॥ मुंचामित्वाहविवेपितयक्ष्माणमपकर्षति ॥ ६७० ॥ समिद्धमग्निंजुहुयादाज्येनैवयथाविधि ॥ संपात-
 माज्येनिनेयत्संपातैश्चपयःपिबेत् ॥ ७१ ॥ संपातभाजनेसर्पिश्चूर्णितत्रनिधापयेत् ॥ तत्रास्यमोजनीयंस्यात्पानीयंचानुमंत्रितं ॥ ७२ ॥
 खादिराणिचकाष्ठानिचूर्णकृत्वासहानुभिः ॥ साधयीतरसंचैषांमध्वाज्याभ्यांपिबेत्सह ॥ ७३ ॥ मुंचामित्वाहविवेपिततत्रतत्रप्रयोजयेत् ॥
 यक्ष्माणमपकर्षतिशरीरारोग्यकर्मणा ॥ ७४ ॥ यस्यागर्भःप्रमीयेततत्राम्नौजुहुयाद्धविः ॥ ब्रह्मणाग्निःसंविदानइत्याज्येनयथाविधि ॥ ७५ ॥
 आज्यशोषणचाम्यज्यगर्भिणीप्रसवेत्ततः ॥ पिबेदेवाज्यशोषंतुजीवनतस्याःप्रजायते ॥ ७६ ॥ जातानिचेत्प्रमीयेरक्षाज्यंकृत्वाऽनुमंत्रितं ॥
 जुहुयाद्भ्रातृमिरितिसंपाताच्चिनयेन्मणौ ॥ ७७ ॥ मणितुत्रिवृत्सूत्रेवासयेद्वाससासह ॥ न्यग्रोधशुंगयातत्रशुक्लोहितवेष्टितं ॥ ७८ ॥
 तंसाविज्ययुतेनैवानुमंत्र्याथयथाविधि ॥ संपातैरयुतेनैवब्रह्मणेतिचसंस्तुतं ॥ ७९ ॥ उपरिष्ठाच्चसावित्र्यातावदेवानुमंत्रणं ॥ सर्वैःस्वस्त्यनै-

श्वैवजपेदभिहुतंमणिं ॥ ६८० ॥ शिरसाधारेयन्वारीप्रयतागभिणीसती ॥ तृतीयेगर्भमासेतुमणिमेतंसमासजेत् ॥ पुष्पवतीपरंनारीगौः
 सवत्साचरेद्यथा ॥ ८१ ॥ बहुपानीययवसान्वत्सेनपिवतासह ॥ जातस्थतुकुमारस्यकंठेतंमणिमासजेत् ॥ ८२ ॥ आज्यशेषंपुरस्कृत्यत-
 मभ्यज्यकुमारकं ॥ हुत्वास्वस्त्ययैरेवस्त्रीपुमांसंप्रसूयते ॥ ८३ ॥ ऊर्ध्ववर्षस्त्वस्त्ययनंपुनरेवविधीयते ॥ पुनःस्तनप्रदानार्थंश्रद्धासूक्तेन
 पाययेत् ॥ ८४ ॥ मेधासूक्तेनचैवैतत्पिष्टंव्रीहिमयंकृतं ॥ मधुमिश्रजातरूपंमेधावीतेनजायते ॥ ८५ ॥ शतंवर्षाणिजीवेतत्रियतेनपुरा-
 युषः ॥ स्मृतमेवचतस्यस्यात्पणमासाच्चततःपरं ॥ ८६ ॥ आज्यंसंस्कृत्यजुहुयादक्षीभ्यांतइतिद्विजः ॥ पाणिनातुघृताक्तेनमूर्धानंसंस्पृशे-
 क्षतः ॥ ८७ ॥ कर्णौनेत्रचक्षुषुकंनसिकांचैवसंस्पृशेत् ॥ एवमेवजपेन्नित्यंयक्ष्मणोविप्रमुच्यते ॥ ८८ ॥ पूर्वोक्तैर्नैवकल्पेनयक्ष्मनाशन-
 माचरेत् ॥ होमैश्चैवजपैश्चैवयक्ष्मनाशनमाचरेत् ॥ ८९ ॥ अपेहीतिजपेत्सूक्तंशुचिर्दुःस्वप्ननाशनं ॥ देवाःकपोतइतितुकपोतस्यप्रवेशने
 ॥ ६९० ॥ सूक्तेनजुहुयादाज्यंयमदूतंहतंविदुः ॥ सपत्नग्नंप्रयुंजीतऋषभंजपहोमयोः ॥ ९१ ॥ येनेदमितिवैनित्यंजपेतनियतव्रतः ॥
 समाधिंमनसस्तेनविदतेनैवमुह्यति ॥ ९२ ॥ मयोभूर्वातइतिगुवांस्वस्त्ययनंजपेत् ॥ यवानांतुघृताक्तानांकारीपेभौसमाहितः ॥ ९३ ॥
 जुहुयाद्गोष्ठमध्येतुदधिमध्वाज्यंसंस्कृतान् ॥ राजानमभिमिच्येतपुण्येणश्रवणेनवा ॥ ९४ ॥ पौष्णसावित्रसौम्याश्विरोहिण्यामुत्तरासुच ॥
 हुत्वाग्निंराजर्लिगाभिःसावित्र्याप्रयतःशुचिः ॥ ९५ ॥ महान्याहृतिभिश्चैवसंपाताभिहुतोभवेत् ॥ सर्वोपधिरसैःश्लक्ष्णैर्नदीनांसलिलेनच
 ॥ ९६ ॥ व्याघ्रचर्मण्यथासीनमासंधामभिमिच्यच ॥ तिम्रप्रत्यक्षुखोब्रूयाज्यत्वंप्रृथिवीमिमां ॥ ९७ ॥ धर्मस्तेनिखिलोराजन्यवर्धतांपाल-
 यप्रजाः ॥ वर्धत्वंचश्रियैपुष्टैजयायाभ्युदयायच ॥ ९८ ॥ राजानःसंतुतेगोत्रेततोऽप्रतिश्रंजपेत् ॥ चैयाग्रंतुगवेच्चर्मसमिदौदुंबरीभवेत्

॥ ९९ ॥ त्रिंशत्तममिपिचैवंदुर्दुर्गानीनमिभं व्रजेत् ॥ प्राच्यांत्वादिशि वसवोऽभिपिचंतुतेजसे ॥ ७०० ॥ दक्षिणस्यांत्वादिशिरुद्राअ-
 भिपिचंतुद्रये ॥ प्रतीच्यांत्वादिश्याअभिपिचंतुपुष्टये ॥ १ ॥ विश्वेदेवाउदीच्यांत्वाअभिपिचंतुश्रेयसे ॥ अभिपिच्यचराजा-
 नमार्त्तमिगिभं व्रजेत् ॥ २ ॥ आत्वाद्वापमं नरधीत्यथैनमभिमं व्रजेत् ॥ पतंगमिति वै नित्यं जपेदज्ञानभेदनं ॥ ३ ॥ मायाभेदनमेत-
 द्भिस्सर्वामायाः प्रवाधते ॥ आं वरीभिंद्रजात्यां वा मायाभेतेन वारयेत् ॥ ४ ॥ अदृष्टानां च सत्त्वानां मायाभेतेन वाधते ॥ त्यम्बुवित्तित्वस्त्य-
 यनं तं पतनं न यनव्रतः ॥ ५ ॥ पुण्ड्रद्वानुयागर्भं न गृहीयाद्द्वयोन्यता ॥ विष्णुर्योनिने जे मयो निस्पृष्टा ततो जपेत् ॥ ६ ॥ महित्री-
 णामयो म्बुनिपश्चिन्मन्ययेन जपेत् ॥ प्राप्नोथेद्विपद्द्वेयं जपेद्विष्यस्य निष्कृतिं ॥ ७ ॥ आयंगोः सार्परात्री तु स र्पनेनेत न वाधते ॥ पवि-
 त्राणां पवित्रं न जपेदं यानमर्पणं ॥ ८ ॥ आपः प्रविश्य यश्चैतत्रिः पठेत्तसमाहितः ॥ अथाश्वमेधावभृथस्तादृशं मनुरब्रवीत् ॥ ९ ॥ अशु-
 च्यं न निर्मा ज्ञत्वा त्रिः पठेद्वयमर्पणं ॥ अथाश्वमेधावभृथाग्वंतद्वयि ब्रवीत् ॥ ७१० ॥ यथाश्वमेधः क्रतुराद्रसर्वपापप्रणोदनः ॥ तथाय-
 मर्पणं गृहं मर्चयामि प्रणोदनं ॥ ११ ॥ मेनादारणमेतत्स्याच्चैर्हस्त्यमिति शौनकः ॥ मनसाध्यमेतत्तु मन्यते शौनकस्तृपिः ॥ १२ ॥ संस-
 गिच्युच्यं वृण्वन्मोऽत्रानृक्करणं महत् ॥ ज्ञातिभेदं प्रयुञ्जीत न भिद्यंते कदाचन ॥ १३ ॥ कृते भेदे तु संज्ञानमेतत्संधिकरं जपेत् ॥ नतत्र भेदो मूयः-
 व्याचं प्रनयनं जपेत् ॥ १४ ॥ तच्छंयोगाद्युणीमद्वहति स्त्वस्त्ययनं जपेत् ॥ महानाश्वयः परं ब्रगाशुक्रं ज्योतिः सनातनं ॥ १५ ॥ सपलक्ष्यश्च-
 पुण्याश्च पापान्यः पराः स्मृताः ॥ वृष्टिक्लामो जपे चैता आपो हेताः (?) सनातनाः ॥ १६ ॥ ॐकारपूर्वाव्याहृतयो मधुच्छंदस आदितः ॥ सूक्ता-
 न्यं नोपादानाश्चः संहितासाऽपुनाः स्मृताः ॥ १७ ॥ अमृतत्वं ययं वेदाः पूर्वसंहितायानया ॥ जपेदेनां शुचिर्नित्यममृतत्वं स गच्छति ॥ १८ ॥

अवतुलपन्मः पेतुसूक्तान्यनेकशः ॥ पित्र्यांतांसंहितांविधात्पितृन्प्रीणातिचैतया ॥ १९ ॥ एवमेवसमाहृत्यवाससीसंहिताभवेत् ॥
 रोप्यादित्यावैधदेवीयद्देवत्यांचकामयेत् ॥ ७२० ॥ कुर्वतिवास्तुशमनमध्येगोष्ठस्यधर्मवित् ॥ पुष्पैर्गंधैश्चमाल्यैश्चवानस्पत्यैस्तथौषधैः
 ॥ २१ ॥ वास्तुसर्वप्रविकिरेत्सप्तधान्यैस्तथैवच ॥ वास्तोष्पतियजेच्चात्रापायसेनबृहस्पतिं ॥ २२ ॥ औदुंबरपलाशैश्चबलिंप्रतिदिशंहेरेत् ॥
 सूर्योवायुर्यमःपितरोवरुणोनिर्ऋतिस्तथा ॥ २३ ॥ सोमोभर्हद्रइत्येतादिक्षुदिदेवताःस्मृताः ॥ दद्याद्दानंब्राह्मणेभ्यःशिवंभवतुवास्त्विति
 ॥ २४ ॥ प्रतिसंवत्सरंकार्यगृहैवैगृहमेधिना ॥ यधेवंसविधेनान्यदनुक्तमपिक्वचन ॥ २५ ॥ अग्निमिद्रमथोवायुंसूर्यमन्याश्चदेवताः ॥
 आराधयिषुयोयामभिधत्तेतथात्रतां ॥ २६ ॥ अभिरूपेणसूक्तेनयथादिष्टंप्रयोजनं ॥ ऋपीणामंत्रदृष्टेनप्रत्यक्षास्तिद्धिरिष्यते ॥ २७ ॥
 सर्वत्रदक्षिणांदद्याद्धनंवाकर्मसिद्धये ॥ नत्वेवादक्षिणंकर्मकिंचिदस्तीतिशौनकः ॥ २८ ॥ शक्त्याहिपूर्णपात्रेणसंमिताप्यंततोभवेत् ॥
 तस्मात्स्वल्पापिदातव्यादक्षिणाकर्मसिद्धये ॥ २९ ॥ ऋषभैकादशादद्याधेनवानुप्यतेगुरुः ॥ धर्मज्ञेसत्यवादिनिब्रह्मदानंप्रदीयते ॥ ३० ॥
 तदिदंपरमंत्रासृगुहंपावनमद्भुतं ॥ नाप्रशांतायदातव्यंनानुत्रायातपस्विने ॥ नासंवत्सरोपितायनाशिष्यायाहितायच ॥ ३१ ॥ इत्यृग्विधा-
 नेचतुर्गोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ॥ नराणांभाग्यहीनानामृग्विधानमजानतां ॥ ऋग्वेदःकल्पवृक्षोयंफलैर्वप्रयच्छति ॥ ३२ ॥ रत्नगर्भइवा-
 वासःऋग्वेदःप्रतिभातिमे ॥ ऋग्विधानप्रदीपेनविनानैवप्रकाशते ॥ ३३ ॥ रत्नाकरइवोदारऋग्वेदोत्यंतदुस्तरः ॥ ऋग्विधानंमहापूतं
 विनानैवफलप्रदं ॥ ३४ ॥ निधानंसर्वरत्नानामृग्वेदोब्रह्ममंदिरं ॥ ऋग्विधानविधानेनध्रुवमेतदवाप्यते ॥ ३५ ॥ ऋग्वेदःपठितोप्येपन्तु-
 णांभवतिनिष्फलः ॥ ऋग्विधानंनिजान्नान्यैः ॥ ऋग्वेदोजायतेतस्यप्रसा-
 नं

दोरुदुष्टमानमः ॥ ३७ ॥ आयुष्यंसंपन्नोमूलंसद्यःकल्मषनाशनं ॥ ऋग्विधानाभ्यनुष्ठानंशुभंकीर्तिकरंपरं ॥ ३८ ॥ ऋग्विधानेनसंयुक्त-
 मृग्वेदंवेदनिर्गोद्विजः ॥ धर्मार्थकाममोक्षाणामाश्रयःसमवेद्धुवं ॥ ३९ ॥ वेदेषुप्रथमोवेदआयुर्वेदनिधिःप्रभुः ॥ ऋग्विधानसदाभ्यासाद-
 तीव्यरिवुच्यति ॥ ७४० ॥ शत्रुनाशमनस्तुष्टिमुह्यज्जनसमागमान् ॥ ऋग्वेदःकुरुतेनित्यमृग्विधानेनतोषितः ॥ ४१ ॥ ऋग्वेदंवे-
 नित्यःसांगमृग्विधानरतःसदा ॥ मनोरथादप्यधिकंभवेत्तस्यसमीहितं ॥ ४२ ॥ कुलेजन्मनिशीलेचाप्रज्ञायामुद्यमेपिवा ॥ ऋग्विधानपरि-
 ज्ञानादुगंनिचरिनार्थनां ॥ ४३ ॥ तुष्यंतिदेवताःसर्वाःसंपद्यंतेविभूतयः ॥ दुराधयःप्रणश्यंतिनित्यमृग्विधिपाठिनां ॥ ७४४ ॥ नमः-
 शौनकायनमःशौनकाय ॥ इत्यृग्विधानफलश्रुतिः ॥ ॥ ऋग्विधानंसमाप्तं ॥

ऋग्विधानंसमाप्तं ॥

॥ ऋग्वेदसंहितार्चामकारादिक्रमकोशः ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥

मंत्रः	अष्ट. अ. योः	मंत्रः	अष्ट. अ. योः	मंत्रः	अष्ट. अ. योः	मंत्रः	अष्ट. अ. योः
अंगिरसाद्योमोऽज्योमः	८ ८ २१	अंतर्द्विभक्तनयय	५ १ २	अंशुव्यामस्तः स्याययः	५ ४ २४	अक्षत्रमीमवतुति	१ ६ ३
अंगिरसोऽगः पितरः	७ ६ १५	अंतर्द्विभक्तोरोऽयसीदुगादेयते	२ ८ २०	अंशुव्यामस्तः स्याययः	४ ३ ७	अक्षानां नक्षत्रान	८ १ १४
अंगिरस्यंतावता विष्णुवता	६ ३ १६	अंतर्द्विभक्तः पितरः	८ ५ २०	अंशुव्यामस्तः स्याययः	३ ४ १०	अक्षामुदयः कृत्विनः	७ ८ ४
अंगिरसोऽज्योमः	७ ६ १४	अंतर्द्विभक्तः पितरः	२ ५ २०	अंशुव्यामस्तः स्याययः	७ ७ ७	अक्षितोऽतिः यनेरिमं	१ १ १०
अंतर्द्विभक्तः पितरः	३ १ २	अंतर्द्विभक्तः पितरः	५ ४ ११	अंशुव्यामस्तः स्याययः	१ ५ ५	अक्षीम्यतिनामिक्तम्या	८ ८ २१
अंतर्द्विभक्तः पितरः	४ २ २१	अंतर्द्विभक्तः पितरः	८ ८ ४७	अंशुव्यामस्तः स्याययः	३ ५ ५	अक्षेत्रयिरक्षेत्रविदं	७ ७ ३०
अंतर्द्विभक्तः पितरः	७ ३ २०	अंतर्द्विभक्तः पितरः	५ ८ ३५	अंशुव्यामस्तः स्याययः	५ १ ३	अक्षेत्रमादीव्यः कृत्विमि	७ ८ ५
अंतर्द्विभक्तः पितरः	७ ५ २१	अंतर्द्विभक्तः पितरः	५ ८ २४	अंशुव्यामस्तः स्याययः	७ ८ २८	अक्षेत्रमादीव्यः कृत्विमि	३ ६ १
अंतर्द्विभक्तः पितरः	८ ५ ४	अंतर्द्विभक्तः पितरः	१ २ ११	अंशुव्यामस्तः स्याययः	४ ३ ३१	अक्षेत्रमादीव्यः कृत्विमि	४ ६ २७
अंतर्द्विभक्तः पितरः	८ ७ २४	अंतर्द्विभक्तः पितरः	२ ८ १०	अंशुव्यामस्तः स्याययः	७ ४ १८	अक्षेत्रमादीव्यः कृत्विमि	६ २ २०
अंतर्द्विभक्तः पितरः	८ ८ २६	अंतर्द्विभक्तः पितरः	७ २ २८	अंशुव्यामस्तः स्याययः	२ ८ १५	अक्षेत्रमादीव्यः कृत्विमि	१ ८ २१
अंतर्द्विभक्तः पितरः	६ ५ १४	अंतर्द्विभक्तः पितरः	४ ३ १६	अंशुव्यामस्तः स्याययः	८ २ २४	अक्षेत्रमादीव्यः कृत्विमि	३ २ ६

[illegible]

मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः
मातृषणावान	८	२	१३	अग्नेतवत्येअजुर	६	२	११
अग्नीषोमासवेदसा	१	६	२९	अग्नेतवश्रवोवयः	८	७	२८
अग्नीषोमाहविपुःप्रांस्त	१	६	२९	अग्नेतृतीयेसवनेहिकानि	३	१	३१
अग्नेअज्जवदेहनः	८	७	२९	अग्नेत्रीतिवाजिना	३	१	२०
अग्नेअपांसमिथ्यसे	३	१	२५	अग्नेत्वचंयातुधानस्य	८	४	५
अग्नेहृदातआनुपर	३	५	६	अग्नेत्वंनोअंतमः	४	१	१६
अग्नेहृदिविध्याअसि	६	४	३२	अग्नेत्वंपोरयानज्यः	२	५	१०
अग्नेहृदुपिशांसि	८	१४	१४	अग्नेत्वमस्महृयोधि	२	५	१०
अग्नेपृतस्यधीतिभिः	६	७	१२	अग्नेत्वंयशाअस्या	६	२	१४
अग्नेयिक्रिच्यंस्वनः	४	१	१४	अग्नेदाडाशुपेरयिं	३	१	२४
अग्नेजंस्वरपत्यआयुनि	२	८	२१	अग्नेद्वियोअर्णमच्छां	३	१	२२
अग्नेजरितंविंशतिः	६	४	३५	अग्नेद्विवःसुनुरसि	३	१	२५
अग्नेजपस्वनेहविः	३	१	३१	अग्नेद्विवाइहावहजानः	१	१	२२
अग्नेजुपस्वमतिहृतद्वयः	२	२	१३	अग्नेद्विवाइहावहसादया	१	१	२८
अग्नेतमयाधुनमोमैः	३	५	१०	अग्नेपुमेनजागृवे	३	१	२४
अग्नेतमलपुस्यथ	१	७	२२	अग्नेपृतवतायते	६	३	४०

अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः
८	१४	८	१४
२	५	२	५
६	३८	६	३८
४	१	४	१
१	२	१	२
७	११	७	११
४	१९	४	१९
१	३	१	३
८	११	८	११
८	५	८	५
५	२३	५	२३
३	१	३	१
६	३२	६	३२
६	३	६	३
८	७	८	७
४	३	४	३

अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः
५	१२
५	९
६	१
१	८
१	२२
५	१९
२	१२
२	१०
५	२९
१	१
३	१५
२	२०
५	२९
७	१८
६	२१
२	१३

[illegible]

अ. अ. वर्गः	मंत्रः	अ. अ. वर्गः	मंत्रः	अ. अ. वर्गः	मंत्रः
३	३ अतो ननु आचूततिथी	३	३ अतो ननु आचूततिथी	३	३ अतो ननु आचूततिथी
४	४ अतो विषयमतेभिर्भुजानाः	४	४ अतो विषयमतेभिर्भुजानाः	४	४ अतो विषयमतेभिर्भुजानाः
५	५ अतो विश्वान्यद्भुता	५	५ अतो विश्वान्यद्भुता	५	५ अतो विश्वान्यद्भुता
६	६ अत्यसृजंति कलशे	६	६ अत्यसृजंति कलशे	६	६ अत्यसृजंति कलशे
७	७ अत्यहविः संचते सद्यधातु	७	७ अत्यहविः संचते सद्यधातु	७	७ अत्यहविः संचते सद्यधातु
८	८ अत्यायातमश्चना	८	८ अत्यायातमश्चना	८	८ अत्यायातमश्चना
९	९ अत्याद्युधस्त्रोहिता	९	९ अत्याद्युधस्त्रोहिता	९	९ अत्याद्युधस्त्रोहिता
१०	१० अत्यासो नये मरुतः	१०	१० अत्यासो नये मरुतः	१०	१० अत्यासो नये मरुतः
११	११ अत्याहियानानहेतुभिः	११	११ अत्याहियानानहेतुभिः	११	११ अत्याहियानानहेतुभिः
१२	१२ अत्युपवित्रमकमीत्	१२	१२ अत्युपवित्रमकमीत्	१२	१२ अत्युपवित्रमकमीत्
१३	१३ अत्युर्मिर्मत्सरोमर्दः	१३	१३ अत्युर्मिर्मत्सरोमर्दः	१३	१३ अत्युर्मिर्मत्सरोमर्दः
१४	१४ अत्योनहियानोअभि	१४	१४ अत्योनहियानोअभि	१४	१४ अत्योनहियानोअभि
१५	१५ अत्योनागमुत्सर्गप्रतक्तः	१५	१५ अत्योनागमुत्सर्गप्रतक्तः	१५	१५ अत्योनागमुत्सर्गप्रतक्तः
१६	१६ अत्रानेरुपयुगमं	१६	१६ अत्रानेरुपयुगमं	१६	१६ अत्रानेरुपयुगमं
१७	१७ अद्याग्निनेमिरेयां	१७	१७ अद्याग्निनेमिरेयां	१७	१७ अद्याग्निनेमिरेयां
१८	१८ अयाह्योरेमन्वत्	१८	१८ अयाह्योरेमन्वत्	१८	१८ अयाह्योरेमन्वत्

मंत्रः	अष्ट. अ. गणः	मंत्रः	अष्ट. अ. गणः	मंत्रः	अष्ट. अ. गणः	मंत्रः	अष्ट. अ. गणः
अथाहृतं द्विष्टे मन्त्रं अष्टिनि	१ २५	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	४ १०	अर्धमस्येष्टुनयः	१ ४	अर्धिभिः युतोमनिभिः	७ २ ३३
अथाहृतं द्विष्टिनिगोपाभिः	३ ६	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ ३२	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	२ ५	अर्धिभिः युतः र्गयते	७ २ २५
अभिमानं नृपराज	२ ५	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ २६	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	३ ८	अर्धिभिः युतः र्गयते	७ ३ १६
अभिमानं नृपराज	४ ४	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ १९	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	८ ७	अर्धिभिः युतः र्गयते	७ ४ ३२
अर्धेष्टिनिगोपाभिः	३ ३	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ १८	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ ३५	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	३ २ १०
अर्धेष्टिनिगोपाभिः	७ ७	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ १६	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	६ ६	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ ५ १४
अर्धेष्टिनिगोपाभिः	३ ३	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ १७	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	८ ८	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	७ ८ ७
अर्धेष्टिनिगोपाभिः	८ ८	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ २४	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	३ १	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	४ ४ ३४
अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ ५	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	२ ३	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	८ २	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	४ १ २३
अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ १	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ ७	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	६ ६	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	७ ४ २५
अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ २	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	३ ३	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	४ ४	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	२ १ ३
अर्धेष्टिनिगोपाभिः	४ ४	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	३ ११	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	८ ३	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	७ ७ ८
अर्धेष्टिनिगोपाभिः	७ ७	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	३ १०	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	२ ७	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	५ ७ १३
अर्धेष्टिनिगोपाभिः	६ ६	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	३ ३९	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	४ ८	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ ४ २२
अर्धेष्टिनिगोपाभिः	५ ५	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	१ १५	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	४ ४	अर्धेष्टिनिगोपाभिः	७ ६ ७

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

अष्ट. अ. नगः	मंत्रः	अष्ट. अ. नगः	मंत्रः	अष्ट. अ. नगः	मंत्रः	अष्ट. अ. नगः	मंत्रः	अष्ट. अ. नगः	मंत्रः
५	१	४	उतवांविधुमयासंयः	२	२३	२	उतमास्यतन्यतोर्वि	७	१२
२	३	२	उतयःशंसमदिजा	२	१४	३	उतमास्यद्वचतस्वर	७	१४
८	२	७	उतव्रतानिसोमते	७	११	३	उतमास्यपनयति	७	१२
३	५	२६	उतथुजस्यष्टण्णया	३	२१	३	उतस्माद्विद्यामाहु	६	२५
६	१	३५	उतसखास्यधिनोऽस्ता	३	८	३	उतसैन्यगुमश्चिन्ता	७	११
४	३	२९	उतसिधुविद्याल्य	३	२१	३	उतसद्वेवःमधिता	८	१०
४	३	२७	उतसुलेपयोवृधा	५	२४	५	उतसद्वेवोभुवनस्य	७	१४
२	२	१६	उतस्वुतासोमस्ता	५	२७	५	उतस्यनंदोविश	७	१४
४	४	२४	उतस्मतेपरण्णया	४	३	४	उतस्यनउदिजसुविद्या	४	२५
१	२	१८	उतस्मतेवनस्पते	१	२६	१	उतस्यवाजीध्विपणि	७	१४
५	२	२	उतस्मदुग्भीयसे	४	१	४	उतस्यवाजीसद्विक्ता	७	१२
८	७	३०	उतस्मयंदिशुयथा	४	१	४	उतस्यवाज्यरूपः	३	२०
३	७	११	उतस्मारादिपरि	७	२३	७	उतस्यानुःसरस्वती	८	३१
८	८	४४	उतस्मस्रद्वयतस्य	८	५	८	उतस्यानुःसरस्वतीजुया	६	१९
१	६	११	उतस्मासुषद्वपरि	३	२५	३	उतस्यानोदिवा	१	२६
२	६	३०	उतस्मासुमथमःसरित्य	३	७	३	उतस्यावोमधुमन्मक्षिकार	८	२१

[illegible]

मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः
क्रुचोऽध्वरेपरमेष्ठ्योमन्	२ ३ २१	क्रुतं वरुणतपुमन्	७ ५ २६	क्रुतस्य प्राक्केशिनायोग्या	२ ८ २७	क्रुतायायस्प्ररोद्वसो	३ १ १३
क्रुत्विष्यद्विमित्रावतोऽन	३ ६ १६	क्रुतं वाचे नमसापृच्छय	३ ५ ३	क्रुतस्य चोरुध्यं नूत	४ ८ १२	क्रुतुर्न निजोनस्य	२ ६ १०
क्रुर्जतिपरिरिपुष्टि	५ १ २१	क्रुतं दां धीत क्रुदुदीर्घ्यानाः	८ २ १५	क्रुतस्य हि ध्येनो वायव्यानाः	१ ५ २७	क्रुतेन क्रुतमपि क्षितं	४ ३ ३०
क्रुजोलेनीरुदनी	८ ३ ७	क्रुतं उषेन क्षिमेण	२ ७ ७	क्रुतस्य हि प्रसिद्धिर्धियोः	८ ४ २३	क्रुतेन क्रुतं यक्षो धारयंत	४ १ ७
क्रुजीवोऽश्नोद्वदमानो	३ ६ १५	क्रुतं धीतयु आर्गत	४ ३ ५	क्रुतस्य हि र्वतो नयः	७ ५ ३३	क्रुतेन क्रुतं निर्यत मोऽल	३ ४ २१
क्रुजोपीयूषोऽयुषस्तुगा	४ २ ११	क्रुतं समेतु सपति	४ ४ ४	क्रुतस्य हि नृगुभ्यः वति	३ ६ १०	क्रुतेन क्रुतः र्वधितार्जमातय	३ ६ ७
क्रुजुनीवीनो यरुणः	१ ६ १७	क्रुतस्य गोपा नद र्माय	७ ७ ३०	क्रुतस्य हि स्रुद्वसो	८ ६ १०	क्रुतेन क्रुतं वीरुमृता अमृ	३ ४ २२
क्रुनुः पयस्य मृत्तिनस्य	७ ४ १९	क्रुतस्य गोपा वधि	४ ४ १	क्रुतायिनी मायिनी	७ ५ ३३	क्रुतेन मित्रा वरुणा	१ १ ४
क्रुनु रिच्छंसे नवनवर	२ ७ ५	क्रुतस्य जिह्वा पयते मधु	७ ७ २	क्रुता र्वरी द्विवो यर्करवोऽध्या	४ ४ ८	क्रुतेन यादृता युधा	१ २ ८
क्रुप्रसुक्षुण्णायनी	६ २ २५	क्रुतस्य नृगं नृविंशतः	७ २ ३३	क्रुता र्वनी नक्रुतजाना क्रुता	५ ५ १०	क्रुतेन हि म्मा वृषु मश्चिदुक्तः	३ ४ २१
क्रुद्राग्निजो न आददे	६ ५ ३	क्रुतस्य दृक्कायु र्णा नि	३ ७ ३०	क्रुता र्वनी नमृतायवो	६ २ १०	क्रुतेना द्विध्यं मन्मिदंतैः	३ ४ २२
क्रुतं नमस्यं चाभीक्ष्ण	८ ८ ४८	क्रुतस्य देवा अनुमृता	१ ५ ९	क्रुता र्वनी न निषेदतुः	६ २ २२	क्रुतेन विदुते युधः	६ २ ३४
क्रुगं भिक्षिन् क्रुतमिन्	४ १ ४	क्रुतस्य पथिवे ध्या	४ ७ १७	क्रुता र्वनी नमहिपं	८ ७ २८	क्रुदुदे र्णमग्न्या सजेय	६ ४ १२
क्रुतं हि वेत र्वयो चं पृथिव्ये	२ ५ ३	क्रुतस्य प्रेपा क्रुतस्य धीतिः	१ ५ १२	क्रुता र्वनी न युजियं धिप्रमु	२ ८ १९	क्रुद्वसता चो मरुतो	५ ४ २७
क्रुनं देवा र्वकृण्वते	२ ७ १२	क्रुतस्य युध उपमा मिपण्यन्	३ ४ ८	क्रुता र्वनी न विचेतसं	३ ५ ६	क्रुधस्यो मस्वन्त्ये	७ १ ४१
तं यमान क्रुतमिद्वनो	३ ६ १०	क्रुतस्य रुदिमर्मनु यच्छमा	२ १ ६	क्रुता र्वनी न प्रतिचक्ष्यानृता	२ ७ २	क्रुधमिथायामत्यैः	६ ७ ६

[illegible]

[illegible]

[illegible]

गंगः	अष्ट. अ. वर्गः	गंगः	अष्ट. अ. वर्गः	गंगः	अष्ट. अ. वर्गः	गंगः	अष्ट. अ. वर्गः	गंगः	अष्ट. अ. वर्गः		
परिसुधानोहरिः	७	४	२	परोहिमर्युरसि	४	८	४	पर्वमानस्यतेतुंग	७	१	१८
परिसोमऋतुंघुहृत्	७	१	१३	पुजंन्यः पितामहिपत्य	७	२	६	पर्वमानस्यनिगधिग	७	१	३७
परिसोमप्रधन्या	७	२	३३	पुजंन्यायातातृपभाष्टि	४	८	६	पर्वमानःस्त्रीभिः	७	१	१३
परिस्पष्टोपरणस्यसाविष्टा	५	६	९	पुजंन्यवृधंमहिपतं	७	५	२६	पर्वमानाअरुक्षत	७	१	३३
परिहिन्मापुरुतः	७	३	२३	पुजंन्यायुप्रगायत	५	७	२	पर्वमानाअरुक्षत	७	१	३३
परिहृतेदुनाजनः	६	४	८	पुजंन्यायाताविप्रभा	८	२	१०	पर्वमानादितस्तरि	७	१	३३
परिधृणाचरतिस्तिहिषेष्ट	१	४	१३	पुजंन्यायार्जसातये	७	५	२२	पर्वमानासुभार्जः	७	१	३३
परितोयिचतामुतं	७	५	१२	पुजंन्यामहिषुद्योधिभाय	४	३	२५	पर्वमानासुभार्जः	७	१	३३
परितोययवेमुतं	७	१	३१	पुजंन्याममानवी	८	४	४	पर्वमानोअनीजन	७	१	३३
परिमेगामेनेपत	८	८	१३	पुजंन्याकंतनयपुर्तभिष्टं	४	८	२	पर्वमानोअतिनिभः	७	१	३३
परिधियांसप्रयतः	७	६	१४	पुजंन्यानेगभीरआ	६	४	५३	पर्वमानोअतिनिभः	७	१	३३
परिधियमस्तुतं	१	१	७	पुजंन्याजसातये	६	८	१	पर्वमानोअतिनिभः	७	१	३३
पुरोदियापरपुना	८	३	१७	पुजंन्याजसातये	७	२	५	पर्वमानोअतिनिभः	७	१	३३
पुरोमात्रयातन्वापुधानु	५	६	२४	पुजंन्याजसातये	७	५	११	पर्वमानोअतिनिभः	७	१	३३
पुरोमात्रमृचीपमं	६	५	२	पुजंन्याजसातये	७	१	२७	पर्वमानोअतिनिभः	७	१	३३
स्वर्परमआजनिष्टाः	४	१	२६	पुजंन्याजसातये	७	२	१७	पर्वमानोअतिनिभः	७	१	३३

मंत्रः	आष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	आष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	आष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	आष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	आष्ट. अ. वर्गः
पार्थिवीतन्त्रायिन्द्रायुः	८ २ ११	पिनुश्चिन्तुर्ननुषाविनेद	२ ८ १४	(पिवापिधेदिन्द्रगूर)	२ ५ ५	पीवोअशोरश्चिन्तुःसुमे	५ ६ १३		
पादिगायायैसोमोमं	६ ३ ७	पिनुःप्रत्तरुतर्मना	१ ६ १३	पिवापिधेदिन्द्रगूर	७ ७ ७	पीवोअशःनुगर्भआदिभू	३ ७ ७		
पादिनीदंष्ट्रपुष्टन	२ १ १७	पिनेवपुष्टमविभः	८ २ २०	पिवाचर्भस्तनययामुतामः	३ २ १७	पुत्रसिधेवितरो	८ ७ १३		
पादिनोअप्रणय	६ ४ ३३	पिनेर्विगुरुःसर्वतुर्ममो	३ २ ७	पिवायुतर्गुरविनः	५ ७ ७	पुत्रिणाताकुमारिणा	३ २ ३७		
पादिनोअप्रणयुधिः	२ ५ १०	पिनीयपोमर्लःसुदान	१ ५ ७	पियासोर्मसुभियमुस्तर्द	४ ६ १	पुत्रोनजुतोरणो	१ ५ १३		
पादिनोअप्रणयः	१ ३ १०	पिपुत्तोअदितीरागपुत्रा	२ ७ ७	पिवायोर्ममिदु	२ १ १८	पुनंगुमर्धेवजुनाः	७ २ १८		
पादिनोअप्रणयः	५ १ २५	पिपुत्तुमादुतर्ग	७ ८ ७	पियासोर्ममिदुमर्दु	५ ६ ३	पुनःपलीमिदिरद्वान	८ ३ २८		
पादिनिगम्यादशमोअरा	६ ४ ३३	पिपुकेअंशुर्मथोन	३ ६ ८	पियासोर्ममर्वायुकं	६ ६ ३०	पुनःपुनर्गोयमाना	१ ६ २५		
पिनायजानामर्गुरोयिपु	२ ८ २०	पिपुहिदेवाअशुतः	७ ५ ३०	पियासोर्ममदुतो	८ ६ २०	पुनःअमर्भ्युद्धिर्नतंयती	२ ८ २		
पिनायगर्वादिनिर्	८ १ २७	पिपुतंनुर्ममधुर्मतमश्रि	६ ६ १०	पिधेदिदुसमर्गप्रसा	६ ५ २८	पुनरेतानिर्वततां	७ ७ १		
पिनुंनुनोर्ममो	२ ५ ६	पिपुतंचणुतंचाचगच्छ	६ ३ १५	पिदार्भष्टिमंभ्रुगं	२ १ २२	पुनरेतानिर्वतय	७ ७ १		
पिनुभुनोतंतमिग	८ ८ ३०	पिपुतंसोर्ममधुर्मतमश्रि	६ ६ १०	पिदार्भरूपःसुभरो	२ ५ २३	पुनरेदिदुपाकपे	८ ४ ४		
पिनुंनुपुत्रःसुर्गुतोदुरोण	६ १ ३४	पिपुतिमिदोअयसा	६ ६ २८	पीपायश्चनुरद्वितिः	२ २ २३	पुनर्गोयमज्जजायां	८ ६ ७		
पिनायः	१ ५ १२	पिपुत्यस्यविधेदेवासः	७ ५ २१	पीपायसःश्रवसामर्त्येपु	४ ५ १२	पुनर्गोअर्भुपुष्टिभी	८ १ २३		
पायेसु	७ २ २०	पिपुस्वर्धेनवानां	६ ३ ४	पीपिवांसुर्वरस्वताः	५ ६ २०	पुनर्गःपितरोमनः	८ १ १७		
	८ १४	पिवायर्भुमर्भिणः	५ ७ १५	पीवानंमेपमपंचत	७ ७ १८	पुनर्गैचक्रुःपितरायुवाना	३ ७ १		

मंत्रः	अष्ट. अ. यतोः	मंत्रः	अष्ट. अ. यतोः	मंत्रः	अष्ट. अ. यतोः	मंत्रः	अष्ट. अ. यतोः	मंत्रः	अष्ट. अ. यतोः						
पावोऽरिः कुन्धा चिन्तायुः	८	२	११	पितृष्टिदूर्ध्वं नुपाधि वेद	२	८	१३	(पित्रा पित्रे द्विद्वयोर)	२	५	६	पीवोऽवोऽरिः यिन्नुयः सुमे	५	६	१३
पाहि मायायं च सोमं दे	६	३	७	पितुः सुतस्य गन्मना	१	६	१३	पित्रा पित्रे द्विद्वयोर	७	७	८	पीवोऽवोऽरिः यिन्नुयः सुमे	३	७	७
पाहि नंदं द सुपुत	२	१	१७	पितेयं पुत्रमं चिभः	८	२	२०	पित्रा च धं नुत वं वा सुता सः ३	२	१३	१३	पुत्रमि व पित्रो	८	७	१७
पाहि नोऽमोऽपुः कया	६	४	३३	पित्रे चिचक्रुः सवर्धनं तमं मे	३	२	७	पित्रा सुतं गर्ग र मिनः	५	७	२५	पुत्रिणा ता कुं मारिणा	६	२	३३
पाहि नोऽमोऽपुः यभिः	२	५	१०	पिन्धय्य पोमं स्तः सुदानं	१	५	७	पित्रा सोमं मिद्व	७	६	१	पुत्रो न जु तो रण्यो	१	५	१३
पाहि नोऽमोऽरुक्षसः	१	३	१०	पिपं तु नो अदिती राजं पुत्रा	२	७	७	पित्रा सोमं मिद्व	२	१	१८	पुनं मां दे यनुनाः	७	२	१८
पाहि नोऽमोऽरुक्षसो	५	१	२५	पिपं तु मात द तस्य	७	८	७	पित्रा सोमं मिद्व मं दे नु	५	३	५	पुनः पर्ग मि धिरं द न	८	३	२८
पाहि विथं ग्मा द्रक्षसो अरा	६	४	३३	पिपी के अं तु मं योन	३	६	८	पित्रा सोमं मिद्व मं दे नु	६	३	३०	पुनः पुनः गो र्यमा ना	१	६	२५
पितायुजानां मसुरो विपु	२	८	२०	पिपी हि दे वा उ द्रुतः	७	५	३०	पित्रा सोमं मिद्व मं दे नु	८	६	३०	पुनः य मं च्यु रि नं नं नं यती	२	८	२
पितायस्त्वां दुहितरं	८	१	२७	पिपं तु वं मं मधु मं तमधि	६	३	१५	पित्रा सोमं मिद्व मं दे नु	६	५	२८	पुनः पुनः ना नि र्ने नां	७	७	१
पितुं नुमोऽपं म हो	२	५	६	पिपं तु च तृ णा तं चार्च गच्छ	६	३	१०	पित्रा सोमं मिद्व मं दे नु	२	५	२२	पुनः पुनः ना नि र्ने नां	७	७	१
पितुं भुतो न तं तु मित्रं	८	८	३०	पिपं तु सोमं मधु मं तमश्चि	६	३	१०	पित्रा सोमं मिद्व मं दे नु	२	५	२३	पुनः पुनः ना नि र्ने नां	८	५	१
पितुं नं पुत्रः सुमं नो दुरोण	६	१	३३	पिपं तु मित्रो अर्थमा	७	५	२१	पित्रा सोमं मिद्व मं दे नु	३	५	१२	पुनः पुनः ना नि र्ने नां	८	१	२३
पितुं नं पुत्राः कर्तु	१	५	१२	पिपं तु स्य विधे दे वा सः	७	६	३	पित्रा सोमं मिद्व मं दे नु	५	५	२०	पुनः पुनः ना नि र्ने नां	८	१	१२
नुमं नु र ध्याये म	७	२	२९	पिपं तु स्य न वानां	६	३	४	पित्रा सोमं मिद्व मं दे नु	५	५	२०	पुनः पुनः ना नि र्ने नां	८	१	१२
भं न नितुं ध्वं च भे	२	८	१४	पिपं तु स्य १ स्वर्गि वं णः	५	७	१५	पित्रा सोमं मिद्व मं दे नु	७	७	१८	पुनः पुनः ना नि र्ने नां	२	७	१

अष्ट. अ.	अ. वंशः	मंत्रः	अष्ट. अ. वंशः	मंत्रः	अष्ट. अ. वंशः
४ ४१	८ १६	विश्वेहिवांसुजोपसः	६ २ १२	विपूचोअशान्युजो	८ ३ १४
७ ४	११	विश्वेहिवांसुजोपसः	४ ४ ५	विपूचोअशान्युजो	४ १ २७
०	२५	विश्वेहिवांसुजोपसः	२ ३१	विपूचोअशान्युजो	७ ८ २४
	२१	विश्वेहिवांसुजोपसः	२ ३१	विपूचोअशान्युजो	८ ४ ९
	१ १	विश्वेहिवांसुजोपसः	२ ३१	विपूचोअशान्युजो	७ ३ २५
	६ ३२	विश्वेहिवांसुजोपसः	३ ४	विपूचोअशान्युजो	७ ३ ३०
	८ २	विश्वेहिवांसुजोपसः	६ २५	विपूचोअशान्युजो	७ ५ २९
	१ १५	विश्वेहिवांसुजोपसः	१ १५	विपूचोअशान्युजो	३ ३ २९
	४ ४	विश्वेहिवांसुजोपसः	७ २०	विपूचोअशान्युजो	८ ८ ४२
	४ ४	विश्वेहिवांसुजोपसः	८ ४	विपूचोअशान्युजो	३ ३ २६
	४ २६	विश्वेहिवांसुजोपसः	८ २	विपूचोअशान्युजो	२ २ २४
	७ १०	विश्वेहिवांसुजोपसः	५ ११	विपूचोअशान्युजो	१ २ ७
	१ ९	विश्वेहिवांसुजोपसः	५ ११	विपूचोअशान्युजो	४ १४
	५ ३०	विश्वेहिवांसुजोपसः	३ ४३	विपूचोअशान्युजो	२ २ २६
	१ २०	विश्वेहिवांसुजोपसः	७ २१	विपूचोअशान्युजो	२ २ १८
	१ १५	विश्वेहिवांसुजोपसः	३ ४	विपूचोअशान्युजो	३ ३ ७

[illegible]

[illegible]

॥ प्रशस्तिः ॥

जञ्चनगेनदक्षिणापथगतेगोदान्वरीदक्षिणेसखाद्यव्यितटांतरालविलसत्क्षेत्रेपुनर्भागेवे । यापूस्तत्रकिंगभूपकलितागोमांतकाख्यापु
 रांगमपुःसर्जनचानुरीप्रययतीवर्चोर्तिसर्वोपरि ॥ १ ॥ आमोस्तितत्रमुमहान्कमलानिवासोयपेडणेद्वतिजनाःसमुद्राहरंति । योमक्तहेतुपरिपूर
 कदेवसौधैःश्रीमद्विरर्थिजनहृच्छयदैश्चजुष्टः ॥ २ ॥ यस्यांतरेभगवतीप्रमुखाहिदेव्यःसूर्जखलारवळनाथमुखाश्चन्द्रवाः । छायाश्रिताखिल
 मनोरथपूणेनकल्पद्रुमाहवलयसंत्यनिशंप्रसन्नाः ॥ ३ ॥ तत्पश्चिमेपरितरेपणशीतिवाट्यांजातायदेकनिलयाःपणशीकराख्याः । आसंश्चि
 गद्रवळनाथपदारविन्दरोचैकतानमनसोऽमलकीर्तिभाजः ॥ ४ ॥ तेज्वन्वयेष्टकरणेनमुशीलविद्यासंपद्धरेणविमलाचरणेनशश्वत् । श्रीयप्र
 साहसमवाप्तनयःश्रुताब्धिभगुर्वान्दरेणतिलकोऽज्जनिलक्ष्मणार्थः ॥ ५ ॥ भार्यापितृनिजमनोनुगुणैवसाध्वीभामेवकृष्णमवृणोदयसत्यभामा ।
 दांपत्यंकंचुजुपतुःमृतपुत्रिपौत्रैर्भगेणतौचिरमद्रमुखौप्रपंचे ॥ ६ ॥ तद्वर्ष्मजेपुपणशीकरवासुदेवशर्माजनिष्टचरमःसुरविप्रमक्तः । ग्रंथंसम
 स्तुमनशाकलसंहिताख्यंपारायणाध्ययनहोमविधानपूर्णे ॥ ७ ॥ तमांचकन्निर्णयसागरेशःश्रेष्ठीतुकारामचतुर्थराख्यः (चौधरीत्युपनाम) ।

मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्गः	मंत्रः	अष्ट. अ. वर्ग
--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	----------------	--------	---------------

इति शाकलसंहितामंत्रकोशः संपूर्णः ।

